

GPP QUESTIONS & ANSWERS

เอกสารประกอบการจัดทำผลิตภัณฑ์จังหวัด

ปรับปรุง ณ พฤษภาคม 2553

Q&A ..... ผลิตภัณฑ์จังหวัด

- คำถามภาพรวม

หน้าแรก คำถามเพิ่มเติม jutarat@nesdb.go.th

[ความหมายของ GPP](#)

[นโยบายการจัดทำ GPP ของจังหวัด](#)

[มาตรฐานการจำแนกประเภทกิจกรรมการผลิต](#)

[การตรวจสอบความถูกต้องน่าเชื่อถือของข้อมูล](#)

[เป้าหมายและแผนงานโครงการ](#)

[บทบาทของ สตช. ทางด้าน GPP ในอนาคต](#)

[ประโยชน์ของ GPP](#)

[มาตรฐานการสุ่มตัวอย่างในการสำรวจข้อมูล](#)

[การจัดเก็บข้อมูลในกิจกรรมที่เป็นบริการจากหน่วยงานของรัฐ](#)

[การเลือกใช้ดัชนีราคาในการคำนวณมูลค่าการผลิตในราคาคงที่ของกิจกรรมด้านการบริการ](#)

[ทำไมจึงไม่ใช้จำนวนประชากรตามทะเบียนราษฎร](#)

[มูลค่าเพิ่มติดลบได้หรือไม่](#)

- คำถามรายสาขา

- A. สาขาเกษตรกรรม การล่าสัตว์ และการป่าไม้

[การปลูกพืชสวนครัวและเลี้ยงสัตว์ไว้บริโภคเอง](#)

[การทำปุ๋ยหมักหรือวัตถุดิบในการผลิตโดยตัวเกษตรกรเอง](#)

[กิจกรรมการเกษตรที่ไม่มีนัยสำคัญทางเศรษฐกิจควรจัดเก็บข้อมูลหรือไม่](#)

[การปลูกพืชยืนต้นคำนวณมูลค่าเพิ่มอย่างไร](#)

[การคำนวณมูลค่าเพิ่มของการเพาะพันธุ์กิ่งไม้ขาย](#)

[การรับจ้างไถ รับจ้างเก็บเกี่ยว](#)

[ไม้ล้มลุก ควรคำนวณในกิจกรรมใด เพราะบางจังหวัดมีสาระสำคัญ](#)

[การเลี้ยงจระเข้ นับรวมอยู่ในสาขาใด](#)

[รูปแบบการคำนวณหา VA การเลี้ยงจระเข้](#)

[กรณีที่เลี้ยงจระเข้แต่ยังไม่มีการจำหน่ายผลผลิต หรือ มีการจำหน่ายออกจากจังหวัด แต่มีการนำเข้าลูกจระเข้เพื่อมาเลี้ยงทดแทนในจำนวนที่เท่ากับที่จำหน่ายออกไป จะคำนวณหา VA อย่างไร](#)

การเลี้ยงปศุสัตว์ ที่ต้องใช้ระยะเวลาในการเลี้ยงมากกว่า 1 ปี
ควรแยกรายการโคขุน หรือสุกรขุนเพื่อคำนวณหา VA แยกออกจากการเลี้ยงโคเนื้อหรือสุกรเนื้อหรือไม่
การคำนวณสต็อกสัตว์ต้นปี ปลายปี
การคำนวณมูลค่าเพิ่มผลพลอยได้ ของโค กระบือ ซึ่งได้แก่ มูลโค มูลกระบือ
การเลี้ยงไก่ การปลูกฟาร์มของบริษัทแม่ (contract farming)
ในกรณีซื้อลูกพันธุ์มาเลี้ยงต่อ ต้องคิดเป็น IC หรือไม่
หน่วยงานที่ควรรับผิดชอบจัดทำ GPP รายการกิจกรรมป่าไม้
ค่าตอบแทนแรงงาน ในการอนุรักษ์ และปลูกป่า
การเผาถ่านเพื่อใช้ในครัวเรือน
บริการรับจ้างตัดไม้
การคำนวณการปลูกไม้ยูคาลิปตัส
กิจกรรมการเลี้ยงนกนางแอ่น
การใช้แรงงานตนเองและแรงงานในครัวเรือนเกษตร
กิจกรรมการเตรียมดิน และการเก็บเกี่ยวที่ตัวเกษตรกรเจ้าของฟาร์มดำเนินการเอง
กิจกรรมบริการทางการเกษตรที่ให้บริการข้ามจังหวัด

B. สาขาประมง

การจำแนกผลผลิต กรณีการจับปลาในเขตน่านน้ำสากล ที่ไม่สามารถระบุพื้นที่จังหวัดได้
การนับปริมาณผลผลิตของกิจกรรมการประมงในพื้นที่จังหวัด
ผลผลิตจากหน่วยงานวิจัยสัตว์น้ำของส่วนราชการ
กิจกรรมการเพาะพันธุ์สัตว์น้ำ
ค่าอาหารที่เจ้าของกิจการเรือประมงจัดหาให้กับลูกเรือ ในระหว่างการจับปลาในทะเล
แบบสอบถามข้อมูลสาขาประมง

C. สาขาการทำเหมืองแร่และเหมืองหิน

กิจกรรมการทำเหมืองแร่หินขาว
กิจกรรมการดูทรายนับรวมอยู่ในสาขาเหมืองแร่หรือไม่
การตกแต่งแร่
การขุดดินขาย
การขุดก๊าซธรรมชาติในอ่าวไทยแล้วส่งผ่านทางท่อ
ค่าสัมปทานนับเป็นค่าใช้จ่ายชั้นกลางหรือไม่

การย่อยและหมัก

แนวคิดการคำนวณมูลค่าเพิ่มกิจกรรมการขุดดินจำหน่าย

D. สาขาอุตสาหกรรม (การผลิต)

การจำแนกสาขาการผลิต กรณีกิจกรรมการแปรรูปสินค้าเกษตรอย่างง่าย

การจำแนกกิจกรรมการเลี้ยงสัตว์และการชำแหละเนื้อสัตว์

การผลิตและการส่งออกโดยผู้ประกอบการเดียวกัน

การผลิตที่มีการจ้างเหมางานช่วงบุคคลภายนอกดำเนินการให้

การชำแหละเนื้อสุนัขหรือสัตว์เลี้ยงอื่นๆ

กิจกรรมการผลิตสินค้าโอท็อป

การแยกกิจกรรมของสถานประกอบการที่มีผลผลิตหลายประเภท

การจำแนกกิจกรรมการผลิตระหว่างสำนักงานใหญ่และสำนักงานสาขาหรือตัวโรงงาน

ผลการสำรวจข้อมูลมีรายได้จากการผลิตต่ำกว่าค่าใช้จ่ายขั้นกลาง

การหาค่าการผลิต (GO) ของสินค้าอุตสาหกรรมมีกี่วิธี

มูลค่าการผลิต จะต้องนับรวมภาษีมูลค่าเพิ่มจากการจำหน่ายผลผลิตหรือไม่

วิธีการคำนวณมูลค่าการผลิตในราคาคงที่ ของสาขาอุตสาหกรรม

E. สาขาไฟฟ้า ก๊าซ และการประปา

การให้บริการไฟฟ้าของส่วนภูมิภาคข้ามเขตพื้นที่จังหวัด จะแบ่ง GPP กันอย่างไร

กิจกรรมการผลิตและจำหน่ายกระแสไฟฟ้า และประปา จะคำนวณมูลค่าเพิ่มอย่างไร

การคำนวณมูลค่าเพิ่มของการไฟฟ้าฝ่ายผลิต

มีความเป็นไปได้หรือไม่ ที่มูลค่าเพิ่มของกิจกรรมการไฟฟ้าส่วนภูมิภาคจะมีค่าเป็นลบ

แหล่งข้อมูลรายชื่อผู้ผลิตน้ำประปาหมู่บ้าน

การขุดเจาะน้ำบาดาลจะนับรวมอยู่ในกิจกรรมสาขาไฟฟ้า ประปาด้วยหรือไม่

ไฟฟ้าหรือประปาที่ให้บริการสาธารณะโดยไม่คิดค่าบริการ จะต้องประเมินค่าเป็นมูลค่าการผลิตหรือไม่

กิจการทางทหาร หรือราชการอื่น ผลิตไฟฟ้า หรือประปาไว้ใช้ในกิจการทหารหรือส่วนราชการตนเอง

F. สาขาการก่อสร้าง

การถมดินเป็นกิจกรรมการก่อสร้างหรือไม่

วิธีการคำนวณมูลค่าการก่อสร้างตามปริมาณงานที่เกิดขึ้นในแต่ละปี

การก่อสร้างในชนบทที่ใช้แรงงานสมาชิกในครัวเรือนและเพื่อนบ้าน

การใช้ราคาค่าก่อสร้างที่ถูกต้องในกิจกรรมการก่อสร้างภาครัฐ

การก่อสร้างของเอกชน ประเภทอาคาร ถนน และรั้ว

การขอต่ออายุใบอนุญาตก่อสร้าง จะนำมาคำนวณค่าก่อสร้างใหม่หรือไม่

วิธีการหาราคาค่าก่อสร้างต่อ ตร.ม. จากการถอดแบบโครงการก่อสร้าง

โครงการก่อสร้างภาครัฐที่ใช้งบประมาณจากส่วนกลาง

แนวทางการหามูลค่าก่อสร้างของการก่อสร้างนอกเขตควบคุมอาคาร กรณีที่ไม่มีข้อมูลจากสำนักงานสถิติ

G. สาขาการขนส่ง การขายปลีก การซ่อมแซมยานยนต์ จักรยานยนต์ ของใช้ส่วนบุคคล

และของใช้ในครัวเรือน

การค้าขายทางอินเทอร์เน็ต (e-commerce)

การขายของเร่หรือคาราวานสินค้าจะนับเป็นกิจกรรมการค้าของจังหวัดใด

แหล่งข้อมูลการค้าสินค้าเกษตร

การจัดประเภทกิจกรรมของสาขาการขนส่ง ขายปลีก ฯ

การเทียบรหัสกิจกรรมระหว่างของกรมสรรพากรกับรหัส TSIC ใน work sheet ของ สศช.

การหาข้อมูลกิจกรรมการค้าของห้างสรรพสินค้า ที่มีสาขาในต่างจังหวัด

แหล่งข้อมูลสำหรับกิจกรรมการค้ารายย่อยที่ไม่ได้อยู่ในฐานข้อมูลของสรรพากร

แหล่งข้อมูลกิจกรรมการค้าโดยบุคคลธรรมดา

การจำแนกสาขากิจกรรมการบรรจุและจำหน่ายก๊าซหุงต้ม

H. สาขาโรงแรมและภัตตาคาร

แนวคิดการจำแนกสาขาการผลิตของกิจกรรมที่เกี่ยวข้องกับอาหาร

การแยกกิจกรรมระหว่างโรงแรมและภัตตาคาร

ความแตกต่างระหว่างห้องพักกับห้องเช่า

Home Stay ควรนับเป็นกิจกรรมประเภทใด และคิดค่าใช้จ่ายขึ้นกลางอย่างไร

กิจกรรมการขายอาหารสำเร็จรูปในตลาดสด

แนวคิดการหามูลค่าเพิ่ม ณ ราคาของที่ของรายการโรงแรม

I. สาขาการขนส่ง สถานที่เก็บสินค้า และการคมนาคม

แนวทางการวัดค่ารายได้และค่าใช้จ่ายของกิจกรรมรถโดยสารและรถบรรทุกที่วิ่งระหว่างจังหวัด

วิธีการหามูลค่าเพิ่มของกิจกรรมสถานีขนส่งและสนามบินพาณิชย์

กิจกรรมสถานีวิทยุและโทรทัศน์ จะนับไว้ในสาขาใด

กิจกรรมร้านอินเทอร์เน็ต จะนับอยู่ในสาขาใด

แหล่งข้อมูลกิจกรรม การบินไทย สายการบินต้นทุนต่ำ การสื่อสาร และไปรษณีย์

กิจกรรมการทำเรือเป็น Market Output หรือ Non-Market Output

การคำนวณมูลค่าเพิ่มกิจกรรมการรถไฟ

แหล่งข้อมูลกิจกรรมไปรษณีย์ไทย กสท. และโทรศัพท์เอกชน

การหามูลค่าเพิ่มของกิจกรรมสถานีขนส่งของเทศบาล

กิจกรรมการขนส่งทางเรือที่ให้บริการระหว่างประเทศ

กิจกรรมรถไฟที่มีเส้นทางข้ามประเทศ จะนับมูลค่าเพิ่มอย่างไร

การหามูลค่าเพิ่มของกิจกรรมการขนส่งทางท่อ

การรับ-ส่งพัสดุ ของเอกชน จัดอยู่ในสาขาใด

J. สาขาตัวกลางทางการเงิน

สหกรณ์การเกษตรเป็นกิจกรรมในสาขาการเงินหรือไม่

การหารายได้ดอกเบี้ยรับรายจังหวัดของสถาบันการเงิน

จะวัดค่าสลากออมสินและรางวัลจากสลากออมสินอย่างไร

กองทุนหมู่บ้านจะนับรวมอยู่ในกิจกรรมในสาขาตัวกลางทางการเงินหรือไม่

แนวทางการวัดมูลค่าเพิ่มกิจกรรมประกันภัย

การจำแนกประเภทกิจกรรมของสหกรณ์ที่มีธุรกิจหลายด้าน

การวัดมูลค่าเพิ่มธนาคาร SME

รายได้จากการขายทอดตลาดทรัพย์สินที่ใช้ค้ำประกันเงินกู้หรือทรัพย์สินอื่นที่ยึดมาจากลูกค้า

ธนาคารชุมชนหรือธนาคารหมู่บ้าน ในปัจจุบันยังไม่มี Work sheet GPP 3 จะทำอย่างไร

รถ mobile ของธนาคารใน จ.ว. หนึ่ง ออกให้บริการอีก จ.ว. หนึ่ง

เช็คช่วยชาติ 2,000 บาท

K. สาขาบริการด้านอสังหาริมทรัพย์ การให้เช่า และบริการทางธุรกิจ

กิจกรรมการให้เช่าทรัพย์สินถาวรของกรมธนารักษ์ ราชพัสดุ และเทศบาลจะนับรวมในสาขานี้หรือไม่

การเช่าช่วงจะนับมูลค่าเพิ่มอย่างไร

การคำนวณมูลค่าเพิ่ม ณ ราคาคงที่ กิจกรรม “การให้เช่าที่อยู่อาศัย”

ข้อมูลกิจกรรมการเช่าบ้าน ควรใช้จากแหล่งใด

การจำแนกกิจกรรมการให้เช่า

ข้อมูลจากฐานภาษีโรงเรียนจะนำมาใช้คำนวณ GPP ได้อย่างไร

กิจกรรมเข้าที่อยู่อาศัย สามารถคำนวณ IC โดยทางอ้อมจาก SES ได้หรือไม่

L. สาขาการบริหารราชการ และการป้องกันประเทศ รวมทั้งการประกันสังคมภาคบังคับ

การจำแนกกิจกรรมสำนักงานประกันสังคมจังหวัดและกองทุนประกันสังคม

การประเมินค่าตอบแทนรายการค่าเช่าบ้านกรณีเข้าพักบ้านพักราชการหลายคนในหลังเดียวกัน

การจำแนกกิจกรรมการบริหารราชการ

เงินนิตยภัตเป็นค่าตอบแทนแรงงานหรือไม่

เงินบำเหน็จดำรงชีพจะบันทึกเป็นค่าตอบแทนแรงงานหรือไม่

สาขานี้จำเป็นต้องจำแนกหัตถกิจกรรมตรงตาม TSIC หรือไม่

การเก็บข้อมูลองค์กรปกครองท้องถิ่นใช้วิธีสุ่มตัวอย่างได้หรือไม่

วิธีการประเมินค่าตอบแทนรายการค่าเช่าบ้าน

วิธีการบันทึกรายการเงินรางวัลประจำปีที่ถูกต้อง

การจำแนกรายการที่เบิกจ่ายตรงจากกรมบัญชีกลาง

มูลค่าเพิ่มที่เกิดจากการดำเนินงานของกองทุนประกันสังคม ควรจะแบ่งให้จังหวัดด้วยหรือไม่

M. สาขาการศึกษา

รายการเงินอุดหนุนแก่โรงเรียนเอกชน และการใช้จ่ายโครงการ 30 บาทรักษาทุกโรคแตกต่างกันอย่างไร

การแยกค่าตอบแทนแรงงานระหว่างกิจกรรมการศึกษากับการบริหารราชการแผ่นดิน

การจำแนกกิจกรรมการศึกษาในกรณีสถานศึกษาสอนหลายระดับ

การบันทึกข้อมูลเงินวิทยะฐานะของครูอาจารย์

การจำแนกประเภทกิจกรรมของสถานรับเลี้ยงเด็กตอนกลางวัน ที่มีการเสริมพัฒนาการของเด็ก

สถานศึกษาเอกชน แต่ดำเนินการแบบไม่แสวงหากำไร

N. สาขาบริการด้านสุขภาพ และงานสังคมสงเคราะห์

การรักษาพยาบาลโดยหมอชาวบ้านหรือหมอแผนโบราณ

การจำแนกสาขากิจกรรมการผลิตของสถานเลี้ยงเด็กก่อนวัยเรียน

การจำแนกประเภทกิจกรรมการผลิตของคลินิกประเภทเสริมความงาม

O. สาขาการให้บริการชุมชน สังคม และบริการส่วนบุคคลอื่นๆ

การจำแนกประเภทกิจกรรมกำจัดขยะและสิ่งปฏิกูล

การวัดมูลค่าเพิ่มขององค์กร การกุศลต่างๆ รวมทั้งสหภาพแรงงาน สมาคมทางวิชาชีพ และพรรคการเมือง

วิธีการวัดมูลค่าเพิ่มสลากกินแบ่งรัฐบาล สลากแบบเลขท้าย 3 ตัว และ 2 ตัว (ห่วยบนดิน)

GO ของกิจกรรมล็อตเตอรี่ และสลาก 2-3 ตัว ต้องนำเงินรางวัลมาหักออกจากยอดจำหน่ายหรือไม่

การวัดมูลค่าเพิ่มของกิจกรรมขององค์กรทางศาสนา

หน่วยงานราชการที่ทำหน้าที่กิจกรรมห้องสมุด พิพิธภัณฑ์ การเก็บขยะ และอื่นๆ จำแนกไว้ในสาขาใด

ร้านอินเทอร์เน็ต (Internet café) ควรนับไว้ในสาขาการผลิตใด

วิทยุชุมชน ควรนับไว้ในสาขาการผลิตใด

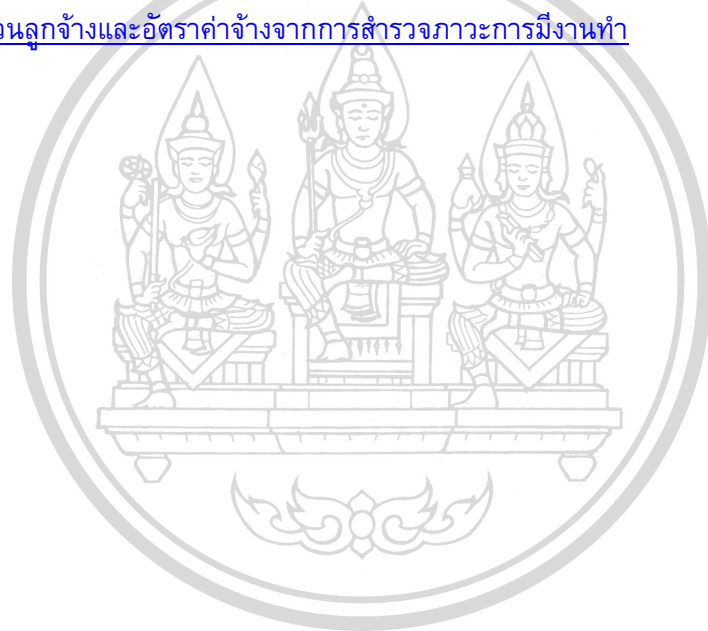
ตรวจสอบสภาพรถยนต์ (ตรอ.) ควรจัดอยู่ในสาขาการผลิตใด

P. สาขาลูกจ้างในครัวเรือนส่วนบุคคล

ค่ารักษาพยาบาลที่นายจ้างออกให้แก่ลูกจ้างในครัวเรือนเป็นมูลค่าเพิ่มในสาขานี้หรือไม่

ลูกจ้างทำงานทั้งงานบ้าน และช่วยงานธุรกิจ เช่น ขายของด้วย จะต้องแยกสาขาการผลิตหรือไม่

ปัญหาข้อมูลจำนวนลูกจ้างและอัตราค่าจ้างจากการสำรวจภาวะการมีงานทำ

Q&A นโยบายและแผนงาน

ความหมายของ GPP

- ถาม GPP คือ อะไร
- ตอบ คือ การวัดรายได้ประชาชาติในขอบเขตพื้นที่จังหวัดหนึ่งๆ ซึ่งตามระบบบัญชีประชาชาติสากล สามารถวัดรายได้ประชาชาติ ได้ 3 ทางด้วยกัน คือ ด้านการผลิต ด้านรายได้ และด้านรายจ่าย ในระยะเริ่มต้นนี้ สศช. เสนอให้ทุกจังหวัดจัดทำ GPP ด้านการผลิตก่อน เนื่องจากสถานภาพข้อมูลพื้นฐานระดับจังหวัดมีความพร้อมมากกว่าด้านอื่น

การวัดค่า GPP ด้านการผลิต จะใช้วิธีการคำนวณหามูลค่าเพิ่ม (Value added) ซึ่งหมายถึง รายได้ผลตอบแทนการใช้ปัจจัยการผลิต อันได้แก่ ค่าตอบแทนแรงงาน ค่าเช่าที่ดิน ดอกเบี้ย และผลกำไรจากการประกอบการ ที่เกิดขึ้นจากกิจกรรมการผลิตทุกชนิดในขอบเขตพื้นที่จังหวัด โดยจำแนกออกเป็น 16 สาขาการผลิต

กิจกรรมการผลิตในระบบเศรษฐกิจสามารถแบ่งออกเป็น 2 กลุ่มใหญ่ ๆ คือ

1. กิจกรรมที่เป็นการผลิตในระบบตลาด (Market output) ซึ่งเป็นการผลิตสินค้าและบริการของหน่วยผลิตต่างๆ ที่ต้องการผลกำไรจากการการผลิตดังกล่าว คำนวณมูลค่าเพิ่มจากรูปแบบ ดังนี้
มูลค่าเพิ่ม (Value added : VA) = มูลค่าการผลิต (Gross output : GO) – ค่าใช้จ่ายขั้นกลาง (Intermediate cost : IC) ซึ่งหมายถึง ต้นทุนของผู้ผลิตเฉพาะในส่วนที่เป็นค่าใช้จ่ายซื้อสินค้าและบริการสิ้นเปลืองที่นำมาใช้ในกิจกรรมการผลิตของตนเอง
2. กิจกรรมการผลิตที่มีไ้ระบบตลาด (Non market output) กลุ่มนี้เป็นกิจกรรมที่ดำเนินการโดยรัฐหรือองค์กรไม่แสวงหากำไรที่เป็นการให้บริการแก่สาธารณะหรือให้บริการแก่ประชาชนโดยไม่ได้หวังผลกำไร คำนวณมูลค่าเพิ่มจากรูปแบบ ดังนี้

มูลค่าเพิ่ม (Value added) = ค่าตอบแทนแรงงาน + ค่าเช่าที่ดิน + ค่าเสื่อมราคา

ในการจัดทำ GPP จำเป็นต้องจัดเก็บรวบรวมข้อมูลต่างๆ โดยที่การผลิตในระบบตลาดต้องจัดเก็บ **มูลค่าผลผลิต (Gross output)** และ **ค่าใช้จ่ายขั้นกลาง (Intermediate cost)** ของกิจกรรมการผลิตต่างๆ ทั้งการผลิตสินค้าและการผลิตบริการ ซึ่งมีรายละเอียดย่อยของข้อมูลที่แตกต่างกันไปในแต่ละสาขาการผลิต ส่วนการจัดเก็บข้อมูลของกิจกรรมที่มีไ้ระบบตลาดนั้น การจัดเก็บข้อมูลจะต่างออกไป โดยจะเป็นการจัดเก็บข้อมูล **ค่าตอบแทนแรงงาน ค่าเช่าที่ดิน และค่าเสื่อมราคา**ที่เกิดขึ้นจากการดำเนินกิจกรรมการให้บริการสาธารณะต่างๆ

กลับ หน้าแรก

นโยบายการจัดทำ GPP ของจังหวัด

- **ถาม** เพราะเหตุใด สศช. เสนอนโยบายให้ทุกจังหวัดดำเนินการจัดทำ GPP เอง โดยที่ในช่วงหลายปีที่ผ่านมา สศช. เป็นหน่วยงานที่รับผิดชอบจัดทำและรายงานข้อมูลนี้มาโดยตลอด

- **ตอบ** จากเหตุผล 2 ประการหลัก คือ

- 1) เดิมการจัด GPP ของ สศช. เป็นการประมาณทางอ้อม ตามวิธีการที่เรียกว่า “TOP DOWN” โดยการกระจายมูลค่าผลิตภัณฑ์มวลรวมในประเทศ (GDP) แยกย่อยออกมาเป็นข้อมูลรายจังหวัด ตามสัดส่วนของตัวชี้วัดในสาขาการผลิตต่าง ๆ ซึ่งข้อมูลที่ สศช. รายงานเผยแพร่ในช่วงที่ผ่านมา นั้น ไม่สามารถตอบสนองต่อการนำไปใช้สนับสนุนการวางแผนและการจัดทำยุทธศาสตร์จังหวัดได้อย่างเต็มที่ เนื่องจากไม่สามารถแจกแจงรายละเอียดกิจกรรมทางเศรษฐกิจให้ทราบถึงกิจกรรมการผลิตหลัก กิจกรรมรอง และกิจกรรมย่อยอันเป็นแหล่งที่มาของรายได้จังหวัดที่สร้างความเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจของจังหวัดได้ นอกจากนี้ การจัดทำ GPP ยังเป็นการเสริมสร้างองค์ความรู้ให้แก่บุคลากรในส่วนราชการที่มีหน้าที่กำกับดูแลภาคการผลิต ให้มีความเข้าใจโครงสร้างและสถานการณ์ทางเศรษฐกิจของจังหวัดได้เป็นอย่างดี นำไปสู่กระบวนการวางแผนพัฒนาจังหวัดในภาพรวมและรายสาขาอย่างถูกต้องแม่นยำต่อไป
- 2) การรายงานข้อมูลของ สศช. ล่าช้า โดยมีสาเหตุมาจากจำเป็นต้องรอข้อมูลพื้นฐานจากหน่วยงานผู้ผลิตข้อมูล ซึ่งส่วนใหญ่คือหน่วยงานที่กำกับดูแลสาขาการผลิต ซึ่งหน่วยงานเหล่านี้ต้องรอหน่วยงานในภูมิภาคจัดเก็บข้อมูลในพื้นที่เสร็จแล้วจึงส่งเข้าต้นสังกัดในส่วนกลาง ประมวลผลภาพรวมและส่งให้ สศช. ต่ออีกลำดับหนึ่ง

จากสาเหตุที่สำคัญ 2 ประการข้างต้น จึงเห็นควรเสนอให้ทุกจังหวัดจัดทำ GPP เอง โดยใช้วิธีการ “BOTTOM UP” ซึ่งเป็นการจัดเก็บ รวบรวมข้อมูลกิจกรรมทางเศรษฐกิจที่เกิดขึ้นจริงในพื้นที่ และประมวลผล GPP ณ ที่จังหวัดของตัวเองโดยตรง

กลับหน้าแรก

มาตรฐานการจำแนกประเภทกิจกรรมการผลิต

- **ถาม** การจำแนกหมวดหมู่กิจกรรมการผลิตในระบบเศรษฐกิจ เพื่อจัดทำ GPP จะใช้มาตรฐานใด
- **ตอบ** การจัดทำ GPP และ GDP ใช้ การจัดประเภทมาตรฐานอุตสาหกรรม (ประเทศไทย) ปี 2544 (Thailand Standard Industrial Classification : TSIC) เป็นมาตรฐานในการจำแนกหมวดหมู่กิจกรรมการผลิตในระบบเศรษฐกิจ โดย TSIC ได้จำแนกประเภทกิจกรรมการผลิตให้เป็นหมวดหมู่ โดยใช้ลักษณะกิจกรรมและขั้นตอนการผลิตเป็นตัวกำหนดประเภท แบ่งออกเป็น 5 ระดับ ดังนี้

	การกำหนดรหัส	จำนวนรายการทั้งหมด
หมวดใหญ่	ตัวอักษร A - Q	17
หมวดย่อย	ตัวเลข 2 หลัก	60
หมู่ใหญ่	ตัวเลข 3 หลัก	159
หมู่ย่อย	ตัวเลข 4 หลัก	295
ตัวอุตสาหกรรม	ตัวเลข 5 หลัก	551

(รายละเอียดดูได้จากเอกสารของกรมการจัดหางาน กระทรวงแรงงาน)

สำหรับการจัดทำ GDP ของประเทศไทยในปัจจุบันได้จัดทำครบทั้ง 5 ระดับตั้งแต่ระดับหมวดใหญ่หรือสาขาจนถึงระดับตัวอุตสาหกรรม

อย่างไรก็ตาม ในการจัดทำ GPP จำเป็นต้องยืดหยุ่นในการจัดประเภทกิจกรรมเพื่อให้เหมาะสมกับลักษณะของการจัดเก็บข้อมูลระดับจังหวัด โดยเพิ่มรายการ หรือปรับเปลี่ยนรายการในแต่ละหมวด หรือหมู่ หรือตัวอุตสาหกรรมตามความเหมาะสม

กลับ [หน้าแรก](#)

การตรวจสอบความถูกต้องน่าเชื่อถือของข้อมูล

- **ถาม** ในกรณีที่จังหวัดสามารถจัดทำ GPP ได้เองแล้ว ผลการคำนวณที่ได้หากมีค่าความแตกต่างจากข้อมูลของ สศช. จะเป็นที่ยอมรับได้หรือไม่ ตัวเลขที่เผยแพร่จะสามารถเชื่อถือได้หรือไม่
- **ตอบ** โดยทางหลักทางสถิติ หากระบบข้อมูลพื้นฐานของประเทศเป็นระบบที่เชื่อมโยงสอดคล้องกันระหว่างข้อมูลรายจังหวัดและ ข้อมูลภาพรวมทั้งประเทศ จะทำให้ผลการจัดทำ GPP ทั้ง 2 วิธีการนี้ได้ผลลัพธ์ไม่แตกต่างกันมากนัก แต่ในปัจจุบันระบบข้อมูลพื้นฐานยังไม่เชื่อมโยงกันมากนัก โดยเฉพาะข้อมูลที่มาจากการสำรวจผู้ประกอบการภาคเอกชน จึงมีโอกาสนำมาใช้ในการจัดทำ GPP มีค่าความแตกต่างกันได้ อย่างไรก็ตาม สศช. จะพิจารณาความน่าเชื่อถือและความถูกต้องของแหล่งข้อมูล วิธีการได้มาของข้อมูล และวิธีการคำนวณที่สอดคล้องกับมาตรฐานสากลเป็นหลัก

กลับ [หน้าแรก](#)

เป้าหมายและแผนงานโครงการ

- **ถาม** แผนงานของ สศช. ประสงค์ให้ทุกจังหวัดเริ่มต้นดำเนินงานและจัดทำ GPP ให้แล้วเสร็จเมื่อไร
- **ตอบ** ทุกจังหวัดควรเริ่มงานตั้งแต่ปี 2547 เป็นต้นไป เนื่องจากการจัดทำ GPP ต้องใช้ระยะเวลาในการพัฒนาวิธีการจัดเก็บ รวบรวมข้อมูล การประมวลผล และตรวจสอบความถูกต้อง เพื่อให้สามารถรายงานผลการจัดทำ GPP อย่างถูกต้อง คาดว่าทุกจังหวัดจะแล้วเสร็จภายในปี 2550
และ ทุกจังหวัดมีการรายงานข้อมูลนี้เป็นประจำทุก ๆ ปี ตั้งแต่ปี 2551 เป็นต้นไป หลังจากนั้น สศช. จะทำหน้าที่ในการติดตามตรวจสอบผล จัดทำภาพรวมระดับภาค กระทบบยอดในระดับประเทศ และสนับสนุนทางวิชาการต่อเนื่องไปทุก ๆ ปี

กลับ หน้าแรก

บทบาทของ สศช. ทางด้าน GPP ในอนาคต

- **ถาม** หลังจากทุกจังหวัดจัดทำ GPP ได้แล้ว สศช. จะทำหน้าที่ในด้านนี้ในระยะต่อไปอย่างไร
- **ตอบ** สศช. จะปรับบทบาทจากผู้จัดทำ GPP มาเป็นผู้ประสานทางวิชาการเพื่อให้วิธีการคำนวณ และข้อมูลของจังหวัดได้มาตรฐานและมีความสอดคล้องกับการจัดทำ GDP ในภาพรวมของประเทศ ซึ่ง สศช. ยังคงรับผิดชอบดำเนินการจัดทำ GDP ของประเทศต่อไป

กลับ หน้าแรก

ประโยชน์ของ GPP

- **ถาม** ประโยชน์ของ GPP ที่สำคัญมีอะไรบ้าง
- **ตอบ**
  - 1) ใช้เป็นเครื่องมือของจังหวัดในการติดตามภาวะเศรษฐกิจ การจัดทำแผนยุทธศาสตร์การพัฒนาจังหวัด การกำหนดนโยบายทางเศรษฐกิจและสังคมของจังหวัด และการวางแผนรายสาขาการผลิต
  - 2) ใช้เป็นเครื่องมือของหน่วยงานส่วนกลาง เช่น การจัดสรรงบประมาณ หรืองานอื่นๆ ที่เกี่ยวข้องกับการวางแผน การกำหนดนโยบายเศรษฐกิจและสังคมในระดับภูมิภาค การวางแผนลงทุนด้านโครงสร้างพื้นฐาน และสาธารณูปโภคต่างๆ
  - 3) ใช้เป็นตัวชี้วัดผลการปฏิบัติราชการประจำปีของแต่ละจังหวัด ตามกรอบการประเมินผลของ กพร.
  - 4) เผยแพร่ให้แก่ หน่วยงานภาครัฐ หน่วยธุรกิจภาคเอกชน และผู้สนใจทั่วไปใช้ประโยชน์เชิงธุรกิจ และเชิงวิชาการ

กลับ หน้าแรก

มาตรฐานการสุ่มตัวอย่างในการสำรวจข้อมูล

- **ถาม** ควรตั้งเกณฑ์ขั้นต่ำของจำนวนตัวอย่างหรือไม่ เช่น กำหนดขนาดตัวอย่างมากกว่าร้อยละ 15 ขึ้นไป (ข้อสรุปที่ได้จะเป็นแนวทางในการเก็บข้อมูลของสาขาอื่นๆ ด้วย)
- **ตอบ** การสุ่มตัวอย่างจะต้องยึดหลักวิชาการเป็นประเด็นสำคัญ โดยในทางปฏิบัติที่เหมาะสม ควรพิจารณาดังนี้
ภาคเกษตร : การสุ่มตัวอย่างให้พิจารณาลักษณะพื้นฐานของกิจกรรมการผลิตของจังหวัด รายการที่จะสำรวจไปว่ามีการกระจายตัวอย่างไร เช่น
  1. มีการกระจายตามขนาดการผลิต โดยมีผู้ผลิตทั้งรายใหญ่ รายกลาง และรายเล็ก

2. มีการกระจายตัวตามการใช้เทคโนโลยีการผลิต เช่น การปลูกข้าวนาดำและนาหว่าน หรือปลูกโดยใช้เทคโนโลยีสมัยใหม่กับเทคโนโลยีเดิม
3. มีการกระจายตามพื้นที่ เช่น มีการปลูกในอำเภอใดบ้าง

การสุ่มตัวอย่างที่ดี จึงควรกระจายตามขนาด เทคโนโลยีในการผลิต และพื้นที่ แต่ถ้าพิจารณาแล้วกิจกรรมนั้น ไม่มีการกระจายตัวทั้ง 3 ประการข้างต้น ก็ไม่จำเป็นต้องกระจายตัวอย่าง อย่างไรก็ตามในทางปฏิบัติควรพิจารณาในเชิงกระจายพื้นที่ เพื่อให้มีการถ่วงน้ำหนักของราคา และต้นทุนค่าใช้จ่ายชั้นกลางที่อาจแตกต่างกัน อันเนื่องมาจากค่าขนส่งในแต่ละพื้นที่ได้

ข้อสรุป การคำนวณจำนวนตัวอย่างที่ต้องใช้สำรวจข้อมูลในภาคเกษตรให้ยึดหลักวิชาการทางสถิติ อย่างไรก็ตามหากมีข้อจำกัดในด้านต่างๆ การกำหนดตัวอย่างอาจปรับลดลงตามสมควร และควรกระจายตัวอย่างตามพื้นที่ที่มีการผลิต

ภาคนอกเกษตร:

การสุ่มตัวอย่างในแต่ละกิจกรรมการผลิตให้พิจารณาลักษณะการกระจายตัวของผู้ผลิตของกิจกรรมนั้น ใน 2 ประเด็นหลัก คือ

1. มีการกระจายตัวของผู้ผลิตตามขนาดกิจการเป็นขนาดใหญ่ ขนาดกลาง และขนาดเล็กหรือไม่ โดยพิจารณาจากเงินทุน แรงงาน หรือมูลทรัพย์สินถาวรของกิจการตามที่ระบุไว้ในเอกสาร (PowerPoint) ประกอบการบรรยายวิธีการจัดทำ GPP ฉบับภาพรวม
2. มีการกระจายตัวของผู้ผลิตตามการใช้เทคโนโลยีการผลิต เช่น บางกิจการเป็น Labour intensive บางกิจการเป็น Capital intensive เป็นต้น

แหล่งที่มาของข้อมูลประชากร (N) ได้แก่ 1) รายชื่อทำเนียบผู้ประกอบการ จากหน่วยงานที่กำกับดูแลหรือหน่วยงานผู้ให้อนุญาตประกอบการ 2) รายชื่อผู้เสียภาษีจากสรรพากรหรือจากองค์กรปกครองท้องถิ่น หรือ 3) รายชื่อผลการนับจดสถานประกอบการของ สสช. โดยพิจารณาเปรียบเทียบและเลือกแหล่งข้อมูลที่ใกล้เคียงกับข้อเท็จจริงในปัจจุบันมากที่สุด

กรณีที่ยังไม่สามารถหา N ได้ ให้เก็บข้อมูลจากการรวบรวมรายชื่อหน่วยผลิตที่สามารถหาได้หรือเท่าที่ได้ก่อน แต่ทั้งนี้ในระยะต่อไปควรมีการสำรวจเพื่อให้ได้ N ที่ครบถ้วนต่อไป

กรณีที่ทราบค่าประชากร (N) ให้คำนวณจำนวนตัวอย่าง (n) ตามสูตรการหาตัวอย่างทางสถิติ ซึ่ง สสช. จัดทำไว้เป็นตารางสำเร็จรูปแล้ว (ดูได้จาก website สสช.) หากค่า n ที่คำนวณได้มีจำนวนมาก แต่มีข้อจำกัดด้านงบประมาณ บุคลากรหรือข้อจำกัดอื่น ๆ ก็สามารถปรับค่า n ให้เหมาะสมแต่ไม่ควรน้อยเกินไป

เมื่อได้ค่า n แล้วให้กระจายตัวอย่างตามขนาดกิจการ และเทคโนโลยีในการผลิต ตามสัดส่วนร้อยละที่คำนวณขึ้นจากค่าประชากร (N) ที่กระจายตามขนาดกิจการและตามเทคโนโลยีการผลิต

สาขานอกภาคเกษตรที่ควรให้ความสำคัญกับการกระจายตัวอย่าง คือ เหมืองแร่ อุตสาหกรรม การค้า โรงแรมและภัตตาคาร และบริการอสังหาริมทรัพย์ ส่วนสาขาอื่นๆ ให้พิจารณาตามความเหมาะสม

อย่างไรก็ตาม หากหน่วยงานใดหรือหน่วยงานต้นสังกัดของท่านกำหนดเกณฑ์การจัดเก็บตัวอย่างไว้แล้ว ก็สามารถใช้เกณฑ์นั้น ในการจัดทำข้อมูล GPP ต่อไปได้

กลับ หน้าแรก

การจัดเก็บข้อมูลในกิจกรรมที่เป็นบริการจากหน่วยงานของรัฐ

- **ถาม** สาขาการผลิตที่มีหน่วยผลิตเป็นองค์กรภาครัฐ ทราบจำนวนได้แน่นอน เช่น องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (เทศบาล และองค์การบริหารส่วนตำบล) ควรเก็บข้อมูลให้ครบทั้งหมดหรือไม่
- **ตอบ** ควรจัดเก็บข้อมูลทั้งหมดทุกหน่วย เนื่องจากการรวบรวมข้อมูลจากการบริหารราชการตามปกติ แต่หากไม่สามารถจัดเก็บได้ทั้งหมด ควรมีการช่อมข้อมูลให้ได้ครบตามจำนวนที่มี ทั้งนี้ให้ดูเทียบเคียงกับค่าเฉลี่ยของหน่วยผลิต (เช่น อบต. หรือเทศบาล) ที่มีลักษณะ ขนาด จำนวนคนทำงานใกล้เคียงกับหน่วยงานที่ต้องการช่อมข้อมูล โดยให้ใช้ข้อมูลของหน่วยนั้นเป็นค่าประมาณเพื่อใช้เป็นเบื้องต้น และต้องบันทึกไว้ด้วยว่าจัดเก็บข้อมูลได้จริงกี่หน่วย และประมาณช่อมขึ้นมาเองกี่หน่วย นอกจากนี้หากในปีต่อไปสามารถจัดเก็บข้อมูลจริงของหน่วยที่ประมาณไว้ในภายหลัง ก็จะต้องปรับแก้ค่าประมาณนั้นให้เป็นข้อมูลจริงด้วย

กลับ หน้าแรก

การเลือกใช้ดัชนีราคาในการคำนวณมูลค่าการผลิตในราคาคงที่ของกิจกรรมด้านการบริการ

- **ถาม** การคำนวณมูลค่าการผลิต (GO) ในราคาคงที่ของกิจกรรมด้านการบริการ ควรจะเลือกใช้ดัชนีราคาอย่างไร
- **ตอบ** เนื่องจากในปัจจุบัน สำนักดัชนีเศรษฐกิจการค้า กระทรวงพาณิชย์ ได้จัดทำดัชนีราคาผู้บริโภค (CPI) รายหมวดการบริโภค เป็นรายจังหวัดแล้ว ดังนั้นในการปรับมูลค่าจากราคาประจำปีให้เป็นมูลค่า ณ ราคาคงที่ของรายการใด เดิมในแบบ GPP3 เคยใช้ CPI รวม ควรปรับปรุงให้สมบูรณ์ถูกต้องมากยิ่งขึ้น โดยมีหลักพิจารณาดังนี้

- 1) เลือก CPI ของจังหวัด รายการที่ตรงกับกิจกรรมที่จะคำนวณ GPP โดยตรง เช่น กิจกรรมการเช่าที่อยู่อาศัย ใช้ CPI หมวดเคหสถาน รายการค่าเช่าบ้าน
- 2) หากไม่มีรายการที่ตรงกับกิจกรรมโดยตรง ให้ใช้ดัชนีรายการหรือหมวดที่ใกล้เคียงมากที่สุดเป็นตัวแทน
- 3) สำหรับกิจกรรมใดที่ไม่มีรายการ CPI ที่ตรงกัน หรือไม่มีหมวดที่เกี่ยวข้องก็ให้ใช้ CPI รวม
- 4) สาขาที่ปรับปรุงการใช้ดัชนีราคา CPI มีดังนี้

สาขาการค้า : กิจกรรมใดที่มีรายการดัชนีราคาตรงกันอย่างสมบูรณ์ ให้ใช้ค่าดัชนีรายการนั้น เช่น กิจกรรมการขายปลีกรถยนต์ ให้ใช้ดัชนีราคาหมวดพาหนะ การขนส่ง และการสื่อสาร รายการค่าซื้อยานพาหนะ หากกิจกรรมใดไม่มีรายการดัชนีราคาตรงกัน ก็ให้ใช้ ดัชนีราคารวม (CPI รวม)

สาขาขนส่ง : การขนส่งภายในจังหวัด ใช้ CPI ค่าโดยสารในท้องถิ่น

การขนส่งระหว่างจังหวัด ใช้ CPI ค่าโดยสารนอกท้องถิ่น

สาขาอุตสาหกรรมและสาขาเหมืองแร่ ในกรณีที่กิจกรรมรายการใดไม่สามารถแยกรายละเอียดข้อมูลปริมาณและราคาผลผลิตเป็นรายชนิดได้ ในทางปฏิบัติสามารถคำนวณมูลค่าการผลิตในราคาประจำปีโดยการรวมยอดมูลค่าผลผลิต ที่ได้จากผลการสำรวจโดยตรง ส่วนการคำนวณมูลค่าการผลิตในราคาคงที่ ให้ใช้ **ดัชนีราคาผู้ผลิต (PPI)** ในระดับประเทศ รายการที่ตรงกับกิจกรรมการผลิต นั้น มาใช้ปรับหารมูลค่าการผลิตในราคาประจำปีให้เป็นมูลค่าการผลิตในราคาคงที่

ส่วนกิจกรรมที่สามารถหาปริมาณการผลิตและราคา ณ แหล่งผลิตได้ ก็ให้ใช้ราคาปีฐานเป็นตัวคำนวณมูลค่าการผลิต ณ ราคาคงที่

สาขาบริการธุรกิจ อสังหาริมทรัพย์ การให้เช่า ฯ รายการการให้เช่าที่อยู่อาศัย ให้ใช้ดัชนีราคาผู้บริโภคหมวด
เคหสถาน รายการค่าเช่า ปรับหารมูลค่ารายได้รวมในราคาประจำปีให้เป็นมูลค่า ณ ราคาคงที่

กลับ หน้าแรก

ทำไมจึงไม่ใช่จำนวนประชากรตามทะเบียนราษฎร

- **ถาม** ทำไมในการคำนวณ GPP per capita หรือการคำนวณมูลค่าเพิ่มของการเช่าที่อยู่อาศัย จึงไม่ใช่ประชากรตามทะเบียนราษฎร
- **ตอบ** การใช้จำนวนประชากรในการกำหนดนโยบาย วางแผนพัฒนา ติดตามประเมินผล วิเคราะห์ วิจัยต่าง ๆ ของประเทศนั้นต้องใช้ข้อมูลจากการสำมะโนประชากร เนื่องจากเป็นข้อมูลที่มีรายละเอียดฉายภาพได้หลายมิติ ทั้งด้านเศรษฐกิจและสังคม เช่น ลักษณะทางประชากร (เช่น เพศ อายุ ศาสนา ฯลฯ) การศึกษา ภาวะการทำงาน ของประชากร สถานภาพการทำงาน ภาวะเจริญพันธุ์ จำนวนบุตรเกิดรอด การย้ายถิ่น และลักษณะทางครัวเรือน ซึ่งแตกต่างจากข้อมูลจำนวนประชากรตามทะเบียนราษฎรที่จะมีรายละเอียดเฉพาะเพศและอายุ (ดู “ความแตกต่างระหว่างวิธีการสำมะโน และวิธีการทะเบียน” จากสำนักงานสถิติแห่งชาติ (www.nso.go.th)) แต่เนื่องด้วยการจัดทำสำมะโนประชากรนั้น จัดทำทุก 10 ปี ดังนั้น ในช่วงระหว่าง 10 ปีที่ได้ทำสำมะโน จึงต้องมีการคาดประมาณประชากรเป็นค่ารายปี ซึ่งการประมาณการประชากรนี้จะจัดทำ 4 ระดับคือ ระดับประเทศ ระดับภาค ระดับเขตการปกครอง และระดับจังหวัด โดยใช้เทคนิควิธีการทางประชากรศาสตร์ ทั้งนี้ สศช. โดยสำนักพัฒนาสังคมและคุณภาพชีวิต ได้ร่วมมือกับหน่วยงานต่าง ๆ ได้แก่ สำนักงานสถิติแห่งชาติ วิทยาลัยประชากรศาสตร์ และหน่วยงานอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง จัดทำข้อมูลดังกล่าว ดังปรากฏตามเอกสาร “การคาดประมาณประชากรของประเทศไทย 2543 – 2568” และการคาดประมาณนี้จะจัดทำและปรับปรุงใหม่ทุกครั้งที่มีการสำมะโนประชากร เพื่อให้ผลการประมาณสามารถสะท้อนภาพการเปลี่ยนแปลงของประชากรได้ ดังนั้นในการจัดทำ GPP จึงใช้จำนวนประชากรตามการคาดประมาณดังกล่าว เพื่อให้สะท้อนภาพประชากรที่มีอยู่ในจังหวัด ซึ่งอาจจะมิได้ปรากฏอยู่ในทะเบียนราษฎร แต่ย้ายถิ่นมาและประกอบกิจกรรมทางเศรษฐกิจในจังหวัด

กลับ หน้าแรก

มูลค่าเพิ่ม (VA) สามารถติดลบได้หรือไม่

- **ถาม** มูลค่าเพิ่ม (VA) สามารถติดลบได้หรือไม่
- **ตอบ** ตามหลักพื้นฐานทางเศรษฐศาสตร์ มูลค่าเพิ่ม (VA) มีองค์ประกอบ 4 อย่างคือ ค่าจ้าง ค่าเช่าที่ดิน ดอกเบี้ย และกำไร โดยที่
  1. **ค่าจ้าง** รวมถึงการจ้างจริง หรือ ใช้แรงงานของตนเอง (กรณีที่เป็นกิจการส่วนบุคคล ต้องประเมินค่าแรงของตัวเจ้าของกิจการที่ทำงานในหน่วยผลิตด้วย โดยเปรียบเทียบกับจากอัตราค่าจ้างในตลาดแรงงาน)
  2. **ค่าเช่าที่ดิน** คือ ค่าตอบแทนที่ผู้ประกอบการจ่ายให้แก่เจ้าของที่ดิน ถ้ามีการเช่า หรือ ถ้าเป็นที่ดินตนเองต้องประเมินขึ้นมา
  3. **ดอกเบี้ย** คือ ค่าตอบแทนที่ผู้ประกอบการจ่ายให้แก่เจ้าของเงินทุน เช่น ธนาคาร
  4. **กำไร** คือ ค่าตอบแทนที่ผู้ประกอบการได้รับ

ในกรณีที่ VA ตีตลาด เมื่อพิจารณาที่ผู้ประกอบการเพียงรายเดียว หมายความว่า การประกอบการขาดทุนในมูลค่าที่สูงมาก จนถึงระดับที่มากกว่าผลรวมของ ค่าจ้าง + ค่าเช่าที่ดิน + ดอกเบี้ย และเมื่อพิจารณาเฉพาะกิจกรรมใดกิจกรรมหนึ่ง ซึ่ง VA ตีตลาด มีโอกาสเกิดจาก 3 กรณี ใหญ่ๆ คือ

- 1) ผู้ประกอบการเกือบทุกรายในกิจกรรมเดียวกันนี้ประสบกับภาวะการขาดทุน และขาดทุนจำนวนมาก (บางกรณี อาจถึงล้มละลาย)
- 2) ในกรณีที่กิจกรรมนั้น เริ่มเปิดดำเนินการในปีแรก ซึ่งการดำเนินงานจะต้องมีต้นทุนเกิดขึ้น ในขณะที่ผลผลิตยังไม่สามารถครอบคลุมต้นทุนได้ทั้งหมด
- 3) ในกรณีกิจกรรมภาคเกษตร เกิดภาวะความเสียหายอย่างรุนแรงจากภัยธรรมชาติ หลังจากได้ทำการเพาะปลูกโดยมีต้นทุนที่จ่ายไปแล้ว แต่ไม่สามารถเก็บเกี่ยวผลผลิตได้

ดังนั้น ในการคำนวณหามูลค่าเพิ่ม (VA) มีสิ่งที่ต้องพึงระวัง ดังนี้

- ควรตรวจสอบข้อมูลที่ได้รับมา ข้อมูลจากการสำรวจนั้นมีข้อมูลมูลค่าการผลิตและค่าใช้จ่ายชั้นกลางของผู้ประกอบการรายใดที่ผิดปกติจากข้อเท็จจริงหรือไม่ ถ้ามีการตัดออกหรือแก้ไขให้ถูกต้อง ก่อนประมวลและประมาณเป็นค่าประชากร (N)
- รายจ่ายที่นับเป็นค่าใช้จ่ายชั้นกลาง (IC) จะต้องไม่นับรวมรายการต่อไปนี้
  - 1 รายจ่ายลงทุน เช่น การก่อสร้างโรงเรือน การซื้อเครื่องจักรเครื่องมือ รวมทั้งพ่อพันธุ์ แม่พันธุ์หมู ที่เลี้ยงเพื่อเอาลูกไปขาย (รายจ่ายที่ซื้อพ่อพันธุ์ แม่พันธุ์ เป็นรายจ่ายลงทุน ไม่ใช่ค่าใช้จ่ายชั้นกลาง) และค่าซ่อมแซมเพื่อยืดอายุการใช้งานหรือเพิ่มประสิทธิภาพการผลิต ของอาคารหรือเครื่องจักรต่างๆ
  - 2 รายจ่ายที่เป็นค่าจ้างแรงงาน ค่าเช่าที่ดิน ภาษีทุกประเภท และค่าเสื่อมราคา
  - 3 รายการดอกเบี้ยจ่ายสุทธิ ต้องเป็นดอกเบี้ยจ่ายในกิจการหักด้วยดอกเบี้ยรับจากกิจการ

กลับ หน้าแรก

Q & A กรอบแนวคิดและวิธีการคำนวณรายสาขา

A. สาขาเกษตรกรรม การล่าสัตว์ และการป่าไม้

การปลูกพืชสวนครัวและเลี้ยงสัตว์ไว้บริโภคเอง

- **ถาม** กรณีการปลูกพืชสวนครัว หรือปลูกไม้ผล หรือเลี้ยงสัตว์ไว้บริโภคในครัวเรือน ควรรวมไว้ในการคำนวณ GPP หรือไม่
- **ตอบ** การปลูกพืช หรือเลี้ยงสัตว์โดยมีวัตถุประสงค์ไว้บริโภคเอง หากมีจำนวนน้อย และไม่มีผลกระทบต่อ การเปลี่ยนแปลงในระบบเศรษฐกิจก็ไม่จำเป็นต้องจัดเก็บข้อมูล แต่กรณีที่การปลูกพืชเพื่อการค้า หากเก็บผลผลิตบางส่วนไว้บริโภคเอง เช่น ชวนาเก็บข้าวบางส่วนไว้บริโภคเอง ให้ประเมินส่วนที่บริโภคเองรวมไว้ในมูลค่า การผลิตที่จะคำนวณ GPP ด้วย โดยใช้ราคาที่กำหนดหน้าฟาร์ม เช่นเดียวกับส่วนที่กำหนดหน้าผลผลิตไป

กลับ [หน้าแรก](#)

การทำปุ๋ยหมักหรือวัตถุดิบในการผลิตโดยตัวเกษตรกรเอง

- **ถาม** กรณีการทำปุ๋ยหมัก โดยเกษตรกรผลิตไว้ใช้ในไร่นาตนเอง ควรประเมินผลผลิตปุ๋ยนี้ไว้ในการคำนวณ GPP หรือไม่
- **ตอบ** หากเกษตรกรทำปุ๋ยหมักไว้ในไร่นาตนเองนับเป็นส่วนหนึ่งของกิจกรรมสนับสนุนการปลูกพืช หากไม่มีการ จำหน่ายปุ๋ยไปให้ผู้อื่น ก็ไม่ต้องนับรวมในมูลค่าการผลิต อย่างไรก็ตาม ควรนำค่าใช้จ่ายในการซื้อวัตถุดิบเพื่อ นำมาผสมในการทำปุ๋ย เช่น ปากน้ำตาล มาหักเป็น IC ด้วย มิฉะนั้น มูลค่าเพิ่มจะสูงเกินไป แต่หากจำหน่าย ปุ๋ยบางส่วนให้ผู้อื่น ควรนับรายได้ส่วนนี้เป็นผลผลิตรอง

กลับ [หน้าแรก](#)

การรับจ้างไถ รับจ้างเก็บเกี่ยว

- **ถาม** บริการทางการเกษตร เช่น การรับจ้างไถ รับจ้างเก็บเกี่ยว กิจกรรมเหล่านี้ส่วนหนึ่งดำเนินการเองโดยเจ้าของ ไร่นา อีกส่วนหนึ่งเป็นการจ้างเหมาผู้ให้บริการจากนอกฟาร์ม ในการจัดทำ GPP มีแนวทางในการเก็บข้อมูล และการคำนวณอย่างไร
- **ตอบ** ดูคำตอบในหัวข้อ [การรับจ้างไถ รับจ้างเก็บเกี่ยว](#) ในกิจกรรมบริการทางการเกษตร

กลับ [หน้าแรก](#)

ไม้ล้มลุก ควรคำนวณในกิจกรรมใด เพราะบางจังหวัดมีสาระสำคัญ

- **ถาม** กรณีไม้ล้มลุก ควรคำนวณในกิจกรรมใด เพราะบางจังหวัดมีสาระสำคัญ
- **ตอบ** การนำไม้ล้มลุกมาปลูกในสถานที่ต่าง ๆ จัดอยู่ในกิจกรรมการทำสวนไม้ดอก ไม้ประดับ รหัส 01122 โดยสามารถ เพิ่ม Sheet เองใน Template และตั้งรหัสย่อยเพิ่ม เช่น 01122.08 ไม้ล้มลุก ส่วนการคำนวณมูลค่าเพิ่ม คำนวณ จากมูลค่าการผลิต หัก ค่าใช้จ่ายขั้นกลาง

กลับ [หน้าแรก](#)

กิจกรรมการเกษตรที่ไม่มีนัยสำคัญทางเศรษฐกิจควรจัดเก็บข้อมูลหรือไม่

- **ถาม** กิจกรรมที่ไม่มีนัยสำคัญทางเศรษฐกิจ ไม่จำเป็นต้องนับไว้ใน การคำนวณ GPP แต่ในทางปฏิบัติไม่สามารถกำหนดระดับความสำคัญทางเศรษฐกิจได้ และในกิจกรรมปลูกพืชหรือเลี้ยงสัตว์ชนิดเดียวกันแต่ละจังหวัดอาจมีระดับความสำคัญแตกต่างกัน ควรตั้งเกณฑ์อย่างไรที่จะทำให้เป็นมาตรฐานเดียวกัน เช่น กำหนดขนาดการผลิตว่ามีจำนวนพื้นที่เพาะปลูกโดยรวมของจังหวัดมากกว่า.....ไร่ หรือมีจำนวนเกษตรกรมากกว่า.....รายขึ้นไป หรือไม่ (ข้อสรุปที่ได้จะเป็นแนวทางในการเก็บข้อมูลของสาขาอื่นๆ ด้วย)
- **ตอบ** ตามกรอบแนวคิดของ SNA ไม่ว่าจะเป็นการผลิตเพื่อบริโภคเอง หรือผลิตเพื่อขายจะต้องนับรวมไว้ใน GPP ทั้งหมด แต่ทั้งนี้ในทางปฏิบัติเป็นการยากที่จะประเมินมูลค่าส่วนที่ผลิตเพื่อบริโภค แต่หากประเมินจากการผลิตเพื่อขายจะสะดวกกว่า โดยมีสมมติฐานว่าส่วนที่ผลิตเพื่อบริโภคไม่มีนัยสำคัญ (มีน้อย) ยกเว้น กรณีที่ในการคำนวณปริมาณผลผลิตของจังหวัดนั้น ได้มีวิธีการคิดจากการนำพื้นที่เพาะปลูกรวมทั้งจังหวัดคูณด้วยค่าเฉลี่ยผลผลิตต่อไร่ ซึ่งส่วนใหญ่ได้รวมพื้นที่เพาะปลูกที่รวมทั้งการผลิตเพื่อจำหน่ายและการผลิตเพื่อบริโภคไว้แล้ว เช่น การปลูกข้าว เป็นต้น ก็ให้ใช้ผลผลิตทั้งหมดของจังหวัดที่คำนวณได้มาใช้คำนวณมูลค่าเพิ่ม โดยไม่ต้องหักส่วนที่บริโภคเองออกไป

กลับ หน้าแรก

การปลูกพืชยืนต้นคำนวณมูลค่าเพิ่มอย่างไร

- **ถาม** พืชยืนต้นที่ใช้เวลานานเกิน 1 ปี คิดต้นทุนอย่างไร ส่วนที่ยังไม่ให้ผล / ส่วนที่ให้ผลแล้ว คำนวณอย่างไร
- **ตอบ** การคำนวณ GPP ในรายการการเพาะปลูกพืชยืนต้น ที่ใช้ระยะเวลายาวนานเกิน 1 ปี ให้แยกการคำนวณ ดังนี้
  - 1) ช่วงเวลาที่ยังไม่สามารถเก็บเกี่ยวผลผลิต ไม่สามารถคำนวณมูลค่าการผลิตได้ ให้ใช้วิธีการคำนวณมูลค่าเพิ่ม (Value Added: VA) จากด้านต้นทุน (Cost Side) ซึ่งมีวิธีการเช่นเดียวกับ Non market output โดยรวมรายการค่าจ้างแรงงาน และค่าเช่าที่ดินเข้าด้วยกัน (กรณีใช้แรงงานตนเอง ให้ประเมินค่าแรงงานด้วย ตามอัตราค่าจ้างที่เทียบเคียงกับการจ้างแรงงานจริง ส่วนค่าเช่าที่ดิน ให้ประเมินค่าเช่าที่ดินในกรณีที่ เป็นที่ดินของตนเองขึ้นมามีด้วย ตามอัตราค่าเช่าที่เทียบเคียงกับค่าเช่าที่ดินจริง)

$$\text{มูลค่าเพิ่ม} = \text{พื้นที่ปลูกใหม่ในช่วงที่ยังไม่ได้เก็บผลผลิต} \times \text{ค่าเฉลี่ยของค่าแรงงานและค่าเช่าที่ดินต่อไร่}$$

- 2) ช่วงที่เก็บเกี่ยวผลผลิตได้แล้ว สามารถคำนวณมูลค่าเพิ่ม (Value Added: VA) จากการนำมูลค่าการผลิต (Gross Output: GO) หักด้วยค่าใช้จ่ายขั้นกลาง (Intermediate Cost: IC) มูลค่าการผลิตคำนวณจาก ปริมาณผลผลิตคูณราคาผลผลิต ณ ราคาฟาร์ม (Ex-farm Prices) ค่าใช้จ่ายขั้นกลางคำนวณจากค่าใช้จ่ายซื้อสินค้าและบริการขั้นกลางเพื่อการผลิต เช่น ค่าปุ๋ย ยาฆ่าแมลง เป็นต้น ตามจำนวนที่ใช้จ่ายในปีที่ต้องการหามูลค่าเพิ่ม

กลับ หน้าแรก

การเพาะพันธุ์กิ่งไม้ขาย จะคำนวณมูลค่าเพิ่มอย่างไร

- **ถาม** ในกรณีฟาร์มที่มีการเพาะพันธุ์กิ่งไม้ผลจำหน่าย เช่น มะม่วง จะคำนวณมูลค่าเพิ่มอย่างไร
- **ตอบ** ในการคำนวณหามูลค่าเพิ่มของกิจกรรมการเพาะพันธุ์กิ่งไม้ผล เพาะเลี้ยงเนื้อเยื่อ การตัดแต่งพันธุ์กรรม ฯลฯ สามารถคำนวณได้ 3 แนวทาง คือ

แนวทางที่ 1

- คำนวณรายได้จากการเพาะกิ่งพันธุ์ นับเป็นผลผลิตตรง ของการปลูกมะม่วงในส่วนที่ให้ผลแล้ว
- ทางด้านค่าใช้จ่ายขั้นกลางของการปลูกมะม่วงในส่วนที่ให้ผลแล้วจะต้องนับรวมค่ากิ่งพันธุ์ เฉพาะส่วนที่ใช้ปลูกซ่อมแซมในระหว่างปี ด้วยเนื่องจากเราได้แยกการคำนวณมูลค่าเพิ่มของส่วนที่ยังไม่ได้เก็บเกี่ยว โดยวิธี cost side ไว้แล้ว
- ส่วนค่าใช้จ่ายรายการอื่นๆ ในการทำกิ่งพันธุ์ เช่น ถุงพลาสติก ก็ต้องนับรวมเป็นค่าใช้จ่ายขั้นกลาง (IC) ของการปลูกมะม่วงในส่วนที่ให้ผลแล้ว

แนวทางที่ 2

- แยกการคำนวณ ออกเป็น 2 กิจกรรม คือ การปลูกมะม่วง และ การเพาะกิ่งพันธุ์
- การคำนวณค่าใช้จ่ายขั้นกลางให้แยกออกจากกัน โดยที่ในรายการปลูกมะม่วงในส่วนที่ให้ผลแล้ว ต้องนับรวมรายการค่ากิ่งพันธุ์ปลูกซ่อมแซมในแต่ละปีไว้ด้วย แต่ไม่นับรวมค่าถุงพลาสติกสำหรับทำกิ่งพันธุ์
- กิจกรรมการเพาะกิ่งพันธุ์ ค่าใช้จ่ายขั้นกลางจะต้องนับรวมค่าถุงพลาสติก ไว้ด้วย

แนวทางที่ 3

- คำนวณเฉพาะ กิจกรรมการปลูกมะม่วง

- การคำนวณค่าใช้จ่ายชั้นกลางไม่ต้องรวมค่ากึ่งพันธุ์ ดังนั้น มูลค่าเพิ่มที่ได้ ก็จะถือว่าคลุมไปทั้ง 2 กิจกรรมโดยปริยาย
  - ส่วนค่าใช้จ่ายชั้นกลางในการเพาะกิ่งพันธุ์ เช่น ฤงพลาสติก ถ้าให้ถูกต้อง ก็ต้องเอามาหักด้วยเช่นกัน มิเช่นนั้น มูลค่าเพิ่มที่จะสูงกว่าความเป็นจริงเล็กน้อย
- อย่างไรก็ตาม แนวทางที่ 3 นี้อาจมีข้อโต้แย้งว่า มูลค่าเพิ่มของการเพาะกิ่งพันธุ์ ในส่วนที่นำมาใช้ปลูกในช่วงก่อนเก็บเกี่ยวขาดหายไป ดังนั้น ในการแก้ไขเบื้องต้นจึงขอเสนอด้วยการไม่นำค่าใช้จ่ายในการทำกิ่งพันธุ์มาหักเป็น IC

หมายเหตุ ท่านสามารถเลือกแนวทางการคำนวณดังกล่าวตามการหาได้ขอข้อมูล ยกตัวอย่างเช่น ในกรณีที่ท่านสามารถหาข้อมูลของการเพาะพันธุ์ไม้ผล การเพาะเลี้ยงเนื้อเยื่อ ฯลฯ ได้ ท่านสามารถใช้รูปแบบการคำนวณจาก GPP-3 รหัส 01129.02 การเพาะพันธุ์พืชพิเศษอื่นๆ ได้ แต่ถ้าท่านไม่สามารถหาข้อมูลการเพาะพันธุ์ดังกล่าวได้ ในเบื้องต้น สศช. แนะนำให้ท่านใช้แนวทางที่ 3 ในการคำนวณ

กลับ หน้าแรก

การเลี้ยงสัตว์

การเลี้ยงจะเข้ นับรวมอยู่ในสาขาใด

- **ถาม** ปัจจุบันการเลี้ยงจะเข้ มีการจดทะเบียนที่กรมประมง ในการจัดทำ GPP ควรนับเป็นกิจกรรมการผลิตสาขาใด และหน่วยงานไหนเป็นผู้รวบรวมข้อมูล และควรใช้รูปแบบการคำนวณอย่างไร
  - **ตอบ** การเลี้ยงจะเข้ เป็นกิจกรรมการผลิตที่การจัดประเภทมาตรฐานอุตสาหกรรมสากลจัดหมวดหมู่ไว้ในสาขา การเกษตร การล่าสัตว์ และการป่าไม้ แต่เนื่องจากกรมประมงเป็นหน่วยงานที่กำกับดูแลโดยตรงจึงควรเป็นผู้ดำเนินการจัดเก็บข้อมูล และคำนวณมูลค่าเพิ่มของการเลี้ยงจะเข้ แล้วจัดส่งผลการคำนวณให้หน่วยงานกลางที่ทำหน้าที่รวบรวมข้อมูล เพื่อนำไปประมวลภาพรวม GPP ของจังหวัด
- นอกจากนี้ รายการอื่นๆ เช่น การเลี้ยงกบ ตะพาบน้ำ และสัตว์อื่นที่คล้ายคลึงกัน ก็ถูกจัดประเภทเป็นกิจกรรมในสาขาปศุสัตว์เช่นกัน
- รูปแบบการคำนวณมูลค่าเพิ่มดูคำตอบในข้อถัดไป

กลับ หน้าแรก

รูปแบบคำนวณหา VA การเลี้ยงจะเข้

- **ถาม** รูปแบบคำนวณหา VA การเลี้ยงจะเข้เป็นอย่างไร
- **ตอบ** ในการคำนวณหามูลค่าเพิ่มของการเลี้ยงจะเข้ นั้น ได้จากการนำมูลค่าการผลิต (Gross output : GO) ซึ่งเท่ากับ ปริมาณจะเข้ที่จำหน่ายที่จำหน่ายในรอบปี (นับเฉพาะการจำหน่ายเพื่อชำแหละและส่งออกจากจังหวัด โดยไม่รวมการจำหน่ายเพื่อนำไปเลี้ยงต่อ) x ราคาเฉลี่ยที่เกษตรกรขายได้ หักด้วย ค่าใช้จ่ายชั้นกลาง ซึ่งคำนวณได้จาก ค่าเฉลี่ยรวมของค่าใช้จ่ายแต่ละรายการ (ต่อตัวต่อปี) x ปริมาณจะเข้ที่จำหน่ายที่จำหน่ายในรอบปี (นับเฉพาะการจำหน่ายเพื่อชำแหละและส่งออกจากจังหวัด โดยไม่รวมการจำหน่ายเพื่อนำไปเลี้ยงต่อ) x จำนวนปีตั้งแต่เลี้ยงจนถึงจับขาย

หมายเหตุ: สามารถดูแบบการคำนวณจะเข้ได้ในแบบ GPP -3 ของสาขาประมง

กลับ หน้าแรก

กรณีที่มีการเลี้ยงจระเข้แต่ยังไม่มีการจำหน่ายผลผลิต หรือบางครั้งมีการจำหน่ายออกจากจังหวัด แต่ก็มี การนำเข้าลูกจระเข้เพื่อมาเลี้ยงทดแทนในจำนวนเท่ากับที่จำหน่ายออกไป จะคำนวณมูลค่าเพิ่มอย่างไร

- **ถาม** กรณีที่มีการเลี้ยงจระเข้แต่ยังไม่มีการจำหน่ายผลผลิต ควรจะคำนวณมูลค่าเพิ่มหรือไม่ หรือบางครั้งมีการจำหน่ายออกจากจังหวัด แต่ก็มี การนำเข้าลูกจระเข้เพื่อมาเลี้ยงทดแทนในจำนวนเท่ากับที่จำหน่ายออกไป ถ้าใช้รูปแบบการคำนวณ GPP -3 เดิม ผลผลิตจะเท่ากับ 0 จึงควรปรับแบบคำนวณใหม่

- **ตอบ** การเลี้ยงจระเข้สามารถแยกออกเป็น 3 กรณี คือ
1) การเลี้ยงแล้วจำหน่ายในรอบปี 2) การเลี้ยงแต่ยังไม่ได้จำหน่าย และ 3) การเลี้ยงเพื่อการแสดงแก่นักท่องเที่ยว

ในการจำแนกสาขาจำเป็นต้องดูวัตถุประสงค์หลัก เป็นสำคัญ หากเป็นการเลี้ยงเพื่อบริโภคเนื้อหรือใช้หนังนับรวมในสาขาเกษตรกรรมฯ หากเป็นการเลี้ยงเพื่อการแสดงแก่นักท่องเที่ยวให้นับรวมเป็นส่วนควบหรือกิจกรรมสนับสนุนของกิจกรรมหลักที่จัดประเภทไว้ในสาขาบริการชุมชนฯ

สามารถดูแบบการคำนวณจระเข้ได้ในแบบ GPP -3 ของสาขาประมง

[กลับ หน้าแรก](#)

การเลี้ยงปลาสัตว์ ที่ต้องใช้ระยะเวลาในการเลี้ยงมากกว่า 1 ปี

- **ถาม** การเลี้ยงสัตว์ขนาดใหญ่ ที่ใช้ระยะเวลาเลี้ยงตั้งแต่ปีแรกจนถึงปีที่สามารถจำหน่ายสัตว์ออกสู่ตลาดได้ มีระยะเวลามากกว่า 1 ปี เช่น โค กระบือ สุกร เป็นต้น ในการคำนวณ GPP จะมีวิธีการนับผลผลิตในแต่ละปีอย่างไร

- **ตอบ** การนับผลผลิตจากการเลี้ยงปลาสัตว์ขนาดใหญ่ ตามระบบบัญชีประชาชาติ นับผลผลิต (Gross Output) จากปริมาณสัตว์ที่เติบโตขึ้นในแต่ละปี โดยใช้รูปแบบสมการดังนี้

กรณีสัตว์ใหญ่ เช่น โค กระบือ สุกร

มูลค่าเพิ่ม = มูลค่าการผลิต – ค่าใช้จ่ายขั้นกลาง

มูลค่าการผลิต = [(จำนวนสต็อกสัตว์ปลายปี – ต้นปี) + จำนวนการฆ่าระหว่างปี + การส่งออกระหว่างจังหวัด – การนำเข้าจากต่างจังหวัด] x ราคาเฉลี่ยต่อตัว

(ข้อพึงระวัง ให้ตรวจสอบจำนวนฆ่าระหว่างปีให้ถูกต้อง)

โคนม

มูลค่าการผลิต ให้ใช้ปริมาณน้ำนมดิบที่ผลิตได้ X ราคาเฉลี่ยต่อหน่วยหน้าฟาร์ม

ค่าใช้จ่ายขั้นกลาง ให้สำรวจค่าใช้จ่ายขั้นกลางที่ใช้ในการเลี้ยง โดยคำนวณค่าเฉลี่ยต่อตัว นำไปคูณกับจำนวนโคนมที่เลี้ยงทั้งหมดในจังหวัด

[กลับ หน้าแรก](#)

ควรแยกรายการ โคขุน หรือ การสุกรขุน เพื่อคำนวณมูลค่าเพิ่ม แยกออกจากกิจกรรมการเลี้ยงโคเนื้อ หรือการเลี้ยงสุกรตามปกติหรือไม่

- **ถาม** ควรแยกรายการ โคขุน หรือ สุกรขุน เพื่อคำนวณมูลค่าเพิ่ม แยกออกจากกิจกรรมการเลี้ยงโคเนื้อ หรือการเลี้ยงสุกรตามปกติหรือไม่

- **ตอบ** ไม่จำเป็นต้องแยกการคำนวณออกเป็น 2 รายการ ในทางปฏิบัติสามารถคำนวณมูลค่าเพิ่มรวมทั้ง 2 กิจกรรมเข้าด้วยกัน แต่ให้ระมัดระวังในการคำนวณค่าใช้จ่ายชั้นกลางของการเลี้ยงโคเนื้อที่จะต้องไม่นับรายการค่าซื้อโคขุนหรือสุกรขุนรวมอยู่ด้วย เพื่อมิให้ VA ต่ำกว่าความเป็นจริง

อย่างไรก็ตาม หากแยกการคำนวณออกจากกันจะได้ผลลัพธ์ที่ถูกต้องชัดเจนกว่า เพราะการเลี้ยงโคขุนและโคเนื้ออาจจะไม่ได้ดำเนินการต่อเนื่องอยู่ในพื้นที่จังหวัดเดียวกัน

กลับ หน้าแรก

การคำนวณสต็อกสัตว์ต้นปี ปลายปี

- **ถาม** การเก็บข้อมูลปศุสัตว์ ถ้าหน่วยงานออกสำรวจเก็บข้อมูลในเดือนกุมภาพันธ์ จะคำนวณสต็อกปลายปี หัก ต้นปีอย่างไร
- **ตอบ** การนับหน่วยผลผลิตในกรณีปศุสัตว์ คำนวณจาก ส่วนต่างของสต็อกสัตว์ปลายปีหักต้นปี บวกปริมาณสัตว์ที่ฆ่าระหว่างปี และปริมาณการส่งออกลบด้วยปริมาณการนำเข้าระหว่างจังหวัด ทั้งนี้การนับหน่วยผลผลิตนับตามรอบปีปฏิทิน (1 มกราคม - 31 ธันวาคม) จึงต้องจำแนกข้อมูลดังกล่าวให้ตรงตามปีปฏิทิน ในการสอบถามผู้ผลิตต้องสอบถามข้อมูลสต็อกสัตว์ ย้อนไปถึงเดือนมกราคม หรือหากถามสต็อก ณ เดือนปัจจุบันที่ออกสำรวจก็ต้องหักลบส่วนเปลี่ยนแปลงในระหว่างเดือนต่าง ๆ ย้อนกลับไปหาสต็อก ณ ต้นเดือนมกราคม

กลับ หน้าแรก

การคำนวณมูลค่าเพิ่มผลพลอยได้ ของโค กระบือ ซึ่งได้แก่ มูลโค มูลกระบือ

- **ถาม** การคำนวณมูลค่าเพิ่มผลพลอยได้ ของโค กระบือ ซึ่งได้แก่ มูลโค มูลกระบือ มีวิธีคำนวณอย่างไร
- **ตอบ**

$$\begin{aligned} \text{มูลค่าผลผลิตของมูลสัตว์} &= \text{ปริมาณมูลสัตว์ทั้งปี} \times \text{ราคาเฉลี่ยทั้งปี} \\ \text{ปริมาณมูลสัตว์ทั้งปี} &= [(\text{ปริมาณสัตว์ต้นปี} + \text{ปริมาณสัตว์ปลายปี}) / 2] \times \text{ปริมาณมูลสัตว์ต่อตัวต่อปี} \\ \text{มูลค่าเพิ่มของมูลสัตว์} &= \text{มูลค่าผลผลิตของมูลสัตว์} - \text{ค่าใช้จ่ายชั้นกลาง} \end{aligned}$$

กลับ หน้าแรก

การเลี้ยงไก่ กรณีปลูกฟาร์มของบริษัทแม่ (contract farming)

- **ถาม** การเลี้ยงไก่ในปัจจุบัน แบ่งออกเป็น 2 กลุ่มใหญ่ๆ คือ การเลี้ยงไก่โดยเกษตรกรรับจ้างเลี้ยงจากผู้ประกอบการรายใหญ่ ซึ่งผู้ประกอบการรับผิดชอบค่าพันธุ์ ค่าอาหารสัตว์ และอื่นๆ โดยจ่ายค่าตอบแทนในการเลี้ยงให้แก่เกษตรกรตามที่ตกลงกัน หรือจ่ายค่าตอบแทนตามราคารับซื้อคืนที่ตกลงกัน และกลุ่มที่ 2 คือ การเลี้ยงโดยเกษตรกรรับผิดชอบต้นทุนทั้งหมดและจำหน่ายไก่เนื้อออกสู่ตลาดด้วยตนเองได้รับรายได้ตามราคาตลาดเต็มจำนวน การจัดทำ GPP จะคำนวณมูลค่าเพิ่มการเลี้ยงไก่ทั้ง 2 กรณีอย่างไร
- **ตอบ** การคำนวณของทั้งสองกรณี แม้ว่าหากพิจารณาในแง่รายได้และต้นทุนการผลิตจากตัวผู้ประกอบการแต่ละรายอาจมีความแตกต่างกัน แต่ในแง่ภาพรวมของระบบเศรษฐกิจของจังหวัด ไม่ว่าจะเป็นผลผลิตที่ผลิตได้ และต้นทุนค่าใช้จ่ายชั้นกลางที่ใช้ไป รูปแบบการเลี้ยงไก่ทั้ง 2 กรณีก่อให้เกิดมูลค่าเพิ่มในภาพรวมไม่แตกต่างกัน ดังนั้น ในการคำนวณมูลค่าเพิ่มสามารถรวมเป็นกิจกรรมเดียวกัน โดยมูลค่าการผลิตได้จากนำปริมาณไก่รวมทั้งหมดของจังหวัดที่จำหน่ายในรอบปีคูณด้วยราคาเฉลี่ยต่อตัว (ราคาหน้าฟาร์ม) ส่วนค่าใช้จ่ายชั้นกลางให้ใช้

สัดส่วน IC/GO ที่ได้จากการสำรวจจากฟาร์มที่ดำเนินการเลี้ยงเอง (ไม่ใช่รับจ้างเลี้ยง)

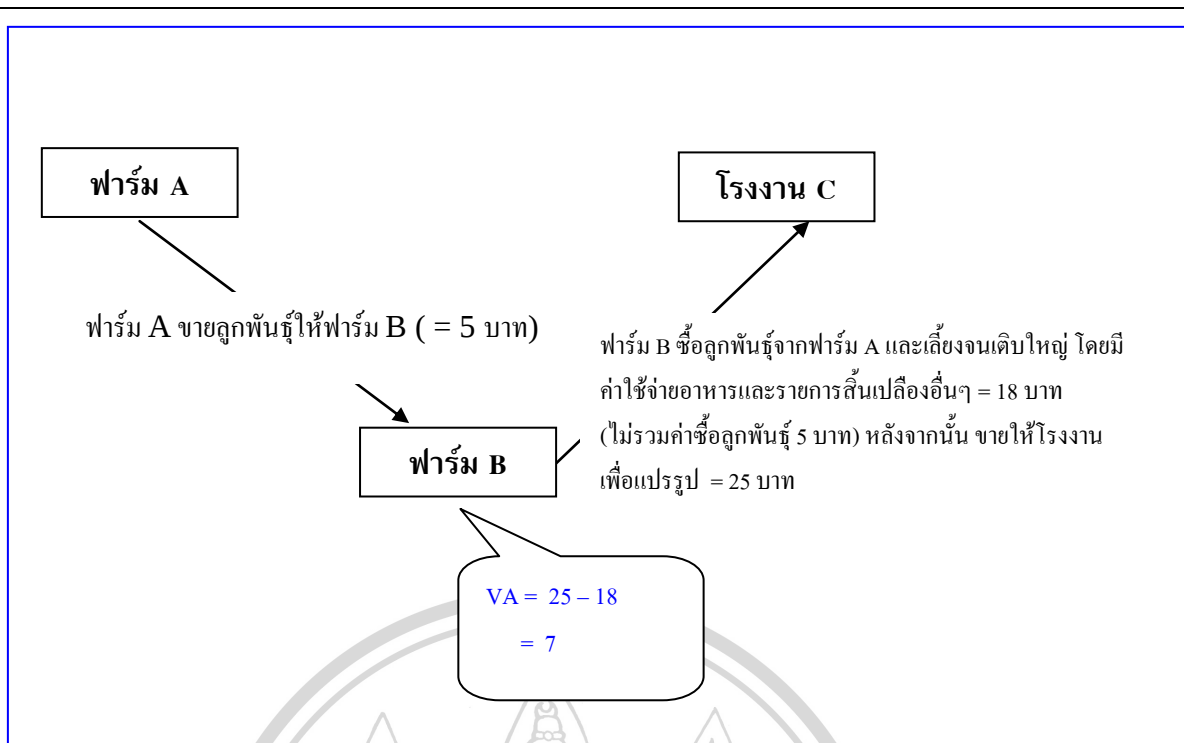
กลับ หน้าแรก

ในกรณีกิจกรรมการเลี้ยงปลุสัตว์อื่น ๆ โดยซื้อลูกพันธุ์สัตว์จากผู้ประกอบการรายอื่น แล้วมาเลี้ยงขุนต่อให้ได้ขนาดเพื่อการจำหน่ายต่อไป เช่น โค สุกร ไก่ เป็ด ฯลฯ ต้องคำนวณค่าลูกพันธุ์สัตว์ของสัตว์ต่าง ๆ เป็นค่าใช้จ่ายชั้นกลางหรือไม่

- **ถาม** ในกรณีกิจกรรมการเลี้ยงปลุสัตว์อื่น ๆ โดยซื้อลูกพันธุ์สัตว์จากผู้ประกอบการรายอื่น แล้วมาเลี้ยงขุนต่อให้ได้ขนาดเพื่อการจำหน่ายต่อไป เช่น โค สุกร ไก่ เป็ด ฯลฯ ต้องคำนวณค่าลูกพันธุ์สัตว์ของสัตว์ต่าง ๆ เป็นค่าใช้จ่ายชั้นกลางหรือไม่
- **ตอบ** ในกรณีนี้ให้แยกพิจารณาระหว่างสัตว์ใหญ่ (ระยะเวลาการเลี้ยงเกิน 1 ปี) และสัตว์เล็ก (ระยะเวลาในการเลี้ยงน้อยกว่า 1 ปี)

ในกรณีสัตว์ใหญ่ เช่น โค สุกร กระบือ เป็นต้น ค่าใช้จ่ายพันธุ์สัตว์ ประกอบด้วย 1) การซื้อพ่อพันธุ์แม่พันธุ์สัตว์ รายการนี้ไม่ต้องนำมาคำนวณเป็นค่าใช้จ่ายชั้นกลาง เนื่องจาก ถือเป็นการลงทุนของผู้ประกอบการ และ 2) การซื้อลูกพันธุ์สัตว์เพื่อนำมาเลี้ยงขุนต่อ นั้น เนื่องจากวิธีการหาปริมาณผลผลิตของจังหวัด ได้จากการหาส่วนต่าง โดยนำสต็อกปลายปีหักลบด้วยสต็อกต้นปี บวกด้วยปริมาณฆ่าระหว่างปี บวกด้วยการส่งออกไปจังหวัดอื่น หักลบด้วย ปริมาณนำเข้ามาจากจังหวัดอื่น ปริมาณผลผลิตที่ได้จึงรวม ทั้งสัตว์ที่เป็นลูกพันธุ์และสัตว์ที่อยู่ในระหว่างการขุนเพื่อรอจำหน่าย ดังนั้นเพื่อความสะดวกในการคำนวณจึงไม่นับค่าลูกพันธุ์เป็นค่าใช้จ่ายชั้นกลาง ถือเสมือนว่ามูลค่าเพิ่มที่คำนวณได้ได้ครอบคลุมกิจกรรมทั้ง 2 ไว้แล้ว อย่างไรก็ตาม มูลค่าเพิ่มที่ได้อาจสูงกว่าความเป็นจริงเล็กน้อย หากในการหาค่าใช้จ่ายชั้นกลางในแต่ละปีไม่ได้หาค่าเฉลี่ยโดยคำนึงถึงขนาดของสัตว์ที่มีอายุต่างกันไว้ด้วย

ส่วนกรณีสัตว์เล็ก เช่น ไก่ เป็ด และอื่นๆ กรอบแนวคิดและวิธีการหามูลค่าเพิ่มแตกต่างจากกรณีสัตว์ใหญ่ อย่างไรก็ตาม การคำนวณที่ถูกต้องนั้น จะต้องคำนวณหามูลค่าเพิ่มของกิจกรรมการเพาะเลี้ยงลูกพันธุ์ต่างๆ ด้วย ซึ่งเป็นเรื่องยากในการเก็บข้อมูล เพราะในข้อเท็จจริงอาจมีทั้งฟาร์มที่เพาะลูกพันธุ์เองและฟาร์มที่ซื้อหรือเป็นลูกฟาร์มกับผู้ผลิตรายใหญ่ที่เพาะลูกพันธุ์ส่งให้ ดังนั้น ในทางปฏิบัติเพื่อให้สะดวกต่อการคำนวณจึงถือว่ากิจกรรมทั้ง 2 เป็นกิจกรรมร่วม (ดังแผนภาพตัวอย่างข้างล่าง) ในการหามูลค่าเพิ่ม (VA) จึงไม่นับรวมค่าใช้จ่าย ในส่วนค่าซื้อลูกพันธุ์เป็นค่าใช้จ่ายชั้นกลาง (IC) ฉะนั้น มูลค่าเพิ่มที่คำนวณได้ในการเลี้ยงขั้นสุดท้ายเท่ากับ $25 - 18 = 7$ บาท ซึ่งถือเสมือนว่าได้ครอบคลุมทั้ง 2 ขั้นตอนไว้แล้ว อย่างไรก็ตาม มูลค่าเพิ่มที่ได้ อาจสูงกว่าความเป็นจริงเล็กน้อย เนื่องจากยังมีค่าใช้จ่ายในการเพาะพันธุ์แฝงรวมอยู่ในมูลค่าเพิ่มที่คำนวณได้อีกส่วนหนึ่งด้วย

กลับ หน้าแรก

การทำไม้

หน่วยงานที่ควรรับผิดชอบจัดทำ GPP รายการกิจกรรมป่าไม้

- **ถาม** ก่อนปรับโครงสร้างราชการ ข้อมูลการปลูกป่าจะถูกรวบรวมโดยกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ และหลังจากปรับโครงสร้างราชการแล้ว ข้อมูลการปลูกป่านี้มีทั้งกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ และกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมดูแล จะให้หน่วยงานใดดำเนินการรวบรวมข้อมูล
- **ตอบ** การป่าไม้และการทำไม้ในพื้นที่ป่า ครอบคลุมกิจกรรมการเพาะชำกล้าไม้ป่า การปลูกป่า การอนุรักษ์ป่า การเก็บของป่า และการเผาถ่านในป่า รวมถึงปางทำไม้ บริการทำไม้ ชักลากไม้ซุง ในกรณีข้อมูลการปลูกป่านี้ ควรรวบรวมข้อมูลจากทั้ง 2 หน่วยงาน แล้วนำมาประมวลผลเข้าด้วยกัน และให้รวมอยู่ในสาขาป่าไม้

กลับ หน้าแรก

คำตอบแทนแรงงาน ในการอนุรักษ์ และปลูกป่า

- **ถาม** อบต. จ้างชาวบ้านมาถางป่าทำแนวกันไฟ เงินที่จ่ายเป็นค่าจ้างควรบันทึกใน GPP อย่างไร (ลักษณะการจ้างงานเป็นลูกจ้างรายวัน)
- **ตอบ** กรณีที่เป็นการถางป่าทำแนวกันไฟเพื่อป้องกันไฟไหม้ป่า กิจกรรมนี้เป็นส่วนหนึ่งของการอนุรักษ์ป่าไม้ จึงเป็นกิจกรรมการป่าไม้ ให้บันทึกเงินค่าจ้างนี้เป็นเป็นมูลค่าเพิ่มสาขานี้ด้วย กรณีที่ 2 ถ้าเป็นแนวกันไฟเพื่อไม่ให้ไฟไหม้อาคาร สถานที่ ถือว่าเป็นกิจกรรมการก่อสร้าง ให้บันทึกเงินค่าจ้างเป็นมูลค่าเพิ่มสาขาก่อสร้างด้วย

กลับ หน้าแรก

การเผาถ่านเพื่อใช้ในครัวเรือน

- **ถาม** การเผาถ่านใช้เอง โดยใช้ไม้จากโครงการป่าชุมชน และ การตัดไม้ที่ไม่ได้ขออนุญาต จะนำมาคำนวณ GPP หรือไม่ และคำนวณอย่างไร

- **ตอบ** การป่าไม้ ซึ่งได้แก่ การปลูกป่า อนุรักษ์ป่า การเพาะชำกล้าไม้ การเก็บหาของป่า การเจาะเผาเพื่อเอาน้ำมัน หรือยางจากไม้ป่า การเผาถ่านในป่า และการทำไม้ ซึ่งได้แก่ การรับเหมาตัดโค่นและทอนไม้ นับรวมอยู่ใน สาขาเกษตรกรรม การล่าสัตว์ และการป่าไม้ การเผาถ่านใช้เอง (กรณีเป็นเตาเผาของชาวบ้าน) และการตัดไม้ ในพื้นที่ป่าจึงถือเป็นรายการเกี่ยวกับป่าไม้และการทำไม้ อย่างไรก็ตาม การเผาถ่านใช้เองและการตัดไม้ใน พื้นที่ป่าโดยไม่ได้รับอนุญาต ต้องประเมินมูลค่าผลผลิตขึ้นมา (Impute) เนื่องจากเป็นกิจกรรมที่ไม่ได้ผ่านการ ซื้อขายในระบบตลาด

[กลับ หน้าแรก](#)

การใช้แรงงานตนเองและแรงงานในครัวเรือนเกษตร

- **ถาม** ควรจะประเมินค่าแรงงานของเกษตรกรที่เป็นเจ้าของฟาร์มและสมาชิกในครัวเรือนที่ร่วมดำเนินการ
- **ตอบ** เฉพาะในกรณีการปลูกต้นไม้ยืนต้นในช่วงที่ยังไม่ให้ผล และการปลูกป่ายืนต้น ซึ่งใช้วิธีการหามูลค่าเพิ่มจาก ผลรวมของค่าแรงงาน ค่าเช่าที่ดิน และค่าเสื่อมราคา ตามหลักในระบบบัญชีประชาชาติ ควรประเมิน ค่าแรงงานของเกษตรกรที่เป็นเจ้าของฟาร์มและสมาชิกในครัวเรือนที่ร่วมดำเนินการด้วย

[กลับ หน้าแรก](#)

บริการรับจ้างตัดไม้

- **ถาม** ในกรณีที่มีการตัดไม้ออกจากแปลงที่ดินป่าปลูกของเกษตรกร โดยมีผู้ประกอบการอื่น (จากนอกฟาร์ม) เข้ามา ดำเนินการตัดไม้ ในการคำนวณมูลค่าการผลิตควรใช้ปริมาณไม้ที่ตัดได้คูณด้วยราคาที่เกษตรกรจำหน่าย หรือ ต้องบวกเพิ่มด้วยต้นทุนการตัดไม้ที่ผู้ประกอบการรับผิดชอบจ่าย ควรใช้วิธีใด
- **ตอบ** ให้แยกกิจกรรมปลูกและตัดจากกัน และต้องคิด IC ให้ครบทุกขั้นตอนโดย
  1. VA ขั้นตอนปลูก เท่ากับ รายได้ที่เกษตรกรขายได้ หักด้วยค่าใช้จ่ายขั้นกลางในกิจกรรมการปลูกที่ตัว เจ้าของ (เกษตรกร) ใช้ไป
  2. VA ขั้นตอนตัด เท่ากับ รายได้ที่ผู้ตัดนำไม้ทอนไปขายได้ หักด้วยค่าใช้จ่ายเฉพาะในส่วนกิจกรรมตัดไม้ เช่น ค่าน้ำมันเชื้อเพลิง ค่าเช่าเครื่องมือที่ใช้ในการตัด ทั้งนี้ ต้องรวมรายการค่าซื้อไม้จากเจ้าของ (เกษตรกร) นับเป็น IC ของกิจกรรมการตัดไม้ด้วย

[กลับ หน้าแรก](#)

การคำนวณการปลูกไม้ยูคาลิปตัส

- **ถาม** การคำนวณหาพื้นที่การปลูกไม้ยูคาลิปตัส จะคำนวณอย่างไร เนื่องจากพื้นที่ที่มีการตัดไม้ไปแล้ว สามารถให้ผลในปีอื่นๆได้อีก เนื่องจากตอที่ตัดออกไปสามารถแตกหน่อได้โดยไม่ต้องปลูกใหม่
- **ตอบ** ถ้ามีการดำเนินการดูแลพื้นที่ที่ตัดไม้แล้วต่อไปอีก เช่น มีการจ้างแรงงานไปไถพรวนหรือตัดหญ้าวัชพืช ก็ควรนับเป็นพื้นที่เพาะปลูกรวมกลับเข้ามาอีก เช่น จังหวัด ก มีพื้นที่เพาะปลูกไม้ยูคาลิปตัส 3,000 ไร่ และในปีถัดไป ได้ตัดออกไป 1,000 ไร่ (1,000 ไร่ ให้คำนวณในกิจกรรม 02002.03 การทำไม้อื่นๆ) และคำนวณพื้นที่ทั้ง 3,000 ไร่ในกิจกรรม 02001.01 การปลูกไม้ ข้อพึงระวังในกรณีนี้ คือ มูลค่าเพิ่มต่อไร่ (ค่าแรง ค่าเช่า ค่าเสื่อมราคา) ระหว่างพื้นที่ปลูกใหม่กับ พื้นที่เดิมในรอบ 2 อาจแตกต่างกัน โดยเฉพาะค่าแรงงาน หากมีความแตกต่างต้องถ่วงน้ำหนักให้ดี

กลับ หน้าแรก

กิจกรรมการเลี้ยงนกนางแอ่น

- **ถาม** การพิจารณาผลผลิตรังนกนางแอ่น ในส่วนที่มีการสร้างอาคารให้นกมาอยู่อาศัย ควรจะเป็นผลิตภัณฑ์จากป่า (ของป่า) หรือเป็นผลผลิตจากการเลี้ยงปศุสัตว์
- **ตอบ** ควรพิจารณาจากลักษณะการดำเนินกิจกรรม หากมีการใส่ปัจจัยการผลิต (input) จากมนุษย์จัดทำขึ้นซึ่งเป็นภายนอกเข้าไปในกระบวนการเลี้ยงหรือการปลูก ไม่ว่าจะเป็นอยู่ในรูปการลงทุนในทรัพย์สินถาวรหรือรายจ่ายสิ้นเปลืองก็ตามเพื่อให้มีผลผลิตเกิดขึ้น ให้จัดเป็นการปลูกพืชหรือการเลี้ยงปศุสัตว์ เช่น การเก็บรังนกนางแอ่น หากเป็นการเลี้ยงนก โดยผู้ผลิตปลูกสร้างโรงเรือนให้นกอยู่ (ปกติตามธรรมชาตินกจะอยู่ตามภูเขา) ถือเป็นการเลี้ยงสัตว์ หรือกรณีเลี้ยงผึ้งโดยการให้น้ำตาลก็ถือเป็นการปศุสัตว์

กลับ หน้าแรก

การบริการทางการเกษตร

กิจกรรมการเตรียมดิน และการเก็บเกี่ยวที่ตัวเกษตรกรเจ้าของฟาร์มดำเนินการเอง

- **ถาม** บริการทางการเกษตร เช่น การรับจ้างไถ รับจ้างเก็บเกี่ยว กิจกรรมเหล่านี้ส่วนหนึ่งดำเนินการเองโดยเกษตรกร อีกส่วนหนึ่งเป็นการจ้างเหมาผู้ให้บริการจากนอกฟาร์ม ในการจัดทำ GPP มีแนวทางในการเก็บข้อมูลและการคำนวณอย่างไร
- **ตอบ** การคำนวณ GPP มีหลักแนวคิดดังนี้
กรณีการจ้างเหมาผู้ให้บริการ นับเป็นกิจกรรมที่ให้บริการระหว่างหน่วยผลิตต่อหน่วยผลิต จึงให้นับรายได้จากการดำเนินงานและคำนวณมูลค่าเพิ่มจากกิจกรรมนี้ด้วย
กรณีที่เจ้าของไร่นาหรือเจ้าของฟาร์มดำเนินการเอง นับเป็นกิจกรรมสนับสนุนที่ให้บริการภายในกิจการตนเอง จึงไม่ต้องประเมินรายได้จากค่าบริการและมูลค่าเพิ่มจากกิจกรรมบริการทางการเกษตรที่เกิดขึ้นดังกล่าว โดยถือว่ามูลค่าเพิ่มของกิจกรรมปลูกพืชที่เจ้าของไร่นาดำเนินการเองนี้ได้ครอบคลุมส่วนนี้อยู่แล้ว

การสำรวจข้อมูล

กรณีจ้างบริการ ให้สำรวจพื้นที่การปลูกพืชแต่ละชนิดในจังหวัด ให้แยกพื้นที่เฉพาะที่เป็นการจ้างเหมาบริการทางการเกษตร สำรวจอัตราค่าบริการเฉลี่ยต่อไร่ของการบริการทางการเกษตร และสำรวจต้นทุนค่าใช้จ่ายชั้นกลางจากผู้ให้บริการ ประกอบด้วยรายการ ค่าน้ำมันเชื้อเพลิง ค่าซ่อมแซมบำรุงรักษาเครื่องจักรและอุปกรณ์

และค่าใช้จ่ายอื่นๆ (ไม่รวมค่าจ้างแรงงาน) ที่ผู้ให้บริการรับผิดชอบเอง

กรณีที่เจ้าของฟาร์มดำเนินการเอง ในการสำรวจค่าใช้จ่ายชั้นกลางในกิจกรรมการปลูกพืชใด ๆ ต้องครอบคลุมทั้งค่าเมล็ดพันธุ์ ค่าปุ๋ย ยาฆ่าแมลง และค่าใช้จ่ายที่เกี่ยวข้องกับการไถ การเก็บเกี่ยว เช่น ค่าน้ำมัน เชื้อเพลิง ค่าซ่อมแซมเครื่องจักรและอุปกรณ์ และรายการอื่นๆ ที่เจ้าของฟาร์มจ่ายออกไปเพื่อให้ได้ผลผลิตชนิดนั้น นับเป็นค่าใช้จ่ายชั้นกลางของกิจกรรมการปลูกพืชแต่ละชนิดโดยรวม

[กลับ หน้าแรก](#)

กิจกรรมบริการทางการเกษตรที่ให้บริการข้ามจังหวัด

- **ถาม** กรณีที่กิจกรรมบริการทางการเกษตร เช่น บริการไถ และบริการเก็บเกี่ยว มีการให้บริการข้ามจังหวัด จึงไม่สามารถสำรวจข้อมูลรายได้ค่าบริการทางการเกษตรจากจังหวัดผู้ให้บริการ เนื่องจากไม่สามารถหาค่า N และ สุ่มตัวอย่างผู้ประกอบการในพื้นที่จังหวัดตนเองได้ ควรแก้ปัญหาในการหาข้อมูลอย่างไร
- **ตอบ** ในทางปฏิบัติสามารถใช้ผลรวมของค่าใช้จ่ายชั้นกลางรายการค่าบริการทางการเกษตรของกิจกรรมการปลูกพืชแต่ละชนิดในจังหวัดรวมกัน เป็นมูลค่าการผลิตของกิจกรรมนี้ โดยที่ในแต่ละพืชสามารถใช้อัตราค่าบริการต่อไร่ คูณกับพื้นที่เพาะปลูกรวมทั้งจังหวัด แต่เมื่อเกิดปัญหาดังกล่าวให้ใช้อัตราค่าบริการคูณกับพื้นที่เพาะปลูกรวมทั้งจังหวัด เพื่อหามูลค่าการผลิต แล้วใช้สัดส่วน IC/GO มาคำนวณหา IC สำหรับจังหวัดใดไม่สามารถสำรวจข้อมูลกิจกรรมการผลิตและหาค่า IC/GO เนื่องจากไม่สามารถหาตัวผู้ประกอบการที่อยู่ในจังหวัดได้ ส่วนผลิตภัณฑ์ภาคและจังหวัดจะจัดทำค่า IC/GO ให้ โดยประยุกต์จากงาน GPP Top down

[กลับ หน้าแรก](#)

B. สาขาประมง

การจำแนกผลผลิต กรณีการจับปลาในเขตน่านน้ำสากล ที่ไม่สามารถระบุพื้นที่จังหวัดได้

- **ถาม** การจับปลาในแม่น้ำที่เป็นเขตแดนของประเทศ หรือเขตแดนระหว่างจังหวัด ควรนับปลาที่จับได้ไว้ใน GPP ของจังหวัดใด
- **ตอบ** กรณีนี้ให้พิจารณาจากแหล่งที่นำปลามาจำหน่าย หากชาวประมงนำผลผลิตมาจำหน่าย ณ พื้นที่ใดให้นับเป็นของจังหวัดนั้น เช่นเดียวกัน การจับปลาในอ่าวไทย ในน่านสากล หรือจับในประเทศเพื่อนบ้าน หากนำผลผลิตมาขึ้นสะพานปลาที่จังหวัดใดให้นับเป็นผลผลิตของจังหวัดนั้น

[กลับ หน้าแรก](#)

การนับปริมาณผลผลิตของกิจกรรมการประมง

- **ถาม** กิจกรรมการประมง หากนับจำนวนผลผลิตที่เข้าสู่ตลาดในจังหวัดใด อาจนับรวมทั้งสัตว์น้ำที่จับได้เอง และสัตว์น้ำที่นำเข้ามาจากจังหวัดอื่น ๆ ด้วย การนับปริมาณผลผลิตของจังหวัดจะนับอย่างไร
- **ตอบ** การประมง ประกอบด้วย 2 ส่วน คือ 1) การจับสัตว์น้ำธรรมชาติ การเก็บสาหร่ายทะเล แปะออกเป็นน้ำเค็มและน้ำจืด 2) การเพาะพันธุ์สัตว์น้ำ การเลี้ยงสัตว์น้ำ ซึ่งแบ่งออกเป็นเพาะเลี้ยงบริเวณชายฝั่ง และเพาะเลี้ยงปลาในน้ำจืด

กรณีสัตว์น้ำที่จับจากแหล่งน้ำธรรมชาติจากประมงทะเล ให้ใช้ปริมาณปลาขึ้นท่าสะพานปลาในจังหวัดเท่านั้น เป็นผลผลิตของจังหวัด แต่ต้องระมัดระวังไม่ให้รวมรายการต่อไปนี้

- สัตว์น้ำมาขึ้นท่าสะพานปลาชั่วคราว
- ผลผลิตจากการเพาะเลี้ยง
- สัตว์น้ำที่นำเข้ามาจากต่างประเทศ (ผลผลิตจากกิจกรรมการประมงของประเทศอื่น)

กรณีสัตว์น้ำที่ได้จากการเพาะเลี้ยง ให้นับเป็นผลผลิตของจังหวัดที่ทำกิจกรรมการเพาะเลี้ยง

กลับ หน้าแรก

ผลผลิตจากงานวิจัยสัตว์น้ำของส่วนราชการ

- **ถาม** ส่วนราชการบางหน่วยทำการวิจัยพันธุ์สัตว์น้ำ และมีการจำหน่ายลูกปลาให้เกษตรกรนำไปเพาะเลี้ยงต่อ เพื่อสร้างรายได้ในจังหวัด ควรนับมูลค่าเพิ่มจากการจำหน่ายลูกปลานี้หรือไม่
- **ตอบ** โดยปกติ การวิจัยนับเป็นกิจกรรมที่มุ่งสร้างเสริมทางวิชาการและเผยแพร่ให้ประชาชนได้ใช้ประโยชน์ ถือว่าเป็นการผลิตที่ไม่มุ่งหวังผลกำไร (Non market output) จึงไม่ควรนับเป็นกิจกรรมนี้ในสาขาประมง ในระบบบัญชีประชาชาติให้นับเงินเดือนค่าจ้างของบุคลากรในหน่วยงานนี้เป็นส่วนหนึ่งของมูลค่าเพิ่มในสาขาบริหารราชการแผ่นดิน แต่หน่วยงานใดที่ทำการผลิตลูกพันธุ์สัตว์น้ำในเชิงการค้าให้นับเป็นกิจกรรมในสาขาประมงด้วย โดยมีเหตุผลจาก การจำหน่ายปลาที่จับได้ก่อให้เกิดรายได้ที่เกี่ยวข้อง เช่น การจ่ายค่าจ้างแรงงาน การจ่ายค่าวัสดุอุปกรณ์ในการทำประมงในพื้นที่ เป็นต้น

กลับ หน้าแรก

กิจกรรมการเพาะพันธุ์สัตว์น้ำ

- **ถาม** กรณีที่มีการเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำเพื่อขายลูกพันธุ์ของเอกชน ควรจะนับเป็นกิจกรรมการผลิตและคำนวณมูลค่าเพิ่มหรือไม่
- **ตอบ** ควรนับเป็นกิจกรรมการผลิตและคำนวณมูลค่าเพิ่ม แยกออกจากการเลี้ยงสัตว์น้ำเพื่อบริโภค

กลับ หน้าแรก

ค่าอาหารที่เจ้าของกิจการเรือประมงจัดหาให้กับลูกเรือ ในระหว่างการจับปลาในทะเล

- **ถาม** รายการค่าอาหารที่เจ้าของเรือประมงจัดหาให้ลูกเรือ ควรนับเป็นค่าใช้จ่ายขั้นกลาง หรือไม่
- **ตอบ** ไม่นับเป็นค่าใช้จ่ายขั้นกลาง เพราะค่าอาหารที่เจ้าของเรือประมงจัดหาให้ลูกเรือ ถือเป็นส่วนหนึ่งของค่าตอบแทนแรงงานที่มีใช้ตัวเงิน (in kind) จึงไม่ใช่ค่าใช้จ่ายขั้นกลางของกิจกรรม

กลับ หน้าแรก

แบบสอบถามข้อมูลสาขาประมง

- **ถาม** กรมประมงจัดทำแบบสอบถามที่ใช้ในการเก็บข้อมูลที่ใช้ในการคำนวณมูลค่าเพิ่มสาขาประมง ในขณะที่ สศช. ก็มีแบบสอบถามไว้ให้คณะทำงานนำไปใช้เช่นกัน แต่มีรายละเอียดในระดับข้อมูลน้อยกว่าของกรมประมง และเมื่อพิจารณาแล้วแบบสอบถามของกรมประมงจะเอื้อประโยชน์ทั้งในงานของกรมประมงเอง และงาน GPP จึงควรยกเลิกแบบสอบถามของ สศช. หรือไม่
- **ตอบ** ให้ยกเลิกแบบสอบถามของ สศช. และ ใช้แบบสอบถามของกรมประมงแทน

[กลับ หน้าแรก](#)

C. สาขาเหมืองแร่

กิจกรรมการทำเหมืองแร่หินขาว

- **ถาม** การทำเหมืองแร่หินขาว เริ่มต้นจากการขุดแร่แล้วนำไปล้าง หลังจากนั้นนำไปจำหน่าย อยากทราบว่ากิจกรรมนี้อยู่ในสาขาการผลิตใด
- **ตอบ** สาขาเหมืองแร่ ครอบคลุมกิจกรรมการผลิตของสถานประกอบการทำเหมืองแร่ทุกชนิด ทั้งการทำเหมืองบนผิวดิน การทำเหมืองขุด และการทำเหมืองในทะเล การทำเหมืองแร่เริ่มตั้งแต่การขุด การเจาะ ระเบิด ฉีด สืบ หรือ การกระทำใดๆ เพื่อนำแร่ออกจากแหล่งแร่ และยังรวมถึงการแยกแร่ การโม่ การย่อย การล้างและการแต่งแร่ ให้มีขนาดตามที่ต้องการ แต่ไม่รวมการถลุง ดังนั้น การขุดแร่แล้วนำไปล้างถือว่าเป็นกิจกรรมการผลิตที่อยู่ในสาขาเหมืองแร่

[กลับ หน้าแรก](#)

กิจกรรมการดูดทราย

- **ถาม** บริษัทที่ทำการดูดทรายที่ใช้ในการก่อสร้าง กิจกรรมนี้จัดอยู่ในสาขาเหมืองแร่หรือไม่ (เนื่องจากกรมโรงงานอุตสาหกรรม ได้จัดประเภทการดูดทรายนี้ไว้ในสาขาอุตสาหกรรม เพราะไม่ได้อยู่ใน พ.ร.บ.แร่)
- **ตอบ** ในการจัดทำ GPP นับเป็นกิจกรรมเหมืองแร่ด้วย รวมทั้งบ่อลูกรังที่ขออนุญาต และการขุดดินขายก็จัดอยู่ในสาขาเหมืองแร่เช่นกัน

[กลับ หน้าแรก](#)

การตกแต่งแร่

- **ถาม** บริษัทที่ดำเนินการเกี่ยวกับการตกแต่งแร่ โดยได้รับซื้อแร่มาจากที่อื่นและมาทำการตกแต่ง จะจัดอยู่ในสาขาเหมืองแร่หรือไม่
- **ตอบ** นับเป็นกิจกรรมเหมืองแร่

[กลับ หน้าแรก](#)

การขุดดินขาย

- **ถาม** การขุดดินขายเป็นกิจกรรมในสาขาเหมืองแร่หรือไม่
- **ตอบ** นับเป็นกิจกรรมเหมืองแร่ แต่ต้องระมัดระวังว่าเป็นการขุดหน้าดินเพื่อการจำหน่าย ผลผลิตที่ได้ คือ เนื้อดินที่ขุดออกมาจากแหล่ง โดยให้นับมูลค่าการผลิต (GROSS OUTPUT) ตามปริมาณดินที่ขุดได้คูณด้วยราคาที่จำหน่าย ณ แหล่งที่ขุดดิน ส่วนค่าใช้จ่ายขั้นกลางที่เกิดขึ้น คือ ค่าใช้จ่ายในการขุดดิน เช่น น้ำมันเชื้อเพลิง สำหรับเครื่องมือขุด วัสดุอุปกรณ์ และค่าใช้จ่ายดำเนินการอื่นๆ เป็นต้น หักลบมูลค่าการผลิตด้วยค่าใช้จ่าย

ชั้นกลางจะได้มูลค่าเพิ่มของกิจกรรมการขุดหน้าดินจำหน่าย การขุดหน้าดินขายนี้ตามข้อเท็จจริง สามารถแยกเป็น 2 ส่วน คือ การขุดหน้าดินในที่ตนเองเพื่อการจำหน่าย และการขุดหน้าดินในพื้นที่เช่าจากผู้อื่น ทั้ง 2 กรณีนี้ใช้วิธีการคำนวณเช่นเดียวกัน แต่มีข้อควรระวัง คือ ค่าเช่าที่ดินที่ผู้ดำเนินการจ่ายให้แก่เจ้าของที่ดินนั้นจะต้องไม่นับรวมเป็นค่าใช้จ่ายชั้นกลาง

กิจกรรมที่เกี่ยวข้องกันอีกประการหนึ่ง คือ การพัฒนาที่ดินโดยผู้ดำเนินการรับซื้อเนื้อดินจากผู้อื่นมาถมที่หรือปรับแต่งที่ดินของตนเองเพื่อการจำหน่ายหรือจัดแปลงที่ดินเพื่อจำหน่าย กิจกรรมนี้นับรวมไว้ในกิจกรรมการพัฒนาที่ดิน ซึ่งอยู่ในสาขาอสังหาริมทรัพย์ และ ข้อควรระวังอีกประการหนึ่ง คือ หากมีการนำดินที่ได้จากสาขาเหมืองแร่ไปใช้ในการถมที่เพื่อปรับปรุงพื้นที่ก่อนที่จะดำเนินการก่อสร้างสิ่งปลูกสร้าง มูลค่าเนื้อดินนี้จะไปปรากฏเป็นค่าใช้จ่ายชั้นกลางของกิจกรรมก่อสร้าง หรือ หากมีการนำดินที่ขุดได้ไปใช้ในการกิจกรรมการทำเครื่องปั้นดินเผา มูลค่าเนื้อดินนี้ก็จะเป็นค่าใช้จ่ายชั้นกลางของอุตสาหกรรมการทำเครื่องปั้นดินเผา

กลับ หน้าแรก

การขุดก๊าซธรรมชาติในอ่าวไทยแล้วส่งผ่านทางท่อ

- ถาม ก๊าซธรรมชาติ ขุดมาจากแหล่งในอ่าวไทย แล้วส่งผ่านท่อ และผ่านมาหลาย ๆ จังหวัด การจัดทำ GPP รายการนี้ ควรดำเนินการวัดค่าอย่างไร และให้จำแนกไว้ในสาขาใด

- ตอบ ก๊าซธรรมชาติ ที่ผ่านทางท่อ ให้คิด 2 ขั้นตอน คือ

ขั้นตอนที่ 1 การขุดเจาะก๊าซธรรมชาติในทะเลอ่าวไทย กระบวนการทำเหมืองแร่สิ้นสุดเมื่อนำก๊าซธรรมชาติขึ้นมา ณ ปากหลุมและส่งต่อมายังแผ่นดิน ดังนั้นการขุดก๊าซธรรมชาติ ส่งมาขึ้นฝั่ง ณ ที่จังหวัดใด ให้เป็นผลผลิตของจังหวัดนั้น โดยให้คำนวณมูลค่าเพิ่มไว้ในสาขาเหมืองแร่ การหามูลค่าการผลิตทำได้โดยใช้จำนวนก๊าซที่ขุดได้คูณด้วยราคาปากเหมือง (ex-mine price) ถ้าในทางปฏิบัติไม่สามารถหาข้อมูลราคาปากเหมืองได้ ให้ใช้ราคาประกาศ (ซึ่งเป็นราคากลางที่ทางราชการกำหนดขึ้นเพื่อใช้ในการเก็บค่าภาคหลวง) หักด้วยค่าขนส่งก๊าซ (ระยะทางจากแหล่งที่ขุดเจาะถึงต้นทางการส่งก๊าซผ่านท่อ) จะได้ราคาปากเหมืองเช่นกัน

ขั้นตอนที่ 2 ในกรณีการส่งก๊าซธรรมชาติผ่านทางท่อไปจำหน่ายที่จังหวัดอื่น ๆ ให้ถือเป็นกิจกรรมการขนส่งทางท่อ ให้นับไว้ในสาขาการขนส่ง สถานที่เก็บสินค้า และการคมนาคม ไม่ใช่กิจกรรมการทำเหมืองแร่

คำนวณมูลค่าเพิ่มโดยหามูลค่าการผลิตจากระยะทาง(ความยาวของท่อ)ที่ผ่านจังหวัดคูณด้วยอัตราค่าขนส่ง ส่วนค่าใช้จ่ายชั้นกลาง คือ ค่าไฟฟ้า และค่าบำรุงรักษาท่อที่ใช้ในการส่งก๊าซในแต่ละปี

ยกตัวอย่าง จังหวัดอุดรธานีมีการขุดเจาะนำก๊าซขึ้นมาและขนส่งผ่านทางท่อไปยังจังหวัดขอนแก่น ควรคิด VA โดยให้แยกกิจกรรม โดยการขุดเจาะอยู่ในสาขาเหมืองแร่ ส่วนการขนส่งก๊าซทางท่อให้อยู่ในสาขาขนส่งฯ (ถ้าสามารถแยกกิจกรรมได้ ถ้าแยกไม่ได้ ควรจะนับรวมไว้ที่สาขาเหมืองแร่)

กลับ หน้าแรก

ค่าสัมปทานทำเหมืองแร่นับเป็นค่าใช้จ่ายชั้นกลางหรือไม่

- ถาม รายการค่าสัมปทานที่เอกชนจ่ายให้รัฐ จะนับเป็นเสมือนค่าเช่าที่ดินส่วนค่าภาคหลวงเป็นค่าภาษีที่จ่ายให้รัฐหรือไม่ (โดยจ่ายเป็นรายปีหรือจ่ายตามสัดส่วนของมูลค่าผลผลิต)
- ตอบ ไม่ใช่ค่าใช้จ่ายชั้นกลางทั้ง 2 รายการ ระบบบัญชีประชาชาตินับค่าภาคหลวงเป็นภาษีทางอ้อม และค่าสัมปทานเป็นค่าเช่าที่ดินที่รัฐเรียกเก็บจากผู้ได้รับสัมปทาน

กลับ หน้าแรก

การย่อยและไม้หิน

- **ถาม** การย่อย ไม้หินที่ดำเนินการต่อเนื่องจากการระเบิดหรือขุด ณ บริเวณแหล่งแร่ นับเป็นสาขาเหมืองแร่ แต่การย่อยและไม้ที่ต่อเนื่องจากการทำเหมืองควรรับเป็นอุตสาหกรรมหรือไม่
- **ตอบ** การย่อยและไม้ที่ต่อเนื่องในบริเวณสถานที่เดียวกับการขุดหรือระเบิดหิน ให้นับเป็นกิจกรรมเหมืองแร่ทั้งหมด ส่วนกิจกรรมการย่อยและไม้ที่ไม่ได้ดำเนินการต่อเนื่องจากการทำเหมือง ให้นำมารวมไว้ในสาขาอุตสาหกรรมรหัส 26961 การผลิตผลิตภัณฑ์หินโดยการเลื่อยหรือตัด(รวมการย่อย ไม้)

กลับ หน้าแรก

แนวคิดการคำนวณมูลค่าเพิ่มกิจกรรมการขุดดินจำหน่าย

- **ถาม** กิจกรรมการขุดหน้าดินจำหน่ายถือเป็นการผลิตหรือไม่
- **ตอบ** กิจกรรมการขุดดินมีกรอบแนวคิด และวัตถุดิบเพิ่ม ดังนี้
  - 1) ความหมายของดิน มีสถานะ 2 ประการคือ
    1. ดิน ในความหมายเป็น พื้นดิน (LAND) มีสถานะเป็นปัจจัยการผลิต การใช้ที่ดินก่อให้เกิดผลตอบแทนในรูปค่าเช่าที่ดิน
    2. ดิน ในความหมายเป็น เนื้อดิน (SOIL) มีสถานะเป็นสินแร่ชนิดหนึ่ง เมื่ออ้างถึงการขุดดิน ดินจะอยู่ในสถานะที่ 2 คือ การเป็นสินแร่ แต่คุณภาพและการใช้ประโยชน์ต่ำกว่าสินแร่ชนิดอื่น
  - 2) กิจกรรมการขุดดิน

การขุดดิน นับเป็นกิจกรรมชนิดหนึ่งในสาขาเหมืองแร่เมื่อดินถูกขุดขึ้นมาแล้วเปลี่ยนสถานะเป็นผลผลิตในระบบเศรษฐกิจ นับเป็นสินค้า (goods) ชนิดหนึ่ง
  - 3) การใช้ประโยชน์ของผลผลิต “ดิน”
    1. เป็นวัตถุดิบในกิจกรรมการถมพื้นที่ (การถมพื้นที่นับเป็นส่วนหนึ่งของการก่อสร้าง)
    2. เป็นวัตถุดิบในอุตสาหกรรมเครื่องปั้นดินเผา เช่น อิฐ กระเบื้อง ถ้วยชาม หรือเซรามิกอื่นๆ รวมทั้งอุตสาหกรรมอื่นๆที่ใช้ดินเป็นวัตถุดิบ
    3. เป็นวัตถุดิบในสาขาเกษตรกรรม การปลูกพืชในกระถาง
    4. ใช้ในครัวเรือนสำหรับการซ่อมแซมที่อยู่อาศัย และการปลูกต้นไม้
    5. ปรับแต่งที่ดินของตนเพื่อจำหน่าย กิจกรรมการพัฒนาที่ดิน อยู่ในสาขาอสังหาริมทรัพย์
  - 4) รูปแบบการทำกิจกรรมการขุดดิน

มีหลายรูปแบบ เช่น

    1. ผู้ประกอบการดำเนินอาชีพการขุดดิน ในที่ดินของตนเอง
    2. ผู้ประกอบการขอซื้อหน้าดินจากเจ้าของที่ดิน แล้วดำเนินการขุดดินจำหน่าย
    3. ผู้ประกอบการขอขุดหน้าดินจากเจ้าของที่ดิน โดยเจ้าของที่ดินให้เปล่า (เนื่องจากระดับที่ดินสูงกว่าบริเวณข้างเคียง ไม่สามารถทำการปลูกข้าวได้ ปัจจุบันอาจมีไม่มากนัก)
    4. การขุดดินไปใช้ประโยชน์ โดยไม่ผ่านผู้ประกอบการที่ดินจำหน่าย โดยผู้ใช้ดินขอฟรี

หรือซื้อ จากเจ้าของที่ดินโดยตรง

5) รูปแบบการจำหน่ายผลผลิต “ดิน” (ดินที่ขุดแล้ว) มี 2 แบบ คือ

1. จำหน่ายดิน ณ แหล่งที่ขุด โดยคิดราคาหน้าเหมือง
2. จำหน่ายดิน และบริการขนส่งถึงมือผู้ซื้อ โดยคิดราคาหน้าเหมืองบวกค่าขนส่ง

6) แนวทางการคำนวณ GPP

1. การขุดดินเป็นกิจกรรมในระบบตลาด จึงใช้รูปแบบการคำนวณ

$$VA = GO - IC$$

GO = ปริมาณผลผลิต คูณ ด้วยราคาปากเหมือง

IC ประกอบด้วย ค่าน้ำมันเชื้อเพลิง ค่าซ่อมแซมรถ ค่าติดต่อสื่อสาร ฯลฯ

2. เนื่องจากผู้ประกอบการบางรายมีบริการขนส่งดินให้ถึงมือผู้ซื้อ จึงทำให้ราคาจำหน่ายรวมค่าขนส่งไว้ด้วย และขณะเดียวกัน ค่าใช้จ่าย IC จะสูงกว่าปกติ เนื่องจากมีภาระค่าน้ำมันเชื้อเพลิง และการซ่อมแซมรถบรรทุกเพิ่มขึ้นด้วย

3. แนวปฏิบัติสามารถดำเนินการได้ 2 รูปแบบ

รูปแบบที่ 1. คำนวณ GO โดยใช้ปริมาณผลผลิต คูณ ราคาหน้าเหมือง (โดยใช้ตัวอย่างจากผู้ประกอบการรายที่สามารถตอบราคาที่ไม่รวมค่าขนส่ง) ส่วนค่าใช้จ่ายชั้นกลาง เช่น ค่าน้ำมัน ให้เน้นเฉพาะส่วนที่ใช้ในกิจกรรมการขุดดินเท่านั้น

รูปแบบที่ 2. คำนวณ GO โดยใช้ปริมาณผลผลิต คูณ ราคาที่เฉลี่ยจากทั้งรายที่ไม่รวมค่าขนส่งและรายที่รวมค่าขนส่ง (โดยนับการขนส่งถึงมือผู้ซื้อเป็นกิจกรรมสนับสนุนตามแนวคิด 93 SNA) ส่วนค่าใช้จ่ายชั้นกลาง นับรวมค่าน้ำมันในการขนส่งไว้ด้วย

ข้อเสนอแนะ ควรใช้รูปแบบที่ 1 เสมือนว่าค่าขนส่งได้นับรวมอยู่ในสาขาขนส่งรายการรถบรรทุกสินค้าแล้ว ซึ่งในการคำนวณรายได้ของรถบรรทุกต่อคัน ต้องประเมินจากการให้บริการขนส่งสินค้าทุกชนิด

กลับ หน้าแรก

D. สาขาอุตสาหกรรม

การจำแนกสาขาการผลิต กรณีกิจกรรมการแปรรูปสินค้าเกษตรอย่างง่าย

- ถาม การแปรรูปสินค้าเกษตรอย่างง่ายเป็นกิจกรรมในสาขาเกษตรกรรม หรือสาขาอุตสาหกรรม
- ตอบ ตามมาตรฐานการจำแนกประเภทอุตสาหกรรมฉบับล่าสุด จัดประเภทกิจกรรมการผลิตการแปรรูปสินค้าเกษตรนี้ไว้ในสาขาอุตสาหกรรม (หมวด D การผลิต)

กลับ หน้าแรก

การจำแนกกิจกรรมการเลี้ยงสัตว์และการฆ่าและเนื้อสัตว์

- ถาม โรงงานฆ่าชำแหละเนื้อสัตว์ เป็นกิจกรรมในสาขาอุตสาหกรรมหรือไม่
- ตอบ ตามมาตรฐานการจำแนกประเภทอุตสาหกรรมนับเป็นกิจกรรมในสาขาอุตสาหกรรม ผลผลิตที่ได้ คือ เนื้อสัตว์ที่ชำแหละแล้ว รวมทั้งส่วนประกอบอื่นที่สามารถจำหน่ายได้ ให้ตีราคา ณ โรงฆ่า ส่วนค่าใช้จ่ายชั้นกลางรายการ

หลัก คือ สัตว์มีชีวิตที่นำเข้ามาฆ่าแหละนั้นเป็นผลผลิตที่ได้จากกิจกรรมการเลี้ยงสัตว์ในสาขาเกษตรกรรมฯ ซึ่งตัวเลขปริมาณสัตว์ควรจะสอดคล้องกับจำนวนสัตว์ที่ฆ่าแหละทั้งหมดในรอบปี

กลับ หน้าแรก

การผลิตและการส่งออกโดยผู้ประกอบการเดียวกัน

- **ถาม** ในกรณีเจ้าของโรงงานผลิตสินค้าอุตสาหกรรมแล้วส่งออกสินค้าไปขายต่างประเทศด้วยตนเอง โดยไม่ผ่านพ่อค้ารายอื่น ให้คิดราคาผลผลิตอย่างไร

- **ตอบ** กรณีนี้ เจ้าของโรงงานรายนี้ทำกิจกรรมการผลิต 2 กิจกรรม คือ ผู้ผลิตสินค้า และผู้ส่งออก
การคำนวณ GPP ให้แยกกิจกรรมออกจากกัน กิจกรรมอุตสาหกรรม นับปริมาณการผลิต ตามจำนวนผลผลิตที่ผลิตได้ในรอบระยะเวลาบัญชี ทั้งในส่วนผลผลิตหลัก ผลผลิตรอง และผลพลอยได้จากเศษวัสดุ ให้นำรวมเป็นมูลค่าการผลิตทั้งหมด ตามราคาหน้าโรงงาน และหักค่าใช้จ่ายขั้นกลาง เช่น ค่าวัตถุดิบ ค่าไฟฟ้า ประปา ค่าใช้จ่ายดำเนินงานอื่นๆ ที่ใช้ในกิจการอุตสาหกรรม ก็จะได้มูลค่าเพิ่มในสาขาอุตสาหกรรม

หากเจ้าของโรงงานทำหน้าที่ส่งออกสินค้าของโรงงานตนเองไปขายต่างประเทศ ในกรณีนี้ให้นับส่วนเพิ่มการตลาดจากราคาส่งออก (ราคา FOB) เป็นมูลค่าการผลิตของกิจกรรมการส่งออก ซึ่งเป็นกิจกรรมที่อยู่ในสาขาการค้า

กลับ หน้าแรก

การผลิตที่มีการจ้างเหมาช่วงบุคคลภายนอกดำเนินการให้

- **ถาม** ในกรณีบริษัทผู้ผลิตเครื่องเรือนหวาย ซึ่งเป็นสำนักงานใหญ่ ตั้งอยู่ที่จังหวัด ก ทำกิจกรรมการผลิตโดยผลิตเฉพาะตัวโครงเครื่องเรือนหวาย และส่งตัวโครงนี้ให้กับครัวเรือนรายย่อย ซึ่งตั้งบ้านเรือนในพื้นที่จังหวัด ข เป็นผู้สานหวายจนเครื่องเรือนหวายนี้สำเร็จรูป แล้วส่งกลับให้สำนักงานใหญ่ เพื่อทำการส่งออก ในกรณีนี้ให้คิดอย่างไร

- **ตอบ** กรณีนี้เป็นกิจกรรมในสาขาอุตสาหกรรมที่มีการจ้างงานเหมาช่วง ควรคำนวณมูลค่าเพิ่มดังนี้
ขั้นตอนที่ 1 บริษัทผลิตเครื่องเรือนหวาย เป็นสำนักงานใหญ่ ตั้งอยู่ในจังหวัด ก ให้นับมูลค่าการผลิต (Gross output) ซึ่งได้จากการนำผลผลิตเครื่องเรือนหวายสำเร็จรูปทั้งหมดคูณด้วยราคาหน้าโรงงาน หักด้วยค่าใช้จ่ายขั้นกลาง (Intermediate cost) ซึ่งประกอบด้วย ค่าวัตถุดิบ ค่าใช้จ่ายดำเนินงานอื่นๆ และค่าจ้างเหมาที่จ่ายให้กับครัวเรือนรายย่อยที่จังหวัด ข ต้องนำมารวมเป็นค่าใช้จ่ายขั้นกลางของบริษัทนี้ด้วย ผลที่ได้คือ มูลค่าเพิ่ม รหัส 36100 ในสาขาอุตสาหกรรมของจังหวัด ก

ขั้นตอนที่ 2 สำหรับครัวเรือนที่รับจ้างสานหวายในจังหวัด ข นับเป็นกิจกรรมการผลิตในลักษณะหัตถกรรมในครัวเรือน อยู่ในสาขาอุตสาหกรรมเช่นกัน ให้นำรายได้จากค่าจ้างเหมาที่บริษัทจ่ายให้ทั้งหมดเป็นมูลค่าการผลิต แล้วหักด้วยค่าใช้จ่ายขั้นกลางในส่วนที่ครัวเรือนเหล่านี้เป็นผู้จ่ายเอง เช่น ค่าไฟฟ้า (เฉพาะที่ใช้ในงานสานหวาย) ค่าเครื่องมือเครื่องใช้ขนาดเล็ก เป็นต้น ผลที่ได้คือมูลค่าเพิ่มของกิจกรรม รหัส 20292 ของจังหวัด ข

ขั้นตอนที่ 3 ในกรณีสำนักงานใหญ่ส่งออกเครื่องเรือนหวายไปต่างประเทศด้วยตนเอง ให้นับกิจกรรมนี้อยู่ในสาขาการค้า มูลค่าเพิ่มที่เกิดขึ้นในจังหวัด ก คือ ส่วนต่างระหว่าง ราคา ณ โรงงานกับราคาส่งออก หักด้วยค่าใช้จ่ายขั้นกลางในการส่งออก (ถ้ามี) ผลที่ได้คือมูลค่าเพิ่มสาขาการค้าของจังหวัด ก

กลับ หน้าแรก

การฆ่าและเนื้อสุกหรือสัตว์เลี้ยงอื่น ๆ

- **ถาม** ในบางจังหวัด มีกิจกรรมการฆ่าชำแหละเนื้อสุกที่ไม่มีโรงฆ่าและไม่ได้ขออนุญาตอาชญาบัตร จะคำนวณ GPP ในสาขาใด
- **ตอบ** กิจกรรมการแปรรูป การเก็บถนอมเนื้อสัตว์ และผลิตภัณฑ์จากเนื้อสัตว์ นับรวมอยู่ในสาขาอุตสาหกรรม (การผลิต) สุนัขชำแหละจึงอยู่ในสาขาอุตสาหกรรม(การผลิต) อย่างไรก็ตาม แม้ว่ารายการสุนัขชำแหละจะไม่ได้รวมในการคำนวณระดับประเทศ แต่หากบางจังหวัดมีรายการดังกล่าวและมีนัยสำคัญทางเศรษฐกิจก็ควรคำนวณรวมไว้ในระดับจังหวัดด้วย ตัวอย่างที่เทียบเคียงได้กับรายการสุนัขชำแหละนี้ คือ กรณีหน่อไม้ฝรั่งของจังหวัดปราจีนบุรีซึ่งไม่ได้รวมในการคำนวณระดับประเทศ แต่สามารถนับรวมเป็น GPP สาขาเกษตรกรรมของจังหวัดปราจีนบุรีได้

กลับ หน้าแรก

กิจกรรมการผลิตสินค้าโอท็อป

- **ถาม** สินค้าหนึ่งตำบลหนึ่งผลิตภัณฑ์ (One Tambon One Product : OTOP) จะจัดอยู่ในรายการใด
  - **ตอบ** กิจกรรมการผลิตสินค้าตามโครงการ หนึ่งตำบลหนึ่งผลิตภัณฑ์ (One Tambon One Product: OTOP) ในข้อเท็จจริงกิจกรรมนี้มีมานานแล้ว เป็นหัตถกรรมในครัวเรือน นับรวมอยู่ในสาขาอุตสาหกรรม(การผลิต) โดยมีแนวทางในการปฏิบัติ คือ เพิ่มแบบการคำนวณ GPP 3 เพื่อคำนวณมูลค่าเพิ่มของกิจกรรม OTOP รายการต่าง ๆ ซึ่งในทางปฏิบัติหากสามารถเก็บข้อมูลแยกรายละเอียดตาม TSIC ได้ถึงระดับ 5 digit ก็ควรคำนวณมูลค่าเพิ่มในแบบ GPP 3 ถึงระดับ 5 digit ให้ครบถ้วน แต่หากแยกไม่ได้ให้คำนวณมูลค่าเพิ่มในแบบ GPP 3 ที่ระดับ 2 หรือ 3 digit ก็ได้
- นำมูลค่าเพิ่มมารวมในแบบ GPP 2 ของสาขาอุตสาหกรรมเพื่อสรุปยอด โดยเพิ่มรายการต่อท้ายจากกิจกรรมที่ไม่ใช่ OTOP ที่มีอยู่เดิม เป็นรหัส 38+++
- ทั้งนี้เพื่อประโยชน์ในการวางแผนและติดตามและประเมินผลนโยบายภาครัฐ
- ในการสำรวจข้อมูล OTOP เพื่อคำนวณมูลค่าเพิ่มนั้น ต้องจัดเก็บข้อมูลของ OTOP ทั้งผ่านมาตรฐานและไม่ผ่านมาตรฐาน เนื่องจากทั้ง 2 ส่วนเป็นกิจกรรมที่สร้างรายได้ในพื้นที่จังหวัด และสอดคล้องกรอบแนวคิด คือ การวัดมูลค่าของสินค้าและบริการขั้นสุดท้ายทั้งหมดที่ผลิตได้ในจังหวัดในรอบระยะเวลาหนึ่งปี

กลับ หน้าแรก

การแยกกิจกรรมของสถานประกอบการที่มีผลผลิตหลายประเภท

- **ถาม** โรงงานหรือสถานประกอบการที่ดำเนินกิจกรรมการผลิตผลิตภัณฑ์หลายชนิด จะคำนวณ GPP อย่างไร
- **ตอบ** การคำนวณ GPP สาขาอุตสาหกรรม(การผลิต) คำนวณมูลค่าเพิ่ม (Value Added: VA) จากมูลค่าการผลิต (Gross Output: GO) หักด้วยค่าใช้จ่ายขั้นกลาง (Intermediate Cost: IC) ทั้งนี้การคำนวณมูลค่าการผลิตหากสามารถแยกต้นทุนการผลิตของกิจกรรมแต่ละรายการออกจากกันได้ ให้แยกคำนวณมูลค่าเพิ่มออกจากกัน หากแยกไม่ได้ให้คำนวณมูลค่าการผลิตรวมทั้งหมด ทั้งผลผลิตหลัก ผลผลิตรอง รวมถึงผลพลอยได้และเศษวัสดุ

กลับ หน้าแรก

การจำแนกกิจกรรมการผลิตระหว่างสำนักงานใหญ่และสำนักงานสาขาหรือตัวโรงงาน   • ถาม กรณีที่บางบริษัทมีสำนักงานใหญ่อยู่ที่กรุงเทพฯ ส่วนตัวโรงงานเป็นหน่วยงานสาขที่ตั้งอยู่ต่างจังหวัด โดยที่สำนักงานใหญ่ดำเนินการด้านการจัดซื้อวัตถุดิบและการขายผลผลิตเองทั้งหมด โรงงานมีหน้าที่ผลิตสินค้า และส่งสินค้าให้กับสำนักงานใหญ่เท่านั้น กรณีนี้จะถือเอาสินค้าที่ผลิตได้เป็น GDP ของจังหวัดหรือไม่   • ตอบ การวัด GDP ด้านการผลิต จะพิจารณาถึงตัวกิจกรรมที่เกิดขึ้นในพื้นที่เป็นหลัก กรณีนี้กิจกรรมของโรงงานนี้ นับเป็นส่วนหนึ่งของ GDP ด้วย จึงต้องวัดมูลค่าเพิ่ม โดยนำมูลค่าการผลิต หักด้วยค่าใช้จ่ายขั้นกลาง เช่นเดียวกับการผลิตอื่น ๆ ส่วนวิธีการได้มาของข้อมูลขึ้นอยู่กับวิธีการที่เหมาะสม เช่น ใช้ค่าเฉลี่ยของผู้ประกอบการรายอื่นในกิจกรรมชนิดเดียวกันเป็นตัวแทน เป็นต้น กลับ หน้าแรก
ผลการสำรวจข้อมูลมีรายได้จากการผลิต (GO) ต่ำกว่าค่าใช้จ่ายขั้นกลาง (IC)   • ถาม การสุ่มตัวอย่างธุรกิจอุตสาหกรรมผลที่ได้ส่วนมากค่าใช้จ่ายจะสูงกว่ารายได้ เพราะฉะนั้นมูลค่าเพิ่มที่คำนวณได้จะมีค่าติดลบ จะมีทางออกอย่างไร   • ตอบ ควรตรวจสอบก่อนว่าค่าใช้จ่ายนั้นเป็นค่าใช้จ่ายขั้นกลางอย่างแท้จริง โดยไม่ได้รวมค่าใช้จ่ายบุคลากร และ/หรือ ค่าใช้จ่ายลงทุนนับรวมมาด้วย หากตรวจสอบแล้วปรากฏว่า IC ยังคงสูงกว่า GO อยู่ อาจจะให้ใช้ข้อมูลจากสรรพากร เช่น ยอดขายบวกภาษีมูลค่าเพิ่ม จากฐานภาษีมูลค่าเพิ่ม ฐานภาษีนิติบุคคล และ ฐานภาษีบุคคลธรรมดา เพื่อคำนวณหา GO ส่วนการหาค่าใช้จ่ายขั้นกลาง (IC) ให้หาข้อมูลจากการสำรวจ หรือ ข้อมูลงบกำไรขาดทุนจากสำนักพัฒนาธุรกิจการค้า (ไม่รวมค่าตอบแทนแรงงาน ค่าเช่าที่ดิน ค่าเสื่อมราคา ภาษี) กลับ หน้าแรก
การหามูลค่าการผลิต (GO) ของสินค้าอุตสาหกรรมมีวิธี   • ถาม การคิดมูลค่าการผลิตของสาขาอุตสาหกรรม จำเป็นหรือไม่ที่ต้องหาจากปริมาณคูณด้วยราคาด้วยวิธีเดียว   • ตอบ สามารถใช้วิธีอื่น ๆ ได้ หากกิจกรรมนั้นไม่สามารถแยกผลผลิตเป็นรายชนิดได้ ให้คิดจากมูลค่าการผลิตโดยรวม คำนวณหาจากยอดจำหน่าย ปรับยอดด้วยส่วนเปลี่ยนแปลงของสินค้าคงเหลือ (ยอดขาย + สต็อกปลายปี - สต็อกต้นปี) ส่วนกิจกรรมที่สามารถนับแยกผลผลิตและแยกราคาผลผลิตได้ ให้คำนวณมูลค่าการผลิตจากการนำปริมาณผลผลิตคูณด้วยราคาหน้าโรงงาน กลับ หน้าแรก
มูลค่าการผลิต จะต้องนับรวมภาษีมูลค่าเพิ่มจากการจำหน่ายผลผลิตหรือไม่   • ถาม มูลค่าการผลิตควรนับรวมภาษีมูลค่าเพิ่มจากการจำหน่ายผลผลิตหรือไม่ (ข้อสรุปที่ได้จะเป็นแนวทางในการจัดเก็บข้อมูลของสาขาอื่นๆ ด้วย)   • ตอบ ต้องรวมภาษีมูลค่าเพิ่มจากการจำหน่ายผลผลิตด้วย กลับ หน้าแรก
วิธีการคำนวณมูลค่าการผลิตในราคาคงที่ ของสาขาอุตสาหกรรม   • ถาม แนวทางการคำนวณมูลค่าการผลิตในราคาคงที่ของสาขาอุตสาหกรรมเป็นอย่างไร   • ตอบ วิธีการคำนวณมูลค่าการผลิตในราคาคงที่ ของสาขาอุตสาหกรรมมีแนวปฏิบัติอย่างไร   1. ใช้ปริมาณผลผลิตคูณด้วยราคาปีฐาน ในกรณีที่กิจกรรมนั้นมีผลผลิตไม่หลากหลายและสามารถเก็บ

ข้อมูลปริมาณการผลิต และราคาหน้าโรงงานของผลผลิตแต่ละชนิดได้

2. ใช้มูลค่าการผลิตในราคาประจำปีของกิจกรรมนั้น ปรับหารด้วยดัชนีราคาผู้ผลิตของกระทรวงพาณิชย์ (ปัจจุบันมีเฉพาะระดับประเทศ) โดยเลือกรายการดัชนีให้ตรงกับลักษณะกิจกรรมที่ต้องการคำนวณ

กลับ หน้าแรก

F. สาขาไฟฟ้า ประปา ก๊าซ

การให้บริการไฟฟ้าของส่วนภูมิภาคข้ามเขตพื้นที่จังหวัด จะแบ่ง GPP กันอย่างไร

- **ถาม** การนับรายได้จากการจำหน่ายกระแสไฟฟ้าของกิจกรรมการไฟฟ้าส่วนภูมิภาคของแต่ละจังหวัด หากพื้นที่ให้บริการมีส่วนที่ข้ามเขตจังหวัด ควรนับผลผลิตอย่างไร
- **ตอบ** ให้นับรายได้จากการจำหน่ายกระแสไฟฟ้าจากปริมาณการใช้ในพื้นที่จังหวัดอย่างแท้จริง โดยนำส่วนที่ให้บริการข้ามเขตจังหวัด มาบวกและลบเพื่อหายอดปริมาณการจำหน่ายไฟฟ้าสุทธิของจังหวัด

กลับ หน้าแรก

กิจกรรมการผลิตและจำหน่ายกระแสไฟฟ้าและประปา จะคำนวณมูลค่าเพิ่มอย่างไร

- **ถาม** กิจกรรมการผลิตและจำหน่ายกระแสไฟฟ้าและประปา คำนวณมูลค่าเพิ่มอย่างไร
  - **ตอบ** กิจกรรมการผลิตและจำหน่ายกระแสไฟฟ้า ประกอบด้วย การไฟฟ้าฝ่ายผลิต ฯ การไฟฟ้าภูมิภาค การผลิตไฟฟ้าเอกชน กิจกรรมประปา ประกอบด้วย การประปาภูมิภาค การผลิตประปาเอกชน และประปาหมู่บ้าน
- กรณีกิจกรรมการไฟฟ้าฝ่ายผลิตแห่งประเทศไทย ให้จัดเก็บข้อมูลค่าตอบแทนแรงงาน (Compensation of Employees: CE) ของพนักงานการไฟฟ้าฝ่ายผลิตฯ และรายได้จากการจำหน่ายกระแสไฟฟ้าในพื้นที่จังหวัด เพื่อนำมาคำนวณมูลค่าเพิ่มของจังหวัด (ดูคำถามคำตอบในข้อถัดไป)
- กรณีกิจกรรมการไฟฟ้าส่วนภูมิภาค การไฟฟ้านครหลวง การประปาส่วนภูมิภาค การประปานครหลวง ไฟฟ้าเอกชน และประปาเอกชน คำนวณมูลค่าเพิ่ม (Value Added: VA) จากยอดจำหน่าย (โดยใช้ปริมาณกระแสไฟฟ้า/ประปาที่จำหน่ายได้ คูณด้วยราคาเฉลี่ยต่อหน่วย หรือใช้ยอดรายรับจากการจำหน่ายกระแสไฟฟ้า) บวกภาษีมูลค่าเพิ่ม แล้วหักด้วยค่าใช้จ่ายขั้นกลาง (Intermediate Cost: IC) เช่น วัตถุดิบ ค่าใช้จ่ายในการดำเนินงาน ค่าซื้อกระแสไฟฟ้าจากการไฟฟ้าฝ่ายผลิตฯ (ต้องเท่ากับ หรือ ใกล้เคียงกับยอดจำหน่ายกระแสไฟฟ้าของการไฟฟ้าฝ่ายผลิต)
- กรณีที่มีการให้บริการข้ามเขตพื้นที่จังหวัดต้องปรับยอดรายได้จากการจำหน่ายกระแสไฟฟ้าตามวิธีการที่อธิบายในข้อถามที่ผ่านมาข้างต้น

กลับ หน้าแรก

การคำนวณมูลค่าเพิ่มของการไฟฟ้าฝ่ายผลิต

- **ถาม** การคำนวณมูลค่าการผลิตของการไฟฟ้าฝ่ายผลิตแห่งประเทศไทย ให้คำนวณตามคู่มือผลิตภัณฑ์จังหวัด
- **ตอบ** คำนวณแยกมูลค่าเพิ่มออกเป็น 2 ส่วน ส่วนที่ 1 รายการค่าตอบแทนแรงงาน ให้บันทึกตามจริง มูลค่าเพิ่มส่วนที่ 2 คำนวณโดยใช้ยอดการจำหน่ายกระแสไฟฟ้า บวกภาษีมูลค่าเพิ่ม บวกรายได้อื่นๆ หักด้วยค่าตอบแทนแรงงาน คูณด้วยสัดส่วน IC/GO ของ สศช. ที่คำนวณจากสูตร $IC / (GO - CE)$ โดยใช้ข้อมูลของการไฟฟ้าฝ่ายผลิตในภาพรวมทั้งประเทศ

ในกรณีที่สำนักงานเขตการไฟฟ้า หรือโรงไฟฟ้า หรือเขื่อนตั้งอยู่ที่จังหวัดใดจังหวัดหนึ่ง แต่มีพื้นที่ดูแลให้บริการครอบคลุมหลายจังหวัด โดยส่งเจ้าหน้าที่ออกไปปฏิบัติงานเป็นครั้งคราว ในกรณีนี้ให้คิดค่าตอบแทนแรงงานของพนักงานไว้ที่จังหวัดที่หน่วยงานเขตตั้งอยู่ ดังนั้น มูลค่าเพิ่มส่วนที่ 1 ของกิจกรรมการผลิตไฟฟ้าในบางจังหวัดอาจจะมีค่าเท่ากับ 0 ก็ได้ หากไม่มีพนักงานของการไฟฟ้าฝ่ายผลิตประจำอยู่ที่จังหวัดนั้น

กลับ หน้าแรก

มีความเป็นไปได้หรือไม่ที่มูลค่าเพิ่มกิจกรรมการไฟฟ้าส่วนภูมิภาคจะมีค่าเป็นลบ

- **ถาม** ในบางพื้นที่ยอดมูลค่าการจำหน่ายกระแสไฟฟ้าของการไฟฟ้าส่วนภูมิภาคต่ำกว่าต้นทุนซื้อกระแสไฟฟ้า เมื่อคำนวณมูลค่าเพิ่มของการไฟฟ้าส่วนภูมิภาคจะมีค่าติดลบ ควรแก้ไขอย่างไร
- **ตอบ** ในกรณีนี้เป็นไปได้ในบางพื้นที่ เนื่องจากโครงสร้างผู้ใช้ในพื้นที่นั้นมีสัดส่วนมาจากครัวเรือนมากกว่าภาคธุรกิจ ซึ่งอัตราค่ากระแสไฟฟ้าของภาคครัวเรือนต่ำกว่าอัตราต้นทุน ทำให้รายได้ของการไฟฟ้าภูมิภาคค่อนข้างต่ำ เมื่อนำค่าใช้จ่ายขั้นกลางมาหักออก ซึ่งรายการหลักคือค่าซื้อกระแสไฟฟ้าจากการไฟฟ้าฝ่ายผลิตซึ่งเป็นอัตราต้นทุน จึงทำให้มูลค่าเพิ่มติดลบได้

กลับ หน้าแรก

แหล่งข้อมูลรายชื่อการผลิตน้ำประปาหมู่บ้าน

- **ถาม** ในกรณีที่ไม่สามารถหาข้อมูลจำนวน และรายชื่อผู้ผลิตประปาหมู่บ้านจากหน่วยงานที่กำกับดูแลให้อนุญาตได้ จะสามารถหาข้อมูลจากแหล่งอื่นได้หรือไม่
- **ตอบ** ควรขอตรวจสอบข้อมูลรายชื่อทะเบียนผู้ใช้ไฟฟ้าประเภทกิจกรรมการประปาจากการไฟฟ้าภูมิภาค จะทราบจำนวนรายและค่าไฟฟ้าที่ใช้ในกิจการประปา

กลับ หน้าแรก

การขุดเจาะน้ำบาดาลจะนับรวมอยู่ในกิจกรรมสาขาไฟฟ้า ประปาด้วยหรือไม่

- **ถาม** การขุดเจาะน้ำบาดาลถ้านำมาจำหน่ายเป็นธุรกิจ ต้องนำมารวมคำนวณหรือไม่
- **ตอบ** กิจกรรมที่เกี่ยวข้องประกอบด้วย 4 ลักษณะ คือ
  - 1) ในขั้นตอนการขุดเจาะน้ำบาดาล เพื่อให้ได้น้ำขึ้นมาใช้ กิจกรรมนี้เป็นส่วนหนึ่งของสาขาการก่อสร้าง
  - 2) เมื่อได้น้ำบาดาลแล้วในกรณีที่ส่งน้ำบาดาลไปยังผู้ใช้ผ่านทางท่อหรือส่งจำหน่ายในลักษณะใช้รถถังก็ให้นำมารวมคำนวณมูลค่าเพิ่มอยู่ในสาขาไฟฟ้า และประปาฯ และ
  - 3) หากเป็นกรณีที่นำน้ำบาดาลมาผ่านขบวนการให้สะอาดและบรรจุขวดเพื่อจำหน่ายผู้บริโภค จะนับเป็นกิจกรรมการผลิตน้ำดื่ม อยู่ในสาขาอุตสาหกรรม
  - 4) หากเป็นน้ำบาดาลที่ใช้ในกิจการของตนเอง หรือบริโภคเองโดยมิได้จำหน่ายให้ผู้อื่น ถือเป็นส่วนหนึ่งของต้นทุนการผลิตของกิจการ หรือค่าใช้จ่ายในการบริโภคของครัวเรือน ไม่ต้องคำนวณมูลค่าเพิ่มในสาขาไฟฟ้า ประปาฯ

กลับ หน้าแรก

ไฟฟ้าหรือประปาที่ให้บริการสาธารณะโดยไม่คิดค่าบริการ จะต้องประเมินค่าเป็นมูลค่าการผลิตหรือไม่

- **ถาม** ควรนับรวมกระแสไฟฟ้าหรือประปาที่ให้บริการสาธารณะในลักษณะให้เปล่าหรือให้ฟรีรวมอยู่ในมูลค่าการผลิต (GO) หรือไม่
- **ตอบ** กรอบแนวคิดพื้นฐานของ GPP เป็นการประเมินผลผลิตที่เกิดขึ้นจากธุรกรรมในระบบเศรษฐกิจทั้งหมด จึงต้องประเมินมูลค่าผลผลิตของน้ำ – ไฟฟ้า ส่วนที่ให้บริการสาธารณะ และรวมภาษีมูลค่าเพิ่มด้วย ส่วนน้ำประปาและไฟฟ้าที่สูญเสียในระบบการผลิต ไม่ต้องประเมินรวมในมูลค่าผลผลิต เพราะยังไม่ได้เป็นผลผลิตทางเศรษฐกิจ

กลับ [หน้าแรก](#)

กิจการทางทหาร หรือราชการอื่น ผลิตไฟฟ้า หรือประปาไว้ใช้ในกิจการทหารหรือส่วนราชการตนเอง

- **ถาม** ควรคำนวณมูลค่าเพิ่มในกรณี เช่น การผลิตไว้ใช้ในค่ายทหาร หรือในโรงพยาบาล โดยใช้รูปแบบการคำนวณที่สอดคล้องกับลักษณะการดำเนินกิจกรรมของหน่วยงานประปาหรือไฟฟ้าในรูปแบบ Market หรือ Non market หรือไม่

ตอบ ควรจะต้องคำนวณมูลค่าเพิ่มด้วย แต่ในทางปฏิบัติ เป็นการยากที่จะเก็บข้อมูลได้

กลับ [หน้าแรก](#)

F. สาขาก่อสร้าง

การถมดินเป็นกิจกรรมการก่อสร้างหรือไม่

- **ถาม** การถมดิน และปรับพื้นที่เพื่อเตรียมการก่อสร้างเป็นกิจกรรมในสาขาก่อสร้างหรือไม่
- **ตอบ** นับเป็นกิจกรรมการก่อสร้าง และยังรวมกิจกรรมอื่นๆ เช่น การบุกเบิกที่ดิน การขุดบ่อ การทำเขื่อนดิน เป็นต้น อ่านรายละเอียดเพิ่มเติมใน [สาขาเหมืองแร่](#)

กลับ [หน้าแรก](#)

วิธีการคำนวณมูลค่าการก่อสร้างตามปริมาณงานที่เกิดขึ้นในแต่ละปี

- **ถาม** เนื่องจากการก่อสร้างโครงการที่มีขนาดใหญ่จะใช้ระยะเวลาเกินกว่า 1 ปี ขึ้นไป ในการวัดมูลค่าเพิ่มของกิจกรรมการก่อสร้างในแต่ละปี ควรนับรวมทั้งโครงการหรือตัดส่วนเฉพาะที่ก่อสร้างที่ดำเนินการจริงในแต่ละปี
- **ตอบ** วิธีการนับมูลค่าการก่อสร้าง ให้นับตามปริมาณที่เกิดขึ้นในแต่ละปี (put in place) เช่น โครงการ 300 ล้านบาท เริ่มงานปี 2547 ดำเนินการได้ 30 % คิดเป็นต้นทุนเท่ากับ 90 ล้านบาท การคำนวณมูลค่าเพิ่มในปี 2547 จะใช้มูลค่าการผลิตหรือมูลค่าการก่อสร้างเท่ากับ 90 ล้านบาท หักลบด้วยค่าใช้จ่ายขั้นกลาง ซึ่งประกอบด้วยค่าวัสดุ ก่อสร้างและค่าใช้จ่ายดำเนินงานต่างๆ (ไม่รวมค่าแรงงาน และภาษีต่างๆ) ที่ใช้หมดสิ้นไปในปี 2547 ส่วนที่เหลือคือมูลค่าเพิ่มในปี 2547 ที่ต้องการ ส่วนปีอื่นๆ ก็ใช้หลักเดียวกันจนสิ้นโครงการ

ในทางปฏิบัติ ในการคำนวณมูลค่าเพิ่มของเอกชน จะใช้วิธีการแบ่งพื้นที่การขออนุญาตก่อสร้าง (ตร.ม.) โดยรวมทั้งโครงการกระจายออกเป็นช่วงเวลา (รายเดือน นับตั้งแต่เดือนแรกที่ลงมือก่อสร้าง) หลังจากนั้นให้รวมยอด 12 เดือนตามปีปฏิทินจะได้ปริมาณงานที่เกิดขึ้นในแต่ละปี เราเรียกว่าการปรับ Time lag แล้วนำพื้นที่ก่อสร้างรวมทั้งปีมาคูณด้วยราคาเฉลี่ยค่าก่อสร้างต่อ ตร.ม. จะได้มูลค่าการก่อสร้างตามปริมาณงานที่เกิดขึ้นในปีนั้น

ส่วนการก่อสร้างในภาครัฐ จะใช้วิธีการรวมยอดการเบิกจ่ายออกจากส่วนราชการนับรวมเป็นมูลค่าการก่อสร้างในแต่ละปีตามปีปฏิทิน และคำนวณมูลค่าเพิ่มต่อไป

กลับ หน้าแรก

การก่อสร้างในชนบทที่ใช้แรงงานสมาชิกในครัวเรือนและเพื่อนบ้าน

- **ถาม** ในกรณีการสร้างบ้านชนบท ซึ่งเจ้าของบ้านเป็นผู้สร้างเอง จำเป็นต้องคิดค่ามูลค่าเพิ่มหรือไม่
  - **ตอบ** การสร้างบ้านด้วยตัวเอง มี 2 ลักษณะ คือ 1) การก่อสร้างบ้านโดยใช้แรงงานในครัวเรือน หรือเพื่อนบ้านโดยไม่มีการจ่ายค่าตอบแทนแรงงาน 2) การก่อสร้างบ้านโดยใช้แรงงานตัวเองบางส่วน และมีการจ้างงานที่ต้องจ่ายค่าตอบแทนแรงงานด้วย
- ทั้ง 2 กรณีนี้ให้ประเมินค่าจ้างแรงงานทั้งในส่วนที่มีการจ้างงานจริงและการใช้แรงงานในครัวเรือนเป็นมูลค่าเพิ่มด้วย วิธีการประเมินใช้การเปรียบเทียบกับอัตราค่าจ้างงานจริง

กลับ หน้าแรก

การใช้ราคาค่าก่อสร้างที่ถูกต้องในกิจกรรมการก่อสร้างภาครัฐ

- **ถาม** การก่อสร้างของภาครัฐ ในกรณีรัฐบาลให้ภาคเอกชนเข้ามารับเหมาก่อสร้างและมีการประมูลราคากัน ซึ่งมีทั้ง 3 ราคา ได้แก่ ราคางบประมาณ ราคาจริง และราคาที่ผู้รับเหมาเสนอหรือราคาที่ประมูลได้ ในการคำนวณมูลค่าการก่อสร้างควรต้องใช้ราคาใดที่เหมาะสม
- **ตอบ** ควรใช้ราคาค่าก่อสร้างที่ผู้รับเหมาประมูลได้ ซึ่งจะเท่ากับยอดการเบิกจ่ายจริงของส่วนราชการในแต่ละงวดรวมกันนั่นเอง และหากมีการปรับราคาส่วนเพิ่มของวัสดุก่อสร้างในภายหลัง (ค่า K) ก็จะต้องนำมารวมเป็นมูลค่าการก่อสร้างด้วย

กลับ หน้าแรก

การก่อสร้างของเอกชน ประเภทอาคาร ถนน และรั้ว

- **ถาม** กรณีภาคเอกชน ขออนุญาตการก่อสร้างบ้าน ซึ่งประกอบด้วยการก่อสร้างตัวอาคาร (บ้าน) รั้ว และ ถนน ในกรณีนี้วิธีการคำนวณการก่อสร้างจำเป็นต้องแยกการก่อสร้างในแต่ละประเภทหรือไม่
- **ตอบ** การคำนวณการก่อสร้าง จำเป็นต้องแยกประเภทการก่อสร้าง เพราะวราคาราคาต่อตารางเมตรของการก่อสร้างในแต่ละประเภทแตกต่างกัน

กลับ หน้าแรก

การขอต่ออายุใบอนุญาตก่อสร้าง จะนำมาคำนวณค่าก่อสร้างใหม่หรือไม่

- **ถาม** กรณีโครงการขนาดใหญ่ใช้ระยะเวลาก่อสร้างมากกว่า 1 ปี มีการขออนุญาตปลูกสร้างอาคาร ซึ่งใบอนุญาตมีกำหนดอายุ 1 ปี แต่บริษัทสร้างไม่เสร็จ จึงไปขอต่อใบอนุญาตใหม่ ส่วนที่ขอต่ออายุใบอนุญาตนี้จะนำมาคิดมูลค่าเพิ่มอีกครั้งหรือไม่
- **ตอบ** ในการจัดทำ GPP สาขาก่อสร้างได้รวบรวมข้อมูลพื้นที่ขออนุญาตก่อสร้างใหม่มาใช้คำนวณมูลค่าก่อสร้างในแต่ละปี ซึ่งเป็นตัวเลขโดยรวมทั้งโครงการ และในขั้นตอนการคำนวณได้ปรับระยะเวลาการก่อสร้างไว้แล้ว เมื่อเกิดกรณีก่อสร้างไม่แล้วเสร็จตามกำหนด ผู้รับเหมาหรือเจ้าของอาคารได้ขอต่ออายุใบอนุญาตปลูกสร้าง

ในการจัดทำ GPP จะไม่นำข้อมูลส่วนนี้มาคำนวณมูลค่าก่อสร้างอีก เพราะจะเกิดการนับซ้ำกับข้อมูลการขออนุญาตครั้งแรก

[กลับ หน้าแรก](#)

วิธีการหาราคาก่อสร้างต่อ ตร.ม. จากการถอดแบบโครงการก่อสร้าง

- **ถาม** ในกรณีราคาต่อตารางเมตรของสิ่งก่อสร้างแต่ละประเภท จำเป็นจะต้องถอดแบบโครงสร้างการใช้วัสดุในทุกรายที่มาขออนุญาตหรือไม่
- **ตอบ** ควรใช้วิธีการหาราคาก่อสร้างต่อตารางเมตรโดยเฉลี่ยของจังหวัด โดยถอดแบบโครงสร้างต้นทุนค่าก่อสร้างซึ่งประกอบด้วยค่าวัสดุก่อสร้างต่างๆ ค่าใช้จ่ายดำเนินงาน ค่าจ้างแรงงาน ค่าไร และภาษีต่างๆ โดยเลือกตัวอย่างที่มีการก่อสร้างในพื้นที่จังหวัดในจำนวนที่เหมาะสม และนำข้อมูลที่ได้มาหาค่าเฉลี่ยในแต่ละประเภทสิ่งก่อสร้าง แล้วใช้เป็นข้อมูลฐานสำหรับการคำนวณมูลค่าการก่อสร้าง โดยไม่จำเป็นต้องถอดแบบการก่อสร้างของทุกราย

[กลับ หน้าแรก](#)

โครงการก่อสร้างภาครัฐที่ใช้งบประมาณจากส่วนกลาง

- **ถาม** การก่อสร้างโครงการจากส่วนกลางที่มาสร้างในเขตพื้นที่จังหวัด จะต้องนับรวมใน GPP สาขาก่อสร้างของจังหวัดหรือไม่
- **ตอบ** ให้นับรวมไว้ในสาขาก่อสร้าง โดยจัดหมวดหมู่ให้ตรงกับประเภทสิ่งก่อสร้างของโครงการนั้นๆ ด้วย

[กลับ หน้าแรก](#)

แนวทางการหามูลค่าก่อสร้างของการก่อสร้างนอกเขตควบคุมอาคาร กรณีที่ไม่มีข้อมูลจากสำนักงานสถิติ

- **ถาม** ในกรณีที่สำนักงานสถิติไม่ได้สำรวจข้อมูลพื้นที่อนุญาตปลูกสร้างนอกเขตควบคุมอาคาร ของบางจังหวัด การจัดทำ GPP จะแก้ปัญหาการหาข้อมูลพื้นที่การปลูกสร้างดังกล่าวอย่างไร
- **ตอบ** ค้นหาพื้นที่ปลูกสร้างนอกเขตควบคุมอาคารทางอ้อมโดย
  - (1) พื้นที่ปลูกสร้างนอกเขตควบคุมอาคาร เท่ากับ จำนวนโรงเรือนที่เพิ่มขึ้นจำแนกตามประเภทสิ่งปลูกสร้าง คูณพื้นที่เฉลี่ยต่อโรงเรือนจำแนกตามประเภทสิ่งปลูกสร้าง
  - (2) พื้นที่ปลูกสร้างรวมทั้งจังหวัดเท่ากับพื้นที่ปลูกสร้างในเขตควบคุมอาคาร บวกพื้นที่ปลูกสร้างนอกเขตควบคุมอาคาร
  - (3) มูลค่าผลผลิตการก่อสร้างเท่ากับพื้นที่ปลูกสร้างรวมทั้งจังหวัดคูณราคาต่อปลูกสร้างเฉลี่ยต่อตารางเมตรจำแนกตามประเภทสิ่งปลูกสร้าง

แต่ทั้งนี้ในการหาราคาต่อปลูกสร้างเฉลี่ยต่อตารางเมตร ควรพิจารณาราคาต่อหน่วยของวัสดุก่อสร้างที่เปลี่ยนแปลงปีต่อปีให้มีทิศทางที่สอดคล้องกันในทุกประเภทสิ่งปลูกสร้าง และควรพิจารณาภาวะการซื้อขาย วัสดุก่อสร้างประกอบด้วย อันจะเชื่อมโยงไปถึงความสอดคล้องระหว่างสาขาการก่อสร้างกับสาขาการขนส่ง ขยายปลีก

อย่างไรก็ตามข้อมูลที่ได้อาจเป็นเพียงจำนวนอาคารที่ขอเลขที่ใหม่ เท่านั้น ยังขาดการปลูกสร้างอาคาร

ทดแทนโดยใช้เลขที่บ้านเดิม ในส่วนนี้ขอให้ อบต. ในแต่ละพื้นที่ช่วยสำรวจว่าในเขตที่รับผิดชอบนั้น มีการก่อสร้างดังกล่าวหรือไม่

[กลับ หน้าแรก](#)

G. สาขาการขายส่ง ขายปลีก และการซ่อมแซมฯ

การค้าขายทางอินเทอร์เน็ต (e-commerce)

- **ถาม** การค้าขายทางอินเทอร์เน็ต จะนับอย่างไร
- **ตอบ** ร้านค้าผู้จำหน่ายผ่านอินเทอร์เน็ตตั้งอยู่จังหวัดใดให้นับรวมไว้ในจังหวัดนั้น คำนวณมูลค่าเพิ่มตามรูปแบบปกติ โดยการรวมยอดรายได้จากการดำเนินงาน (GO) จากยอดขายทั้งในส่วนที่ผ่านอินเทอร์เน็ตและส่วนที่จำหน่ายในระบบปกติ หักด้วยค่าใช้จ่ายขั้นกลางโดยรวม ซึ่งประกอบด้วยต้นทุนซื้อสินค้าและค่าใช้จ่ายดำเนินงานอื่นๆ

[กลับ หน้าแรก](#)

การขายของเร่หรือคาราวานสินค้าจะนับเป็นกิจกรรมการค้าของจังหวัดใด

- **ถาม** กองคาราวานสินค้าหรือการขายของเร่ที่เดินทางระหว่างจังหวัด เช่น กองคาราวานสินค้าที่เดินทางมาขายสินค้าที่จังหวัดสกลนคร หรือตลาดนัดเคลื่อนที่ จะคำนวณ GPP สาขาการค้าส่งค้าปลีกอย่างไร
- **ตอบ** เนื่องจากกองคาราวานสินค้าเดินทางระหว่างจังหวัด ไม่มีหลักแหล่งที่แน่นอน การคำนวณ GPP จำเป็นต้องใช้ฐานข้อมูลภูมิสำเนาของพ่อค้าเป็นตัวกำหนดจังหวัด ดังเช่น หากเจ้าของกิจการคาราวานสินค้าที่มีภูมิสำเนา (Resident) อยู่ในจังหวัดสกลนคร ก็จะนับรวมเป็น GPP ของจังหวัดสกลนคร แม้ว่ากองคาราวานจะเดินทางไปขายที่จังหวัดอื่นด้วยก็ตาม

[กลับ หน้าแรก](#)

แหล่งข้อมูลการค้าสินค้าเกษตร

- **ถาม** หากใช้ข้อมูลของกรมสรรพากรจะไม่มีกิจกรรมการขายสินค้าทางการเกษตร เนื่องจากมีข้อยกเว้นไม่ต้องเสียภาษีมูลค่าเพิ่ม ควรหาข้อมูลรายได้จากกิจกรรมการค้าสินค้าเกษตรจากแหล่งไหน
- **ตอบ** ในการหา GO สามารถใช้วิธีการสำรวจพื้นที่หาข้อมูลปริมาณสินค้าเกษตรเข้าตลาด และคำนวณรายได้จากวิธีการนำปริมาณผลผลิต X ส่วนเหลือมทางการค้า (margin) ของสินค้าแต่ละชนิด ส่วนค่าใช้จ่ายขั้นกลางจะต้องสุ่มตัวอย่างผู้ประกอบการ

[กลับ หน้าแรก](#)

การจัดประเภทกิจกรรมของสาขาการขายส่ง ขายปลีก ฯ

- **ถาม** การประมวลผลสาขาการขายส่ง ขายปลีก ฯ ควรจัดหมวดหมู่ และคำนวณมูลค่าเพิ่ม ในระดับกี่ digits ของรหัส TSIC
- **ตอบ** ควรจัดหมวดหมู่ และคำนวณมูลค่าเพิ่ม ในระดับ 4 DIGIT ของรหัส TSIC

[กลับ หน้าแรก](#)

การเทียบรหัสกิจกรรมระหว่างของกรมสรรพากรกับรหัส TSIC ใน work sheet ของ สศช.

- **ถาม** เนื่องจากรหัสกิจกรรมใน worksheet การคำนวณ เมื่อเทียบกับรหัสของข้อมูลที่ได้จากสรรพากรจังหวัด ยังไม่สอดคล้องกัน จึงมีการ mapping code ไว้ ซึ่งเห็นว่ามีประโยชน์ สมควรที่จะให้ทุกจังหวัดนำไปใช้หรือไม่
- **ตอบ** ควรให้ยึด Sheet งานเดิมไว้ และส่วนผลิตภัณฑ์ภาคและจังหวัดจะดำเนินการนำการเทียบเคียงรหัสดังกล่าวใส่ไว้ใน website

[กลับ หน้าแรก](#)

การหาข้อมูลกิจกรรมการค้าของห้างสรรพสินค้า ที่มีสาขาในต่างจังหวัด

- **ถาม** ในปัจจุบันยังไม่สามารถหามูลค่าเพิ่มของ MAKRO, TESCO LOTUS, CARREFOUR, 7/11 จะมีแนวทางในการดำเนินการอย่างไร
- **ตอบ** สำหรับห้างสรรพสินค้าดังกล่าว ซึ่งไม่สามารถเก็บข้อมูล ณ แหล่งที่ตั้งได้ ในปัจจุบัน สศช. และกรมบัญชีกลาง กำลังประสานกับกรมสรรพากรเพื่อข้อมูลรายได้ และค่าใช้จ่าย จำแนกเป็นรายจังหวัด

[กลับ หน้าแรก](#)

แหล่งข้อมูลสำหรับกิจกรรมการค้ารายย่อยที่ไม่ได้อยู่ในฐานข้อมูลของสรรพากร

- **ถาม** กิจกรรมการค้าปลีกของผู้ประกอบการรายย่อย ที่ไม่ได้อยู่ในระบบฐานภาษีมูลค่าเพิ่มของกรมสรรพากร แหล่งข้อมูล ควรจะเก็บข้อมูลอย่างไร
- **ตอบ** 1) สืบหาผู้ประกอบการ หรือ
2) ประมาณการ จากการเปรียบเทียบกับสถานประกอบการรายย่อยที่อยู่ในระบบภาษี ให้ใช้ข้อมูลจากฐานภาษีเงินได้บุคคลธรรมดา เพื่อหามูลค่าผลผลิต (GO) และสำรวจผู้ประกอบการเพื่อให้ได้สัดส่วน IC/GO มาคำนวณหา IC ของการผลิต ในกรณีที่มีข้อจำกัดทำให้ยังไม่สามารถสำรวจผู้ประกอบการได้ ให้เทียบเคียงกับสัดส่วนของธุรกิจนิติบุคคลขนาดเล็กจากข้อมูลฐานภาษีเงินได้นิติบุคคล เนื่องการสำรวจผู้ประกอบการยังทำให้ได้ภาพรวมของผู้ผลิตทั้งหมด ซึ่งรวมถึงผู้ผลิตที่ยังไม่ได้อยู่ในฐานภาษีใด ๆ
ข้อควรระวังในการใช้ข้อมูลจากฐานภาษี คือการพิจารณาว่ารายได้ที่เป็นฐานในการคำนวณภาษีนั้นเป็นรายได้จากปีประกอบการใด ก็ควรใช้คำนวณเป็นมูลค่าผลผลิตในปีนั้น

[กลับ หน้าแรก](#)

แหล่งข้อมูลกิจกรรมการค้าโดยบุคคลธรรมดา

- **ถาม** ในกรณีกิจกรรมการค้าโดยบุคคลธรรมดา (รายย่อย) ข้อมูลที่ได้จากการสำรวจมักไม่สะท้อนความเป็นจริง และหากใช้ข้อมูลของสรรพากร ก็จะใช้วิธีเหมาจ่ายโดยให้หักค่าใช้จ่ายดำเนินงานได้ร้อยละ 80 จะมีแนวทางในการแก้ปัญหาการใช้ข้อมูลอย่างไร
- **ตอบ** ให้ใช้ข้อมูลจากกรมสรรพากร โดยใช้รายได้เป็น GO ส่วนค่าใช้จ่ายขั้นกลาง (IC) ให้สำรวจตัวอย่างเพื่อหาค่า IC/GO ถ้าสำรวจข้อมูลไม่ได้จึงจำเป็นต้องใช้ข้อมูลทางด้านค่าใช้จ่ายของสรรพากร แต่จำเป็นต้องหักค่าจ้างแรงงานของลูกจ้างในกิจการออกไปบางส่วน ที่เหลือจึงจะเป็นค่า IC ที่ใกล้เคียงกับข้อเท็จจริง

[กลับ หน้าแรก](#)

การจำแนกสาขากิจกรรมการบรรจุและจำหน่ายก๊าซหุงต้ม

- **ถาม** กรณีร้านขายก๊าซหุงต้ม (การบรรจุก๊าซลงถังขนาดเล็ก เพื่อจำหน่ายสู่ผู้บริโภค) จัดอยู่ในสาขาการขนส่ง ขยายปลีกฯ หรือไม่.
- **ตอบ** ในกรณีที่เป็นการ repacking ให้จัดอยู่ในสาขาการขนส่ง ขยายปลีกฯ โดยถ้าหากการบรรจุก๊าซเป็นกิจกรรมสนับสนุนหรือเป็นส่วนควบในการขนส่งจะอยู่รหัส 51410 แต่ถ้าเป็นกิจกรรมสนับสนุนหรือเป็นส่วนควบของการขยายปลีกจะอยู่รหัส 52396

กลับ หน้าแรก

F. สาขาโรงแรมและภัตตาคาร

แนวคิดการจำแนกสาขาการผลิตของกิจกรรมที่เกี่ยวข้องกับอาหาร

- **ถาม** การดำเนินกิจกรรมเกี่ยวกับการทำอาหาร มีลักษณะการดำเนินงานในหลายรูปแบบ ควรมีหลักเกณฑ์อย่างไรในการจำแนกสาขา ระหว่าง กิจกรรมการผลิต (อุตสาหกรรม) กิจกรรมการค้า และกิจกรรมภัตตาคาร
- **ตอบ** ถ้าบริการปรุงและเสิร์ฟให้ผู้บริโภคอาหาร ณ สถานที่เดียวกัน จัดอยู่ในสาขาโรงแรมและภัตตาคาร และควรรวมการขายอาหารสำเร็จรูปที่ซื้อไปบริโภคที่บ้าน เช่น ขนมหวาน ซาลาเปา แกงถุง เป็นต้น รวมทั้งอาหาร Delivery ควรจัดอยู่ในสาขานี้เช่นกัน โดยให้ยึดหลัก **ผลิตเอง ขายเองพร้อมบริโภคได้ทันที และมีขนาดธุรกิจไม่ใหญ่** จะนับเป็นภัตตาคาร และร้านอาหารทั่วไป
 แต่หากเป็นการผลิตอาหารสำเร็จรูป กึ่งสำเร็จรูป หรือวัตถุดิบอาหาร ที่มีขนาดใหญ่พอสมควร ซึ่งสินค้าที่ผลิตได้จะต้องผ่านพ่อค้าคนกลาง (สาขาการขนส่ง ขยายปลีก) ก่อนถึงผู้บริโภค ควรจัดอยู่ในสาขาอุตสาหกรรม
 ส่วนกิจกรรมซื้อมาขายไปอาหารสำเร็จรูป กึ่งสำเร็จรูป หรือวัตถุดิบอาหาร ที่เป็นการขนส่งหรือขยายปลีก โดยผู้ซื้อนำไปปรุงอาหารต่อหรือนำไปบริโภคที่บ้านเป็นส่วนใหญ่ ควรนับเป็นกิจกรรมในสาขาการขนส่ง ขยายปลีกฯ

กลับ หน้าแรก

การแยกกิจกรรมระหว่างโรงแรมและภัตตาคาร

- **ถาม** โรงแรมส่วนใหญ่มีภัตตาคารรวมอยู่ด้วย ควรแยกคำนวณมูลค่าเพิ่มออกจากกันหรือไม่
- **ตอบ** หากผู้ประกอบการไม่สามารถแยกต้นทุนการดำเนินงานออกจากกันได้ให้นับรวมรายได้และค่าใช้จ่ายทั้งสองกิจกรรมคำนวณมูลค่าเพิ่มรวมกันได้ โดยรวมไว้ในรหัสกิจกรรมที่มีรายได้สูงสุด

กลับ หน้าแรก

ความแตกต่างระหว่างห้องพักกับห้องเช่า

- **ถาม** ห้องพัก กับ ห้องเช่าหรือบ้านเช่า ต่างกันอย่างไร
- **ตอบ** โรงแรม ค่ายพัก และที่พักชั่วคราว นับรวมสถานประกอบการซึ่งดำเนินการกิจการหลักเกี่ยวกับการอำนวยความสะดวกในเรื่องที่พักอาศัยและค่ายพัก ซึ่งเป็นการให้บริการที่พักอาศัยชั่วคราวในระยะสั้นไม่เกิน 1 ปี จัดประเภทอยู่ในสาขาโรงแรมและภัตตาคาร ส่วนห้องเช่าเป็นกิจกรรมหนึ่งในกิจกรรมการเช่าบ้านที่อยู่อาศัย อยู่ในสาขาบริการอสังหาริมทรัพย์ ซึ่งเป็นการพักระยะยาวตั้งแต่ 1 ปีขึ้นไป กล่าวได้ว่าห้องพักเป็นการพักชั่วคราว ขณะที่ห้องเช่าเป็นการพักระยะยาว

[กลับ หน้าแรก](#)

Home Stay ควรนับเป็นกิจกรรมประเภทใด และคิดค่าใช้จ่ายชั้นกลางอย่างไร

- **ถาม** การให้เช่าที่พักแบบ Home Stay ที่ให้นักท่องเที่ยวอยู่อาศัยในบ้านตนเองแล้วเก็บค่าบริการ นับเป็นการผลิตในสาขาใด ในส่วนค่าน้ำ และค่าไฟฟ้า ที่เป็นค่าใช้จ่ายชั้นกลางจะคิดอย่างไร เนื่องจากเจ้าของบ้านอยู่อาศัยด้วย
- **ตอบ** เป็นกิจกรรมในสาขาโรงแรมและภัตตาคารเพราะอยู่อาศัยในระยะสั้น การคิดค่าใช้จ่ายต่างๆ ให้พิจารณาเปรียบเทียบกับเดิมที่เคยเสียค่าใช้จ่ายอยู่อาศัยปกติเฉพาะสมาชิกในครัวเรือนเป็นเท่าไร แล้วนำมาคิดค่าส่วนต่างที่เพิ่มขึ้น ซึ่งจะเป็นค่าน้ำ และค่าไฟฟ้าที่เป็นค่าใช้จ่ายชั้นกลางของกิจกรรม Home Stay

[กลับ หน้าแรก](#)

กิจกรรมการขายอาหารสำเร็จรูปในตลาดสด

- **ถาม** ในกรณีตลาดสด มีทั้งแผง/ร้านขายของทั่วไป และแผง/ร้านขายอาหารสำเร็จรูป (มีที่นั่งบริการและนำกลับไปบริโภคที่บ้าน) จำเป็นต้องแยกสาขาให้ชัดเจนหรือไม่
- **ตอบ** ควรมีการจัดแยกสาขาให้ชัดเจน โดยแผง/ร้านขายของทั่วไป ควรจัดในสาขาการขายส่ง ขายปลีก ส่วนแผง/ร้านขายอาหารจัดอยู่ในสาขาภัตตาคาร

[กลับ หน้าแรก](#)

แนวทางการคำนวณมูลค่าเพิ่ม ณ ราคาคงที่ของรายการโรงแรม

- **ถาม** ในกรณีการคำนวณมูลค่าเพิ่ม ณ ราคาคงที่ ของรายการโรงแรม ควรใช้ดัชนีค่าห้องพัก (ที่คำนวณจากข้อมูลของโรงแรมในจังหวัด) หรือ ดัชนีผู้บริโภครวม (CPI หมาจรวม)
- **ตอบ** ควรใช้ดัชนีค่าห้องพัก ในการคำนวณมูลค่าเพิ่ม ณ ราคาคงที่ เพื่อสะท้อนรายได้ที่แท้จริงที่โรงแรมได้รับเมื่อเทียบกับปีฐาน โดยการคำนวณหาดัชนี (สามารถดูได้จาก Template การคำนวณสาขาโรงแรมและภัตตาคาร)

[กลับ หน้าแรก](#)

G. สาขาขนส่ง สถานที่เก็บสินค้า และคมนาคม

แนวทางการวัดรายได้และค่าใช้จ่ายของกิจกรรมรถโดยสารและรถบรรทุกที่วิ่งระหว่างจังหวัด

- **ถาม** รถยนต์โดยสารและรถบรรทุกที่วิ่งระหว่างจังหวัด จะคำนวณหารายได้และค่าใช้จ่ายชั้นกลางอย่างไร
- **ตอบ** กิจกรรมลักษณะนี้ มีข้อยุ่งยากในการวัด GPP แนวทางที่เหมาะสม ให้นับเป็นกิจกรรมของ 2 จังหวัด คือ จังหวัดต้นทาง และจังหวัดปลายทางเท่านั้น โดยให้นับจากจำนวนรถที่วิ่งจริง ในแต่ละเส้นทาง และสำรวจ

รายได้จากค่าโดยสารหรือบรรทุกสินค้า โดยคิดรายได้เฉลี่ยต่อคันของจังหวัด โดยจังหวัดต้นทางให้นำรายได้ด้านต้นทางที่วิ่งออกจากจังหวัด บวกกับครึ่งหนึ่งของรายได้ที่เกิดขึ้นระหว่างทาง ส่วนรายได้ของจังหวัดปลายทางให้นำรายได้เฉลี่ยด้านปลายทางและครึ่งหนึ่งของรายได้ระหว่างทาง นำต่อคันไปคูณกับจำนวนรถทั้งหมดที่วิ่งบริการ จะได้มูลค่าการผลิตของรถที่วิ่งระหว่างจังหวัด โดยคำนวณแยกแต่ละเส้นทาง หากไม่สามารถแยกรายได้ต้นทาง ระหว่างทาง และปลายทางได้ ควรนำรายได้ทั้งเส้นทางหารสอง แบ่งกันระหว่างจังหวัดต้นทางและปลายทาง

ส่วนค่าใช้จ่ายชั้นกลางสามารถสอบถามผู้ประกอบการในเส้นทางต่าง ๆ โดยถามข้อมูลยอดรายได้ทั้งหมดและรายการค่าใช้จ่ายชั้นกลางทั้งหมดในการเดินรถ โดยไม่จำเป็นต้องแบ่งต้นทางและปลายทาง ทั้งนี้เพื่อนำข้อมูลมาคำนวณหาค่าสัดส่วน IC/GO ของกิจกรรมนี้ หลังจากนั้นนำสัดส่วนนี้ไปคำนวณเป็นค่าใช้จ่ายชั้นกลางของจังหวัด โดยนำสัดส่วน IC/GO ไปคูณกับยอดรายได้ของจังหวัดที่คำนวณแยกเฉพาะจากด้านต้นและปลายทาง ที่กล่าวถึงข้างต้น

กลับ [หน้าแรก](#)

วิธีการหามูลค่าเพิ่มของกิจกรรมสถานีขนส่งและสนามบินพาณิชย์

- **ถาม** สถานีขนส่ง (ท่าอากาศยานระหว่างจังหวัด) และสนามบินพาณิชย์ ควรหามูลค่าเพิ่มอย่างไร
- **ตอบ** ให้พิจารณาแยกกิจกรรม โดยแยกออกเป็น 2 ส่วน

หากสถานี หรือสนามบินใดเป็นเจ้าของโดยส่วนราชการ เช่น เป็นของเทศบาล เป็นของกรมการขนส่งทางบก หรือเป็นของกรมการขนส่งทางอากาศ หรือเป็นของกองทัพอากาศ ให้ถือเป็นกิจกรรม Non market output คำนวณมูลค่าเพิ่มจากค่าตอบแทนแรงงานของเจ้าหน้าที่ที่ทำงานในตัวสถานีขนส่งนี้ บวกกับค่าเช่าที่ดิน (ถ้ามี) และค่าเสื่อมราคาของอาคารสถานีและอุปกรณ์ต่างๆ

หากสถานี หรือสนามบินใดที่เป็นเจ้าของโดยเอกชน หรือบริษัทขนส่งจำกัด หรือการทำอากาศยานฯ ซึ่งมีการเก็บค่าบริการจากรถโดยสาร หรือจากสายการบินต่างๆ ถือเป็นกิจกรรม Market output ให้นำรายได้จากค่าธรรมเนียมการใช้สถานีหรือสนามบินเป็นรายได้จากการดำเนินงาน ส่วนค่าใช้จ่ายชั้นกลางให้เก็บข้อมูลตามรายการที่เกิดขึ้นจริง

กลับ [หน้าแรก](#)

กิจกรรมสถานีวิทยุและโทรทัศน์ จะนับไว้ในสาขาใด

- **ถาม** สถานีวิทยุและสถานีโทรทัศน์ ควรนับไว้ในสาขาการผลิตใด
- **ตอบ** ตาม TSIC กิจกรรมบริการด้านวิทยุและโทรทัศน์อยู่ในสาขาบริการชุมชน รหัส 92130 ซึ่งหมายถึงการผลิตรายการ รวมถึงการแพร่ภาพ/เสียงของรายการนั้น ๆ แต่หากเป็นการแพร่ภาพรายการโทรทัศน์ทางสายเคเบิล และการส่งสัญญาณวิทยุและโทรทัศน์ โดยการถ่ายทอดสัญญาณหรือทางดาวเทียมจะจัดไว้ในสาขาขนส่ง และการโทรคมนาคมฯ รหัส 6420

กลับ [หน้าแรก](#)

กิจกรรมร้านอินเทอร์เน็ต จะนับอยู่ในสาขาใด

- **ถาม** ร้านอินเทอร์เน็ต (Internet café) ควรนับไว้ในสาขาการผลิตใด
- **ตอบ** ตามมาตรฐาน TSIC กิจกรรม Internet หากใช้ในวัตถุประสงค์เพื่อการสื่อสารจะต้องจัดประเภทอยู่ในสาขาขนส่ง ฯ แต่เนื่องจากในประเทศไทยนั้นร้าน Internet ต่าง ๆ ส่วนใหญ่จะเป็นการให้บริการเล่นเกมส์

(รวมถึงเกมส์ on line) ซึ่งพิจารณาได้ว่าเป็นการให้บริการเพื่อความบันเทิง มิใช่การสื่อสาร ดังนั้นจึงให้จำแนกร้านอินเทอร์เน็ต (Internet café) ไว้ในสาขาบริการชุมชน รหัส 92190 กิจกรรมความบันเทิงอื่น ๆ ซึ่งมีได้จัดประเภทไว้ในที่อื่น

กลับ หน้าแรก

แหล่งข้อมูลกิจกรรม การบินไทย และสายการบินต้นทุนต่ำ

- **ถาม** ไม่สามารถหาข้อมูลค่าใช้จ่ายของการบินไทย สายการบินต้นทุนต่ำ ในจังหวัดได้จะทำอย่างไร
- **ตอบ** ให้ใช้ข้อมูล IC/GO ของประเทศที่ สศช. กำหนดไว้แล้ว

กลับ หน้าแรก

กิจกรรมการทำเรือเป็น Market Output หรือ Non-Market Output

- **ถาม** การทำเรือแห่งประเทศไทย ให้คำนวณแบบ Market Output หรือ Non-Market Output
- **ตอบ** ถ้าเจ้าของเป็นเอกชน และรัฐวิสาหกิจ คำนวณแบบ Market Output แต่ถ้าเจ้าของเป็นรัฐบาล หรือองค์กรปกครองท้องถิ่น ให้คำนวณแบบ Non-Market Output

กลับ หน้าแรก

การคำนวณมูลค่าเพิ่มกิจกรรมการรถไฟ

- **ถาม** บางครั้งเมื่อคำนวณหา VA ของกิจกรรมการรถไฟ วิธีการคำนวณแบบเดิมตามคู่มือผลิตภัณฑ์จังหวัด ของ สศช. บางครั้งผลการคำนวณ VA ที่ได้มีมูลค่าเป็นลบ
- **ตอบ** วิธีการคำนวณเดิมในคู่มือผลิตภัณฑ์จังหวัด ของ สศช. แยกมูลค่าเพิ่มส่วนที่ 1 รายการค่าตอบแทน ให้บันทึกตามที่พนักงานรถไฟของจังหวัดได้รับจริง มูลค่าเพิ่มส่วนที่ 2 คำนวณโดยใช้ยอดรายได้จากการดำเนินงานของจังหวัดหักด้วยค่าตอบแทนแรงงาน คูณด้วยสัดส่วน IC/GO* ของ สศช. (ที่คำนวณจาก $IC / (GO - CE)$ ในภาพรวมทั้งประเทศ)

หากใช้วิธีการเดิมนี้ บางจังหวัดไม่สามารถคำนวณได้ เนื่องจากค่าตอบแทนแรงงานมีมูลค่าสูงกว่ารายได้จากการดำเนินงาน

กลับ หน้าแรก

วิธีการคำนวณที่ปรับแก้ไขใหม่ รายการค่าตอบแทนแรงงานยังคงเก็บข้อมูลเช่นเดิม ส่วนการหามูลค่าเพิ่มของจังหวัด ให้จัดเก็บข้อมูลยอดรายได้จากการดำเนินงานของจังหวัด (GO) แล้วนำ GO ของจังหวัดคูณด้วยข้อมูลสัดส่วน IC/GO ของ สศช. (จากเว็บไซต์ www.nesdb.go.th) จะได้ค่าใช้จ่ายขั้นกลางของจังหวัด นำไปหักลบออกจากยอดรายได้จากการดำเนินงานของจังหวัดก็จะได้มูลค่าเพิ่มที่ต้องการ

หมายเหตุ ค่า IC/GO ของ สศช. คำนวณจากข้อมูลของกิจการรถไฟในภาพรวมทั้งประเทศ

กลับ หน้าแรก

แหล่งข้อมูลกิจกรรมไปรษณีย์ไทย กสท. และโทรศัพท์เอกชน

- **ถาม** กิจกรรมไปรษณีย์ไทย กสท. และโทรศัพท์เอกชน เนื่องจากไม่สามารถหาข้อมูลได้ทั้งในส่วนกลางและที่จังหวัด ควรแก้ปัญหาอย่างไร
- **ตอบ** สศช. จะประสานขอความร่วมมือกับ CAT และ TOT ทั้งนี้ในระบะที่ยังไม่มีข้อมูล จังหวัดอาจจะต้องประมาณด้วยข้อมูลแวดล้อมเพื่อให้ได้ GO ส่วน IC/GO ให้ใช้จาก สศช. หรือหากจังหวัดไม่สามารถทำได้ให้เว้นรายการนี้ไว้ก่อน หากไม่สามารถขอข้อมูลจากแหล่งข้อมูลได้ สศช. อาจจะต้องพิจารณาใช้วิธี Top Down แล้วส่งข้อมูล

รายการนี้ให้จังหวัดต่างๆ ต่อไป

กลับ หน้าแรก

การหามูลค่าเพิ่มของกิจกรรมสถานีขนส่งของเทศบาล

- **ถาม** สถานีขนส่งในปัจจุบันอยู่ในความรับผิดชอบของเทศบาล โดยเจ้าหน้าที่ของสถานีขนส่งจะเป็นบุคลากรของส่วนราชการ ดังนั้นจะหา VA ในส่วนนี้อย่างไร
- **ตอบ** การหามูลค่าเพิ่มจึงจำเป็นต้องแยกเป็น 2 แนวทาง คือ
หากเป็นการดำเนินงานโดยไม่มุ่งผลกำไร (เช่น มีรายได้ต่ำกว่าครึ่งหนึ่งของต้นทุน) จะถือเป็น Non market output มูลค่าเพิ่มคำนวณจากรายการค่าตอบแทนเจ้าหน้าที่ ค่าเช่าที่ดิน (ถ้ามี) และค่าเสื่อมราคา
หากเป็นการดำเนินงานโดยมุ่งผลกำไร จะถือเป็น Market output คำนวณมูลค่าเพิ่มโดยใช้ยอดขายได้จากการดำเนินงานหักด้วยค่าใช้จ่ายขั้นกลางในการประกอบกิจการ

กลับ หน้าแรก

กิจกรรมการขนส่งทางเรือที่ให้บริการระหว่างประเทศ

- **ถาม** เรือขนส่งระหว่างประเทศ เช่น เรือไทย ขนส่งจากจังหวัดสงขลาไปมาเลเซีย และขนส่งสินค้าจากมาเลเซีย กลับมาสงขลา จะคิด GPP อย่างไร
  - **ตอบ** การพิจารณา ควรเป็นขั้นตอนดังนี้
    - 1) ให้เริ่มจากสัญชาติเรือ โดยยึดหลัก resident และ non-resident โดยพิจารณา 2 องค์ประกอบ คือ
      - พิจารณาจากเจ้าของกิจการหรือผู้ถือหุ้น ถ้าสัดส่วนใหญ่เป็นของคนไทย ก็ควรนับเป็นกิจการของไทย (resident) ดังนั้นก็ต้องนับรวมไว้เป็น GDP ประเทศไทย (ตามนิยามของการจัดทำ GDP ของประเทศ) แต่ถ้าไม่ใช่กิจการที่คนไทยเป็นเจ้าของก็ไม่ได้อยู่ใน GDP ของไทย (การพิจารณาสามารถเปรียบเทียบกับบริษัทการบินไทย)
      - พิจารณาที่ตั้งของกิจการ (establishment) แม้ว่าเป็นของกิจการที่คนไทยถือหุ้นใหญ่ แต่สถานประกอบการที่เป็นต้นสังกัดของเรืออยู่ในต่างประเทศอย่างถาวร ก็ไม่ถือเป็น resident ก็จะไม่นับเป็น GDP ประเทศไทย ดังนั้น ถ้ากรณีเรือสินค้าเข้าหลัก 2 ประเด็นข้างต้น คือ กิจการเป็นของคนไทย และสถานประกอบการ (establishment) ที่เป็นต้นสังกัดของเรืออยู่ในประเทศไทยอย่างถาวร ก็ก็นับเป็น GDP ประเทศไทย
    - 2) การนับรายได้จากการดำเนินงานของกิจการเรือไทย ให้นับทั้งหมดเป็น GDP ของไทย (นับทั้งขาไปและขากลับ) โดยไม่ต้องแบ่งให้กับประเทศอื่น
    - 3) การจัดสรรให้เป็น GPP ของจังหวัดใด ควรใช้หลักการพิจารณาจากการนำเรือเทียบท่าเพื่อนำสินค้าขึ้นฝั่ง (ไม่ใช่จังหวัดที่เป็นที่ตั้งของกิจการ) หากท่าเทียบเรืออยู่ในจังหวัดใดให้นับไว้ใน GPP ของจังหวัดนั้น โดยมีรายละเอียด คือ
      - หากเรือเทียบท่าเพื่อนำสินค้าขึ้นฝั่งที่จังหวัดเดียว ควรนับรายได้และต้นทุนทั้งขาไปและขากลับ เป็น GO และ IC เป็นของจังหวัดนั้นทั้งหมด
      - หากเรือเทียบท่าเพื่อนำสินค้าขึ้นฝั่งในประเทศไทยมากกว่า 1 จังหวัด ควรจะแบ่งรายได้และต้นทุน เป็น GO และ IC ให้กับจังหวัดต่างๆ ที่เรือเทียบท่าดังกล่าว โดยใช้หลักการคล้ายกับรถโดยสารระหว่างจังหวัด
- ส่วนเรือขนส่งสินค้าในประเทศ ให้คำนวณ เช่นเดียวกับ รถโดยสารระหว่างจังหวัด โดยนับเป็น GPP ของจังหวัด

ต้นทุนและปลายทางที่มีการขนส่งสินค้า ตามสัดส่วนที่เหมาะสม จากปริมาณสินค้าหรือรายได้จากการดำเนินงานตามแต่กรณีไป

กลับ หน้าแรก

กิจกรรมรถไฟที่เส้นทางข้ามประเทศ จะนับมูลค่าเพิ่มอย่างไร

- ถาม กิจกรรมขนส่งอื่นๆ เช่น รถไฟ (มีบางขบวนที่เดินทางเข้าไปในเขตมาเลเซียด้วย) ควรนับเป็น GDP และ GPP อย่างไร
- ตอบ ขั้นตอนการพิจารณาค้นคว้าเกี่ยวกับเรือขนส่งระหว่างประเทศเช่นกัน (แต่ไม่เหมือนกันทั้งหมด)
  - รายได้จากค่าบริการที่เกิดขึ้นในมาเลเซียนับเป็น GDP ของประเทศไทยทั้งหมด เพราะการรถไฟนับเป็น Resident จึงไม่จำเป็นต้องแบ่งให้มาเลเซีย
  - การพิจารณาว่าจะนับเป็น GPP ของจังหวัดใดบ้าง และแบ่งสัดส่วนอย่างไร นั้น เนื่องจากในการจัดทำ GPP สามารถเก็บข้อมูลรายได้ตามสถานีต่างๆ ได้โดยตรง จึงสามารถนับรายได้ของสถานีรถไฟที่ตั้งอยู่ในเขตจังหวัดเป็น GO ของจังหวัด และคำนวณมูลค่าเพิ่มตาม WORKSHEET GPP 3 ตามขั้นตอนปกติ

กลับ หน้าแรก

การหามูลค่าเพิ่มของกิจกรรมการขนส่งทางท่อ

- ถาม กิจกรรมการขนส่งทางท่อ เนื่องจากไม่สามารถหาข้อมูลได้ทั้งในส่วนกลางและที่จังหวัด ควรแก้ปัญหาอย่างไร
- ตอบ สศช. จะประสานขอความร่วมมือจาก บ. ปตท. จำกัด (มหาชน) และ กระทรวงพลังงาน และอาจจะพิจารณาคำนวณมูลค่าเพิ่มรายจังหวัด นำเสนอข้อมูลรายการนี้ในเว็บไซต์ของ สศช.ต่อไป

กลับ หน้าแรก

การรับ-ส่งพัสดุ ของเอกชน จัดอยู่ในสาขาใด

- ถาม การรับ-ส่งพัสดุ ของเอกชน จัดอยู่ในสาขาใด
- ตอบ จัดให้อยู่ในบริการเสริมของการรับ-ส่ง ของกิจกรรมอื่นๆ เช่น ไปรษณีย์

กลับ หน้าแรก

J. สาขาตัวกลางทางการเงิน

สหกรณ์การเกษตรเป็นกิจกรรมในสาขาการเงินหรือไม่

- ถาม สหกรณ์การเกษตร นับเป็นส่วนหนึ่งของกิจกรรมตัวกลางทางการเงินหรือไม่
  - ตอบ หากพิจารณาวัตถุประสงค์หลักของสหกรณ์เหล่านี้ มุ่งช่วยเหลือสมาชิกทางการเงิน อย่างไรก็ตาม สหกรณ์การเกษตรได้ทำกิจกรรมอื่นๆ เพื่อช่วยเหลือสมาชิก และมีรายได้จากกิจกรรมอื่นๆ สูงเช่นกัน เช่น การค้าวัตถุดิบ และผลผลิตทางการเกษตรของสมาชิก รวมทั้งการให้บริการทางการเงิน เป็นต้น
- ในการคำนวณมูลค่าเพิ่มของสหกรณ์การเกษตร ให้พิจารณารายละเอียดข้อมูลรายได้ของสหกรณ์การเกษตรที่จำแนกประเภทรายได้ไว้แล้ว โดยใช้รายได้สุทธิ (ดอกเบี้ยรับหักดอกเบี้ยจ่าย หรือ รายได้หักต้นทุนสินค้า) แต่ละประเภทมาเป็น GO ของกิจกรรมในสาขาที่เกี่ยวข้อง เช่น รายได้สุทธิจากการให้สินเชื่อเป็น GO

ในสาขาตัวกลางทางการเงิน รายได้สุทธิจากการขายสินค้าเป็น GO ในสาขาการค้า รายได้สุทธิจากการให้บริการทางการเงินเป็น GO ในสาขาเกษตรกรรม ทั้งนี้ให้แบ่งค่าใช้จ่ายชั้นกลาง (IC) ทั้งหมดตามสัดส่วน GO แล้วจึงคำนวณหา VA ของกิจกรรมต่าง ๆ และนำ VA ส่วนที่ไม่ใช่สาขาตัวกลางทางการเงินไปบันทึกรวมไว้ในสาขาต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง

กลับ หน้าแรก

การหารายได้ดอกเบี้ยรับรายจังหวัดของสถาบันการเงิน

- **ถาม** รายได้ดอกเบี้ยของสถาบันการเงิน ซึ่งให้บริการหลายๆ จังหวัด เช่น สถาบันการเงินตั้งอยู่ในจังหวัด ก. รับฝากเงิน และให้บริการเงินกู้ ทั้งจังหวัด ก. ข. และ ค. รายได้ที่เกิดขึ้นถือเป็นรายได้ของจังหวัด ก. หรือไม่ และกรณีที่ไม่ทราบต้นทุนดอกเบี้ยจ่าย เพราะเงินทุนหาโดยสถาบันการเงินที่ตั้งอยู่ในส่วนกลาง แล้วให้บริการกู้ยืมในส่วนภูมิภาค จะต้องนำดอกเบี้ยจ่าย มาหักหรือไม่ ถ้าต้องนำมาคิดจะหาได้อย่างไร
  - **ตอบ** กรณีนี้ การวัดมูลค่าเพิ่มของกิจกรรมสถาบันการเงิน วัดค่าในฐานะที่ทำหน้าที่ตัวกลางทางการเงิน ให้คำนึงถึงแหล่งที่ตั้งของสถาบันการเงินเป็นหลัก ส่วนแหล่งเงินจะมาจากที่ใด และใช้ไปที่ใดเป็นกระแสการไหลเวียนของตัวเงิน มูลค่าเพิ่มคำนวณจากการนำรายได้จากการดำเนินงานหักด้วยค่าใช้จ่ายชั้นกลาง
- การวัดรายได้จากการดำเนินงานของสถาบันการเงินต้องนับรวมรายได้จากดอกเบี้ยรับสุทธิ (ดอกเบี้ยรับหักด้วยดอกเบี้ยจ่าย) และรายได้จากค่าธรรมเนียมต่างๆ โดยที่ดอกเบี้ยรับประเมินจากยอดเงินกู้ ที่เป็นการให้กู้ยืมโดยสาขาสถาบันการเงินในจังหวัดทั้งหมด ส่วนดอกเบี้ยจ่ายจะต้องคิดทั้ง 2 ส่วน คือ ดอกเบี้ยจ่ายที่คำนวณจากปริมาณเงินฝากของจังหวัด และดอกเบี้ยจ่ายของปริมาณเงินที่นำเข้ามาจากส่วนกลางหรือจากแหล่งอื่นก็ตาม หากไม่สามารถแยกข้อมูลได้ให้ประเมินรายได้ของธนาคารจากปริมาณเงินกู้ทั้งหมดคูณด้วยส่วนเหลือของอัตราดอกเบี้ยระหว่างเงินกู้และเงินฝาก (Spread) เฉลี่ยทุกประเภท

กลับ หน้าแรก

จะวัดค่าสลากออมสินและรางวัลจากสลากออมสินอย่างไร

- **ถาม** ธนาคารออมสิน มีการจำหน่ายสลากออมสิน และออกรางวัลให้แก่ประชาชน ในการคำนวณรายได้จากการดำเนินงานต้องนำรายการเงินรางวัลที่ประชาชนนำสลากที่ถูกรางวัลมาขึ้นเงินที่จังหวัดมาคำนวณหรือไม่
- **ตอบ** คำนวณรายได้จากการดำเนินงานของธนาคารออมสิน ดังนี้
  - ดอกเบี้ยรับ หัก ดอกเบี้ยจ่าย
  - บวก ค่าธรรมเนียมรับ
  - บวก รายได้จากการจำหน่ายสลากออมสิน
  - หัก เงินรางวัลจ่ายที่จังหวัด

กลับ หน้าแรก

กองทุนหมู่บ้านจะนับรวมอยู่ในกิจกรรมในสาขาตัวกลางทางการเงินหรือไม่

- **ถาม** กองทุนหมู่บ้าน กองทุนสัจจะ และกลุ่มออมทรัพย์ ควรนับรวมเป็นกิจกรรมในสาขาตัวกลางทางการเงินหรือไม่
- **ตอบ** ควรนับรวมไว้ด้วยทุกกองทุน เนื่องจากทำหน้าที่ในการให้บริการกู้ยืมแก่สมาชิก หรือ ประชาชน ทำหน้าที่เป็นตัวกลางทางการเงินเช่นกัน การคำนวณรายได้จากการดำเนินงานให้นับจากยอดดอกเบี้ยรับหักด้วยดอกเบี้ยจ่าย (ถ้ามี) ส่วนค่าใช้จ่ายชั้นกลางได้แก่ ค่าใช้จ่ายดำเนินงานต่าง ๆ ที่กรรมการเบิกใช้จากเงินกองทุน เช่น

ค่าเครื่องตีในการประชุม ค่าไฟฟ้า ประปา โทรศัพท์ เป็นต้น

ในทางปฏิบัติ สามารถรวบรวมข้อมูลจากพัฒนาชุมชนจังหวัด หากไม่ครบตามจำนวนที่มีในจังหวัด ต้องสำรวจเพื่อให้ได้จำนวนตัวอย่างซึ่งต้องเป็นตัวอย่างที่ดี แล้วคำนวณปรับให้เต็มจำนวนที่มีจริง ส่วนหัวข้ออื่นๆให้พิจารณารายการที่เกี่ยวข้องมาคำนวณ

กลับ หน้าแรก

แนวทางการวัดมูลค่าเพิ่มกิจกรรมประกันภัย

- **ถาม** การประกันภัยจะมีแนวทางอย่างไรในการคำนวณมูลค่าเพิ่ม

- **ตอบ** ในส่วนของการประกันชีวิตสามารถดำเนินการได้ 2 แนวทางคือ

แนวทางที่ 1 กรณีที่สามารถหาจำนวนผู้ประกอบการในจังหวัดได้ ให้สำรวจข้อมูลรายได้จากการดำเนินงาน และค่าใช้จ่ายชั้นกลาง โดยแยกออกเป็นสำนักงานสาขาของบริษัทประกันภัย และตัวแทนผู้ขายประกัน กรณีสำนักงานสาขาให้ชื่อยอดค่าใช้จ่ายที่สำนักงานใหญ่ตัดจ่ายส่งมาให้จังหวัด เป็นรายได้จากการดำเนินงาน หักด้วยค่าใช้จ่ายชั้นกลางได้แก่ ค่าไฟฟ้า ประปา ค่าใช้จ่ายติดต่อสื่อสาร และค่าใช้จ่ายในสำนักงานต่างๆ จะได้มูลค่าเพิ่มที่ต้องการ ส่วนกรณีตัวแทนผู้ขายประกันให้นับค่าคอมมิชชั่นที่ได้รับ เป็นรายได้จากการดำเนินงาน ส่วนค่าใช้จ่ายชั้นกลางได้แก่ ค่าใช้จ่ายในการติดต่อสื่อสารต่างๆ

แนวทางที่ 2 กรณีที่ไม่สามารถหาข้อมูลจังหวัดได้ ให้ใช้ข้อมูลจากส่วนกลางมาคำนวณทางอ้อม โดยรายได้จากการดำเนินงานคำนวณจากข้อมูลเบี้ยประกันภัยรับ หักด้วยค่าสินไหมทดแทน ซึ่งกรมการประกันภัยได้จำแนกรายจังหวัดไว้แล้ว นำข้อมูลมาใส่ในแบบ GPP 3 ได้โดยตรง และ สศช. ได้นำค่า IC/GO บันทึกไว้ในแบบคำนวณแล้ว จึงสามารถคำนวณมูลค่าเพิ่มรายการประกันชีวิตโดยวิธีทางอ้อมได้

อย่างไรก็ตามในส่วนที่เป็นกิจกรรมการประกันวินาศภัย ขณะนี้กรมการประกันภัยอยู่ระหว่างรวบรวมข้อมูลรายจังหวัด จึงต้องรอข้อมูลในระยะต่อไป

กลับ หน้าแรก

การจำแนกประเภทกิจกรรมของสหกรณ์ที่มีธุรกิจหลายด้าน

- **ถาม** สหกรณ์ที่ไม่ใช่สหกรณ์ออมทรัพย์ มีกิจกรรมหลายด้าน ควรนับอยู่ในสาขาตัวกลางทางการเงินหรือไม่ และจะคำนวณ GO และ IC อย่างไร

- **ตอบ** ในปัจจุบัน สหกรณ์ที่ไม่ใช่สหกรณ์ออมทรัพย์ เช่น สหกรณ์การเกษตร ส่วนใหญ่มีการดำเนินกิจกรรมที่สำคัญ 3 ด้านด้วยกันคือ 1) การให้สินเชื่อแก่สมาชิก 2) ร้านขายสินค้าของสมาชิก 3) สถานที่เก็บสินค้า (รับฝากสินค้า) ซึ่งแต่ละสหกรณ์มีการดำเนินกิจกรรมที่แตกต่างกัน การจัดทำ GPP ควรมีแนวทางดังนี้

- หากสหกรณ์ใดสามารถแยกรายได้และค่าใช้จ่ายออกเป็นรายการกิจกรรมได้ ให้แยกกิจกรรมไปไว้ในสาขาที่ตรงกับกิจกรรมนั้น ๆ โดยตรง
- หากสหกรณ์ใดสามารถแยกรายได้ออกเป็นรายการกิจกรรมได้ แต่ไม่สามารถแยกค่าใช้จ่ายเป็นรายการกิจกรรมได้ ควรแยกกิจกรรมออกไปตามสาขาการผลิตที่ตรงกับกิจกรรมนั้นๆ เช่นกัน โดยให้ใช้สัดส่วน IC/GO ในภาพรวมของสหกรณ์ มาประยุกต์ใช้ในแต่ละกิจกรรม แต่มีข้อควรระวังคือ หากสหกรณ์ใดมีกิจกรรมการค้า จะต้องคำนวณ IC/GO โดยใช้ยอด GO ที่คิดจาก Margin ของสินค้า ส่วนด้าน IC จะต้องไม่นับรวมค่าซื้อสินค้ามาจำหน่าย เนื่องจากจะทำให้ค่า IC/GO สูงกว่าปกติเมื่อนำไปใช้กับกิจกรรมอื่น

ดังนั้น ใน 2 กรณีข้างต้น สหกรณ์ใดที่ดำเนินกิจกรรมการให้สินเชื่อแก่สมาชิกเป็นรายได้สุทธิหลัก จะถูกแยกไว้ในสาขาตัวกลางทางการเงิน กิจกรรมร้านขายสินค้าของสมาชิกแยกไปไว้ในสาขาการขายส่ง ขายปลีก ส่วนกิจกรรมสถานที่เก็บสินค้าจัดไว้สาขาขนส่ง

- หากสหกรณ์ใดไม่สามารถแยกรายได้และค่าใช้จ่ายในการดำเนินงานตามกิจกรรมได้ ขอให้พิจารณาถึงกิจกรรมที่มีรายได้สุทธิเป็นหลัก “หากกิจกรรมใดสร้างรายได้สุทธิตั้งแต่สูงสุด ให้จัดสหกรณ์นั้นอยู่ในสาขาที่ตรงกับกิจกรรมหลักนี้” โดยนับรวมรายได้และค่าใช้จ่ายชั้นกลางทั้งหมดมาคำนวณหามูลค่าเพิ่มในสาขาที่จัดไว้ดังกล่าว

[กลับ หน้าแรก](#)

การวัดมูลค่าเพิ่มธนาคาร SME

- ถาม รายการธนาคาร SME ทางจังหวัดแจ้งว่าไม่มีการรับรู้รายได้ที่จังหวัด เนื่องจากการดำเนินกิจกรรมที่จังหวัดเป็นเพียงประชาสัมพันธ์ ให้ข้อคิดเห็น เสนอแนะให้กู้ หน่วยงาน SME ระดับจังหวัด เป็นเพียงหน่วยงานประสานให้ส่วนกลาง ในกรณีที่ผู้กู้ได้รับอนุมัติ ก็จะได้รับเงินกู้ผ่านทางธนาคารกสิกรไทย และการใช้หนี้ก็ผ่านทางเดียวกัน ในการสำรวจข้อมูลเจ้าหน้าที่จึงเก็บเฉพาะ CE ของธนาคาร SME มาเท่านั้น อย่างไรก็ตามมีบางจังหวัดสำรวจข้อมูล GO ได้ จึงควรพิจารณาว่า กิจกรรมที่เกิดขึ้นที่จังหวัดนั้นควรวัดค่าอย่างไร อย่างไรก็ตามธนาคาร SME แต่ละจังหวัด มีรายงานรายชื่อกู้ ค่าจำนวนเงินที่ให้กู้ อัตราดอกเบี้ย และระยะเวลาในการกู้ยืม ควรใช้ข้อมูลเหล่านี้มาคำนวณได้หรือไม่
- ตอบ การหา GO ของจังหวัดคำนวณได้จาก

$$\begin{aligned} \text{สัดส่วนปริมาณการให้กู้ของจังหวัด} &= \text{ปริมาณสินเชื่อของจังหวัด} / \text{ปริมาณการให้กู้รวมของ SME ทั้งหมด} \\ \text{GO ของจังหวัด} &= \text{สัดส่วนปริมาณการให้กู้ของจังหวัด} \times \text{ดอกเบี้ยรับสุทธิ SME ทั้งหมด} \end{aligned}$$

ดังนั้น ขอให้ทางจังหวัดทำการขอปริมาณสินเชื่อจังหวัดตนจาก SME Bank แต่ในบางจังหวัดไม่สามารถขอได้ ดังนั้น ทางส่วนผลิตภัณฑ์ภาคและจังหวัดจะรับไปประสานขอข้อมูลดังกล่าวนี้

ทั้งนี้เมื่อได้ปริมาณสินเชื่อแต่ละจังหวัดแล้ว นำไปเปรียบเทียบปริมาณสินเชื่อของธนาคาร SME รวมทั้งประเทศ คำนวณสัดส่วนการปล่อยกู้ของจังหวัด เพื่อนำมาตัดยอดดอกเบี้ยรับสุทธิของ SME ทั้งหมด (โดยใช้ดอกเบี้ยรับสุทธิจากการปล่อยสินเชื่อของ SME Bank ในการจัดทำ GDP ของประเทศ) จะได้ดอกเบี้ยรับสุทธิของจังหวัด ทั้งนี้ทางส่วนกลางจะเป็นผู้คำนวณให้

ส่วนการหา IC นั้น ขอให้แต่ละจังหวัดเป็นผู้สำรวจหา IC ในจังหวัดของตนเอง หากสำรวจไม่ได้ สบป. จะใช้วิธี Top Down Approach ให้กับทุกจังหวัด

[กลับ หน้าแรก](#)

รายได้จากการขายทอดตลาดทรัพย์สินที่ใช้ค้ำประกันเงินกู้หรือทรัพย์สินอื่นที่ยึดมาจากลูกค้า

- ถาม สถาบันการเงิน เช่น ธนาคาร หรือบริษัทเงินทุน (ยกเว้นโรงรับจำนำ) มีรายได้จากการขายทอดตลาดทรัพย์สินที่ใช้ค้ำประกันเงินกู้หรือทรัพย์สินอื่นที่ยึดมาจากลูกค้าที่ผิดสัญญาการกู้เงิน ในการจัดทำ GPP ควรนับรวมเป็นมูลค่าการผลิต (GO) หรือไม่

- **ตอบ** ไม่นับเป็นมูลค่าการผลิต เนื่องจากในระบบบัญชีประชาชาตินับเป็นการลงรายการการเปลี่ยนแปลงด้านหนี้สิน (คล้ายหนี้สูญรับคืน) ทั้งนี้สินทรัพย์ที่ทางธนาคารหรือบริษัทเงินทุนยึดคืนมาได้นั้น ส่วนใหญ่เป็น Fixed Asset ซึ่งการเปลี่ยนรูปทรัพย์สินทำได้ยาก แต่ยกเว้นในกรณีโรงรับจำนำ จะต้องนับรวมในมูลค่าการผลิตด้วย เนื่องจากเป็นส่วนต่างของกำไรจากการขายทรัพย์สินที่หลุดจำนำ และการเปลี่ยนรูปทรัพย์สินทำได้ง่าย เพราะเป็นสิ่งของชิ้นเล็กๆ

กลับ หน้าแรก

ธนาคารชุมชนหรือธนาคารหมู่บ้าน ในปัจจุบันยังไม่มี Work sheet GPP 3 จะทำอย่างไร

- **ถาม** ธนาคารชุมชนหรือธนาคารหมู่บ้าน ในปัจจุบันมีการทำงานบัญชีแล้ว แต่ยังไม่ Work sheet GPP 3 จะทำอย่างไร
- **ตอบ** ควรสร้าง Work sheet เพิ่มเติม โดยดัดแปลงจาก Work sheet ที่มีกิจกรรมใกล้เคียงกัน

กลับ หน้าแรก

รถ mobile ธนาคารใดธนาคารหนึ่งของจังหวัดหนึ่งได้ออกให้บริการในการทำธุรกรรมทางการเงินในจังหวัดอื่น เช่น รับฝากเงิน และให้บริการสินเชื่อ โดยมีกำหนดเวลาดำเนินงานเวลาใดเวลาหนึ่ง เช่น ทุกวันอังคารของแต่ละเดือน เป็นต้น ในกรณีนี้จะคำนวณหา VA อย่างไร

- **ถาม** ในกรณีที่หน่วยรถ mobile ของธนาคารใดธนาคารหนึ่งของจังหวัดหนึ่งได้ออกให้บริการในการทำธุรกรรมทางการเงินในจังหวัดอื่น เช่น รับฝากเงิน และให้บริการสินเชื่อ โดยมีกำหนดเวลาดำเนินงานเวลาใดเวลาหนึ่ง เช่น ทุกวันอังคารของแต่ละเดือน เป็นต้น ในกรณีนี้จะคำนวณหา VA อย่างไร
- **ตอบ** ในกรณีนี้ ให้คำนวณ VA รวมไว้กับสาขาธนาคารซึ่งได้ส่งรถ mobile ออกมาให้บริการ ตัวอย่างเช่น ธนาคาร ก. ในจังหวัด ก. ได้ส่งรถ mobile ออกมายังจังหวัด ข. เพื่อให้บริการทางการเงินต่างๆ เช่น รับ-ฝากเงิน หรือ อำนวยความสะดวกเกี่ยวกับสินเชื่อ ดังนั้น ในการคำนวณหา VA ให้รวมธุรกรรมทางการเงินที่เกิดขึ้นในจังหวัด ข. รวมไว้เป็นส่วนหนึ่งของธนาคาร ก ในจังหวัด ก. เพราะรถที่ออกให้บริการนั้น มิได้มาประจำเป็นการถาวรในจังหวัด ข. จึงถือเสมือนเป็นการส่งมอบบริการทางการเงินจากจังหวัด ก ไปยังจังหวัด ข กิจกรรมส่วนนี้จึงยังคงนับเป็นผลผลิตของจังหวัด ก.

กลับ หน้าแรก

เช็คช่วยชาติ 2,000 บาท

- **ถาม** เช็คช่วยชาติ 2,000 บาท ที่จ่ายให้แก่ข้าราชการบำนาญ และข้าราชการที่มีเงินเดือนไม่เกิน 15,000 บาท นั้น ต้องนำมาคำนวณในรายการค่าตอบแทนใช่หรือไม่ (สาขาบริหารราชการแผ่นดินฯ)
- **ตอบ** ไม่นับรวม เนื่องจากเป็นการให้เฉพาะกิจที่ไม่มีพันธสัญญาใดๆ ที่เกี่ยวข้องกับการทำงาน จึงไม่นับเป็นค่าตอบแทนแรงงาน (CE) แต่เป็นการให้เปล่า หรือเรียกว่าเงินโอน (transfer) จากรัฐบาล (government) ไปยังครัวเรือน (household)

กลับ หน้าแรก

K. สาขาบริการด้านอสังหาริมทรัพย์ การให้เช่า และบริการธุรกิจ

กิจกรรมการให้เช่าทรัพย์สินถาวรของกรรมสิทธิ์ ราชพัสดุ และเทศบาลจะนับรวมในสาขานี้หรือไม่

- **ถาม** หน่วยราชการ เช่น กรมธนารักษ์ ราชพัสดุ หรือเทศบาล มีการให้เช่าทรัพย์สิน ได้แก่ ที่ดิน บ้านอยู่อาศัย อาคารโรงเรือนอื่นๆ เช่น อาคารพาณิชย์ เป็นต้น ควรคำนวณมูลค่าเพิ่มของการให้เช่าหรือไม่
- **ตอบ** ให้คำนวณมูลค่าเพิ่มของการให้เช่าอาคารและโรงเรือนทุกประเภท ยกเว้น การให้เช่าที่ดินเปล่า และการให้เช่าที่อยู่อาศัย

การคำนวณมูลค่าเพิ่มการให้เช่าอาคารโรงเรือนประเภทต่างๆ ทำได้โดยนายอรรถไธจากการให้เช่าอาคารและโรงเรือนหักด้วยค่าใช้จ่ายขั้นกลางในการดำเนินงาน ตามรูปแบบกิจกรรม Market Output

การให้เช่าที่ดินเปล่าไม่ใช่กิจกรรมการผลิต แต่เป็นการใช้ปัจจัยการผลิตขั้นปฐม ซึ่งการเช่าที่ดินนี้ ผู้เช่าได้นำที่ดินไปใช้ดำเนินการผลิตสินค้าและบริการ ซึ่งในการคำนวณมูลค่าเพิ่มตามระบบบัญชีประชาชาติ ถือว่าได้นับรวมค่าเช่าที่ดินที่จ่ายให้กับเจ้าของที่ดิน (เช่น กรมธนารักษ์) รวมอยู่ในมูลค่าเพิ่มของสาขาการผลิตของผู้เช่าที่ดินไว้แล้ว หากนำมาคำนวณมูลค่าเพิ่มอีกจะเกิดการนับซ้ำ

ส่วนการให้เช่าที่อยู่อาศัยที่เป็นของกรมธนารักษ์ หรือของหน่วยงานอื่นๆ ไม่ต้องนำมาคำนวณ เนื่องจากวิธีการคำนวณมูลค่าเพิ่มของรายการการให้เช่าที่อยู่อาศัย ได้คำนวณในภาพรวมทั้งจังหวัดโดยใช้จำนวนบ้านคูณด้วยอัตราค่าเช่าเฉลี่ยต่อหลัง ซึ่งครอบคลุมจำนวนบ้านในส่วนที่กรมธนารักษ์ และหน่วยงานอื่นๆ เป็นผู้ให้เช่าไว้แล้ว ถ้าหากคำนวณเพิ่มขึ้นอีกจะเป็นการนับซ้ำ

กลับ หน้าแรก

การเช่าช่วงจะหักมูลค่าเพิ่มอย่างไร

- **ถาม** เทศบาล มีตลาดสดให้นาย ก. เช่าเป็นรายปี หรือให้สัมปทานในการเช่า เป็นระยะเวลา 5 ปี จากนั้นนาย ก. ให้แม่ค้าเช่าช่วง ถามว่าในกรณีนี้ค่าเช่าจะนับไว้ใน GPP อย่างไร
- **ตอบ** กิจกรรมที่เกี่ยวข้องมี 3 กิจกรรม กิจกรรมแรก เทศบาล ได้รับค่าเช่า จากนาย ก. ให้คิดเป็นการขายสินค้าและบริการของเทศบาล โดยขายให้กับครัวเรือน (Purchases by household at market price) กิจกรรมที่ 2 นาย ก. มีกิจการให้เช่าตลาด ฉะนั้นผลผลิตของนาย ก. ก็คือรายได้จากการให้เช่าตลาด ให้คำนวณมูลค่าเพิ่มในสาขาบริการด้านอสังหาริมทรัพย์การให้เช่าและบริการธุรกิจ โดยนำรายได้จากการให้เช่า (GO) หักลบด้วยค่าใช้จ่ายขั้นกลาง ประกอบด้วยค่าเช่าที่ นาย ก. จ่ายให้กับเทศบาล ในแต่ละปี (ค่าเช่าเฉลี่ยแต่ละปี) และรายการค่าใช้จ่ายอื่นๆ (ถ้ามี) กิจกรรมที่ 3 แม่ค้า ขายสินค้า ให้กับที่กรายได้ที่เกิดจากการขายสินค้า ไว้ในสาขาการค้า และบันทึกค่าเช่าเป็นค่าใช้จ่ายขั้นกลาง และถ้าแม่ค้าเป็นผู้จ่ายค่าน้ำ ค่าไฟ ก็ให้คิดเป็นค่าใช้จ่ายขั้นกลางด้วย

กลับ หน้าแรก

การคำนวณมูลค่าเพิ่ม ณ ราคาคงที่ กิจกรรม “การให้เช่าที่อยู่อาศัย”

ถาม สศข.ปรับปรุงการคำนวณมูลค่าเพิ่ม ณ ราคาคงที่ของกิจกรรม “การให้เช่าที่อยู่อาศัย” อย่างไร

ตอบ การคำนวณมูลค่าเพิ่ม การให้เช่าที่อยู่อาศัย ณ ราคาคงที่ ให้ใช้ อัตราเช่าที่พักอาศัยต่อครัวเรือนต่อปี (ปีฐาน 2546) คูณกับ จำนวนครัวเรือนในแต่ละปี (เดิมใช้ CPI)

กลับ หน้าแรก

ข้อมูลกิจกรรมการเช่าบ้าน ควรใช้จากแหล่งใด

- **ถาม** ตัวเลขที่ใช้ในการคำนวณค่าเช่าบ้านต้องใช้จากหน่วยงานไหนบ้าง
- **ตอบ** - จำนวนประชากร ให้ใช้จาก สศช.
  - ขนาดของครัวเรือน ให้ใช้จากสำนักงานสถิติ
  - อัตราค่าเช่าเฉลี่ย ให้ใช้จากสำนักงานสถิติ หรือสำรวจเพิ่มเติม

กลับ หน้าแรก

การจำแนกประเภทกิจกรรมการให้เช่า

- **ถาม** การให้เช่า ควรพิจารณาคุ่มรวมและจำแนกกิจกรรมให้ชัดเจนหรือไม่ ระหว่างการให้เช่าที่อยู่อาศัยและการให้เช่าอาคารประเภทอื่นๆ
- **ตอบ** ควรจำแนกกิจกรรมให้ชัดเจนระหว่างการเช่าที่อยู่อาศัย และการเช่าอาคารประเภทอื่นๆ โดยพิจารณาจากรหัส TSIC

การเช่าที่อยู่อาศัย สามารถคำนวณมูลค่าเพิ่มในภาพรวมที่ครอบคลุมทั้งในส่วนที่มีการเช่าจริงและในส่วนที่เจ้าของอยู่ในบ้านตนเอง หรือแยกการคำนวณออกเป็น 2 ส่วน คือส่วนที่เช่าจริง และส่วนที่ประเมินค่าเช่าที่เจ้าของอยู่อาศัยในบ้านตนเองก็ได้

การให้เช่าอาคารประเภทอื่นๆ ต้องให้ครอบคลุมทั้งในส่วนของผู้เช่าและผู้ให้เช่า และของหน่วยงานรัฐ (กรณีของรัฐ ควรแยกข้อมูลตามหน่วยงาน : เทศบาล กรมธนารักษ์ ราชพัสดุ ฯลฯ)

กลับ หน้าแรก

ข้อมูลจากฐานภาษีโรงเรือนจะนำมาใช้คำนวณ GPP ได้อย่างไร

- **ถาม** กรณีที่ใช้ข้อมูลจากฐานภาษีโรงเรือนเพื่อคำนวณรายได้ค่าเช่าบ้านหรือ ค่านายหน้าในกิจกรรมตัวแทนซื้อขายอสังหาริมทรัพย์ เนื่องจากภาษีนั้นเป็นภาษีที่เรียกเก็บจากการให้เช่าในรอบปีที่ผ่านมา ดังนั้นควรจะต้องบันทึกและคำนวณข้อมูลโดยมี Time lag 1 ปี หรือไม่
- **ตอบ** ต้องปรับ Time lag เพื่อให้ถูกต้องตามหลัก Accrual basis ส่วนกรณีการหาค่านายหน้าที่เป็นนิติบุคคลสามารถเก็บข้อมูลรายได้จากสรรพากร แต่กรณีค่านายหน้าบุคคลธรรมดาหาได้ยาก จำเป็นต้องคำนวณทางอ้อม โดยการประมาณค่านายหน้า 2% ของมูลค่าการซื้อขายอสังหาริมทรัพย์ ของสำนักงานที่ดินจังหวัด หรืออาจให้ทางจังหวัดสำรวจค่านายหน้าโดยตรง

กลับ หน้าแรก

กิจกรรมการเช่าที่อยู่อาศัย สามารถคำนวณหาค่าใช้จ่ายขั้นกลางโดยทางอ้อมจากรายงานผลการสำรวจภาวะเศรษฐกิจและสังคมของครัวเรือน จากสำนักงานสถิติจังหวัด ได้หรือไม่

- **ถาม** กิจกรรมเช่าที่อยู่อาศัย สาขาอสังหาริมทรัพย์คำนวณโดยวิธีทางอ้อมโดยใช้ข้อมูลจากรายงานผลการสำรวจภาวะเศรษฐกิจและสังคมของครัวเรือนจังหวัด ของสำนักงานสถิติจังหวัดในการคำนวณหาค่าใช้จ่ายขั้นกลางได้หรือไม่
- **ตอบ** การสำรวจภาวะเศรษฐกิจและสังคมของครัวเรือนเป็นการสำรวจรายได้และรายจ่ายของประชาชนในฐานะครัวเรือนผู้บริโภค ไม่ใช่ในฐานะผู้ผลิต (ผู้เป็นเจ้าของบ้านเช่า) ผลการสำรวจสามารถนำมาใช้ในการจัดทำ

GPP เฉพาะด้านรายได้ค่าเช่า หรือ GO เท่านั้น เนื่องจากตัวเลขค่าเช่าบ้านที่ครัวเรือนผู้เช่าจ่ายจริงออกไป จะเป็นตัวเลขเดียวกับรายได้ค่าเช่าที่ผู้ให้เช่ารับ และในการสำรวจได้มีการประเมินค่าเช่าในส่วนที่อยู่อาศัยในบ้านตนเองไว้แล้ว ส่วนทางด้านรายจ่ายไม่สามารถนำข้อมูลค่าใช้จ่ายของครัวเรือนมาใช้เป็นค่าใช้จ่ายชั้นกลางได้ เพราะไม่ใช่รายจ่ายส่วนที่เจ้าของบ้านเช่าเป็นผู้จ่ายในฐานะผู้ดำเนินการกิจการบ้านเช่า แนวทางที่ถูกต้องควรทำการสำรวจตัวอย่างจากผู้ให้เช่าโดยตรง

กลับ หน้าแรก

L. สาขาบริหารราชการแผ่นดิน การป้องกันประเทศ และการประกันสังคมภาคบังคับ

การจำแนกกิจกรรมสำนักงานประกันสังคมจังหวัดและกองทุนประกันสังคม

- **ถาม** สำนักงานประกันสังคมจังหวัด & เงินสมทบกองทุนประกันสังคม บันทึกข้อมูล ณ จังหวัดใด
- **ตอบ** กรณีสำนักงานประกันสังคมจังหวัด ให้บันทึกค่าตอบแทนแรงงานของข้าราชการ เจ้าหน้าที่และลูกจ้างไว้ในสาขาบริหารราชการแผ่นดิน ๙ รหัส 75300 การประกันสังคมภาคบังคับของจังหวัด ส่วนเงินสมทบกองทุนประกันสังคมที่จังหวัดจัดเก็บได้ จะบันทึกธุรกรรมต่าง ๆ ไว้ที่สำนักงานใหญ่ใน กทม.
ส่วนกรณีเงินที่รัฐจ่ายสมทบเข้ากองทุนประกันสังคมให้แก่ลูกจ้างของส่วนราชการ ตามระบบบัญชีประชาชาติ ถือว่าเงินสมทบนั้นเป็นส่วนหนึ่งของค่าตอบแทนแรงงานของลูกจ้างของราชการ ต้องบันทึกไว้ในค่าตอบแทนแรงงานของหน่วยงาน ที่ลูกจ้างปฏิบัติงานอยู่

กลับ หน้าแรก

การประเมินค่าตอบแทนรายการค่าเช่าบ้านกรณีเข้าพักในบ้านพักราชการหลายคนในหลังเดียวกัน

- **ถาม** บ้านพักของข้าราชการ หากมีข้าราชการเข้าพักร่วมกันหลายคนในหลังเดียวกัน จะประเมินค่าพักอาศัยเป็นค่าตอบแทนแรงงานอย่างไร
- **ตอบ** ให้คิดตามจำนวนข้าราชการ เช่น หากอยู่ 4 คนให้คิดทั้ง 4 คน โดยใช้มูลค่าตามสิทธิการเบิกค่าเช่าบ้านของแต่ละคน

กลับ หน้าแรก

การจำแนกกิจกรรมการบริหารราชการ

- **ถาม** สาขาบริหารราชการแผ่นดิน ควรจำแนกหน่วยงานตาม TSIC โดยละเอียดหรือไม่
- **ตอบ** การจัดจำแนกกิจกรรมของสาขานี้ตาม TSIC จะต้องพิจารณาถึงรายละเอียดแผนงาน โครงการ ที่หน่วยงานดำเนินการ ซึ่งเป็นการยุ่งยากมาก ดังนั้นเพื่อให้สะดวกต่อการจัดเก็บข้อมูลในงาน GPP นี้ จึงมีได้จำแนกกิจกรรมตาม TSIC แต่ให้แบ่งตามประเภทหน่วยงาน ทั้งนี้ให้จัดทำในภาพรวม และให้มีกรอบของรายชื่อหน่วยงานที่ครบถ้วน ครอบคลุมให้ครบทั้งราชการส่วนกลาง ส่วนภูมิภาค ส่วนท้องถิ่น รวมทั้งองค์กรอิสระหรือองค์กรมหาชนด้วย (ถ้ามี) เช่นที่ จ. เชียงใหม่ มีองค์การสวนพฤกษศาสตร์ ก็ต้องรวมไว้ด้วย

กลับ หน้าแรก

เงินนิตยภัตเป็นค่าตอบแทนแรงงานหรือไม่

- **ถาม** เงินนิตยภัตของพระสงฆ์ และเงินค่าตอบแทนผู้นำทางศาสนาที่มีสมณะศักดิ์ทุกศาสนา เป็นค่าตอบแทนแรงงานหรือไม่

- **ตอบ** จากการสอบถามสำนักงานพุทธศาสนา ได้รับการอธิบายว่า พระสงฆ์ที่ได้รับการแต่งตั้งเป็นเจ้าอาวาสขึ้นไปนั้น ตาม พรบ. สงฆ์ถือว่าเป็นเจ้าหน้าที่ของรัฐ ซึ่งได้รับเงินค่านิตยภัต ในการทำหน้าที่กำกับดูแลและปกครองสงฆ์ ซึ่งเป็นกิจกรรมที่ดำเนินการเพื่อส่วนรวม (Collective purpose) กรณีนี้จึงควรนับเงินนิตยภัต เป็น ค่าตอบแทนแรงงานในสาขาบริหารราชการแผ่นดินฯ และรวมทั้งเงินค่าตอบแทนผู้นำทางศาสนาที่มีสมณะ ศักดิ์ทุกศาสนาด้วย

ส่วนองค์กรในฐานะที่เป็นวัดนั้น เป็นองค์กรไม่แสวงหากำไรที่บริการครัวเรือน เป็นหน่วยผลิตบริการทางสังคม นับเป็น Non market output แต่อย่างไรก็ตามอาจมีกิจกรรมอื่นร่วมอยู่ด้วย กรณีวัดในประเทศไทย สามารถ แยกได้ 2 กลุ่ม คือ 1) กรณีวัดที่ไม่มีกิจกรรมเชิงเศรษฐกิจ วัดเหล่านี้มีรายได้จากการบริจาค และเงินทำบุญให้ ศาสนา หรือเงินเช่าวัตถุมงคลต่างๆ ตามระบบบัญชีประชาชาตินับรายการเหล่านี้ถือว่าเป็นเงินโอนระหว่าง สถาบันทั้งหมด ดังนั้น ในการคำนวณ GPP หามูลค่าเพิ่ม (Value added) ของวัดกลุ่มนี้จะมีได้เฉพาะกรณีที่ วัดจ้างคนงานไว้ทำงานในวัดและมีการจ่ายเงินเดือนกันเท่านั้น บวกกับค่าเสื่อมราคา (ถ้าสามารถประมาณการ ได้) และ 2) กรณีวัดที่มีกิจกรรมเชิงเศรษฐกิจ เช่น มีรายได้จากบริการรับฝากรถ การให้เช่าอาคารและ อุปกรณ์ (ไม่นับส่วนที่ขอยืมอุปกรณ์สำหรับใช้ในงานทำบุญเลี้ยงพระในโอกาสต่างๆ) เป็นต้น กรณีนี้การหา มูลค่าเพิ่ม ให้แยกเฉพาะกิจกรรมเชิงเศรษฐกิจนี้ออกมา และใช้วิธีการนำรายได้หักด้วยค่าใช้จ่ายขั้นกลาง เช่นเดียวกับกิจกรรมการผลิตอื่นๆ

อย่างไรก็ตามข้อมูลส่วนนี้ยังมีข้อจำกัดและไม่สามารถรวบรวมได้อย่างครบถ้วน จึงเห็นควรให้ละเว้นรายการนี้ ไว้ก่อนทุกจังหวัด

[กลับ หน้าแรก](#)

เงินบำเหน็จดำรงชีพจะบันทึกเป็นค่าตอบแทนแรงงานหรือไม่

- **ถาม** เงินบำเหน็จดำรงชีพ ควรนับเป็นค่าตอบแทนแรงงานหรือไม่
- **ตอบ** เนื่องจากเงินส่วนนี้คือเงินบำนาญตกทอด ที่รัฐต้องจ่ายให้กับข้าราชการที่เกษียณอายุราชการ ตามข้อสัญญาที่ ให้กับข้าราชการ เพื่อเป็นค่าตอบแทนในการทำงานโดยจ่ายกันเป็นรายเดือน แต่ในปี 2546 รัฐบาลในขณะนั้น ได้มีนโยบายกระตุ้นเศรษฐกิจ และปรับวิธีการจ่ายเงินให้กับข้าราชการบำนาญโดยอนุญาตให้มีการเบิกล่วงหน้าได้ 30 เปอร์เซ็นต์มาใช้ก่อนกำหนด

การบันทึกธุรกรรมในระบบบัญชีประชาชาติให้ใช้เกณฑ์สิทธิ (Accrual basis) ดังนั้นการบันทึกค่าตอบแทน แรงงานของลูกจ้าง (Compensation of employees) นอกจากการบันทึกค่าจ้าง ค่าตอบแทนที่ได้รับอยู่ใน ปัจจุบันแล้ว ยังต้องประมาณการค่าตอบแทนที่จะได้รับในอนาคตด้วย ดังนั้นจึงต้องประมาณการเงินบำเหน็จ บำนาญที่ข้าราชการปัจจุบันจะได้รับ แต่เนื่องจากยังไม่มีวิธีการประมาณค่านี้ จึงใช้ค่าตอบแทน (บำเหน็จ และ บำนาญ) ที่จ่ายจริงให้กับผู้ที่เกษียณอายุไปแล้ว เป็นค่าประมาณของข้าราชการปัจจุบัน

ในการประมาณค่าดังกล่าวของปี 2546 และ 2547 หากใช้ค่าบำเหน็จดำรงชีพมาเป็นตัวประมาณด้วย จะไม่ สะท้อนความเป็นจริง เนื่องจากมีมูลค่าสูงมาก เพราะเป็นช่วงแรกของการใช้นโยบายนี้ จึงไม่สามารถสะท้อน พฤติกรรมในหลักเกณฑ์สิทธิที่ควรจะเป็นค่าตอบแทนที่ควรได้ในอนาคต ในทางปฏิบัติจึงให้ตัดรายการนี้ ออกไป และให้เริ่มนำมาเป็นส่วนหนึ่งของค่าประมาณได้ในปี 2548 เป็นต้นไป เพราะมีมูลค่ากลับเข้าสู่ระดับ พฤติกรรมปกติ

[กลับ หน้าแรก](#)

สาขาจำเป็นต้องจำแนกรหัสกิจกรรมตรงตาม TSIC หรือไม่

- **ถาม** จำเป็นหรือไม่ที่ต้องยึดการจำแนกรายการของสาขาตาม TSIC โดยเคร่งครัด
- **ตอบ** ไม่ต้องยึด TSIC เนื่องจากถ้ายึดตาม TSIC แล้ว จะต้องพิจารณาหน้าที่ (Function) ของกระทรวง ทำให้ยากต่อการแยกประเภทรายการ

กลับ หน้าแรก

การเก็บข้อมูลองค์กรปกครองท้องถิ่นใช้วิธีสุ่มตัวอย่างได้หรือไม่

- **ถาม** การเก็บข้อมูลของท้องถิ่น เช่น อบต. ควรใช้สุ่มตัวอย่าง หรือเก็บทุกราย
- **ตอบ** ควรเก็บทุกราย แต่ถ้าได้ข้อมูลไม่ครบถ้วน จึงทำการซ่อมข้อมูลด้วยวิธีทางสถิติ ตามที่อธิบายไว้ในภาพรวมหัวข้อกิจกรรมการผลิตที่ดำเนินการโดยภาครัฐ

กลับ หน้าแรก

วิธีการประเมินค่าตอบแทนรายการค่าเช่าบ้าน

- **ถาม** การเช่าอยู่บ้านพักราชการ ควรประเมินมูลค่าตอบแทนรายการค่าเช่าบ้านอย่างไร
    - 1) มีสิทธิเช่าอยู่และเช่าอยู่จริง
    - 2) มีสิทธิเช่าอยู่ โดยมีภรรยาเป็นข้าราชการเช่าอยู่ในบ้านพักเดียวกัน
    - 3) ลูกจ้างไม่มีสิทธิเช่าอยู่แต่ได้รับอนุญาตเป็นการภายในให้เช่าอยู่
    - 4) มีสิทธิเช่าอยู่ แต่สถานที่พักอาศัยไม่เพียงพอกับจำนวนข้าราชการ จำเป็นต้องเข้าพักอาศัยรวมกันมากกว่า 1 คน ต่อ 1 ยูนิต
    - 5) กรณีอื่นๆ.....
  - **ตอบ** ให้พิจารณาตามจำนวนบ้านพักของส่วนราชการนั้น ๆ นับตามจำนวนคน (แรงงาน) ที่สังกัดส่วนราชการนั้นที่มี การเช่าอยู่จริง ไม่ว่าจะเป็นข้าราชการหรือลูกจ้าง โดยประเมินตามสิทธิการเบิกจ่ายของผู้ที่อยู่อาศัย เช่น ข้าราชการ ชี 7 ตามระเบียบราชการเบิกค่าเช่าบ้านได้ไม่เกิน 3,500 บาท ก็ให้ใช้ 3,500 บาท เป็นต้น กรณี ลูกจ้างที่ได้รับอนุญาตให้เช่าอยู่ให้เทียบอัตราเบิกจ่ายของ ชี 3
- กรณีสามีภรรยาที่เป็นข้าราชการทั้งคู่ และอยู่ส่วนราชการเดียวกัน เช่าอยู่ด้วยกันในที่พักเดียวกัน นับเป็น 2 แรงงาน แต่ถ้าอยู่คนละหน่วยงาน เช่น สามีเป็นอัยการ ภรรยาเป็นครูโรงเรียนรัฐบาล บ้านพักเป็นบ้านพักอัยการ ในการเก็บข้อมูลจากส่วนราชการ-อัยการจังหวัด การประเมินค่าตอบแทนแรงงานส่วนนี้คิดเฉพาะสามี ส่วนภรรยาที่เป็นครูนั้น เมื่อเก็บข้อมูลสาขาการศึกษา ครูคนนี้ได้เช่าอยู่บ้านพักครู จึงไม่ได้ประเมินค่าตอบแทนแรงงานส่วนนี้ของที่โรงเรียน สรุปให้ถือเอาการใช้สิทธิ์เช่าอยู่บ้านของหน่วยงานของเจ้าหน้าที่ในหน่วยงาน

กลับ หน้าแรก

วิธีการบันทึกรายการเงินรางวัลประจำปีที่ต้อง

- **ถาม** เงินโบนัส ควรจะบันทึกบัญชีอย่างไร(cash vs accrual) บันทึกในปีที่ปฏิบัติงานหรือปีที่เบิกจ่าย ซึ่งในทางปฏิบัติหน่วยงานราชการ เบิกจ่ายจากงบประมาณปีถัดไป ยกเว้น องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ที่เบิกจ่ายจากงบประมาณของปีที่ปฏิบัติงาน
- **ตอบ** ตามหลักการบันทึกในระบบบัญชีประชาชาติ จะต้องบันทึกตามปีที่ปฏิบัติงาน (accrual basis) แต่ในทาง

ปฏิบัติหากมูลค่า Cash และ Accrual ไม่แตกต่างกันมากนัก ก็อนุโลมให้ใช้ cash แต่หากมูลค่าแตกต่างกันมากจนมีผลต่อทิศทางและอัตราการเปลี่ยนแปลงก็ควรต้องพยายามปรับให้เป็น Accrual

กลับ หน้าแรก

รายการที่เบิกจ่ายตรงจากกรมบัญชีกลาง จะจำแนกเป็นรายจังหวัดได้อย่างไร

- ถาม รายการที่เบิกจ่ายตรงจากกรมบัญชีกลาง เช่น ค่ารักษาพยาบาลของข้าราชการ เริ่มตั้งแต่ 1 ต.ค. 2549 เป็นต้นไป ควรเก็บข้อมูลอย่างไร
- ตอบ กรมบัญชีกลางจะศึกษาและปรับปรุงการรายงานข้อมูลให้เป็นรายจังหวัดต่อไป

กลับ หน้าแรก

มูลค่าเพิ่มที่เกิดจากการดำเนินงานของกองทุนประกันสังคม ควรจะแบ่งให้จังหวัดด้วยหรือไม่

- ถาม มูลค่าเพิ่มที่เกิดขึ้นจากตัวกองทุนประกันสังคม ควรแบ่งกระจายให้จังหวัดด้วยหรือไม่
- ตอบ ตามกรอบแนวคิดเรื่องกิจกรรมการผลิต ไม่จำเป็นต้องกระจายให้จังหวัด (เนื่องจากการดำเนินกิจกรรมอยู่ในส่วนกลางเป็นหลัก)
แต่ที่จังหวัดจะนับรวมค่าตอบแทนแรงงานของตัวลูกจ้างที่เบิกจ่ายจากกองทุนประกันสังคมไว้ในสาขาบริหารราชการฯ ของจังหวัดด้วย

กลับ หน้าแรก

M. สาขาการศึกษา

รายการเงินอุดหนุนแก่โรงเรียนเอกชน และการใช้จ่ายโครงการ 30 บาทรักษาทุกโรคแตกต่างกันอย่างไร

- ถาม ในกรณีที่ รัฐบาลให้เงินอุดหนุนแก่โรงเรียนเอกชน และกรณีที่รัฐบาลให้ครัวเรือนจ่ายค่ารักษาพยาบาล 30 บาท รักษาทุกโรค การบันทึกก็มีความแตกต่างกันอย่างไร
- ตอบ ทั้ง 2 กรณีนี้มีการบันทึกที่แตกต่างกัน กล่าวคือ

ในกรณีที่รัฐบาลให้เงินอุดหนุนแก่โรงเรียนเอกชน ให้บันทึกเป็น Subsidies on Product เพราะถือว่ารัฐบาลเข้าไปช่วยเหลือในการพยุงราคาค่าเล่าเรียนให้กับนักเรียน ซึ่งมีลักษณะเดียวกันกับรัฐบาลพยุงราคาน้ำมัน โดยรัฐบาลยอมจ่ายเงินทดแทนให้กับกองทุนน้ำมัน จะเห็นได้ว่าในกรณีเงินอุดหนุนนี้ เสมือนเป็น Negative Tax ในการคิด Gross Output ของผู้ประกอบการโรงเรียนจึงให้นับเฉพาะรายได้จากการให้บริการที่เก็บจากนักเรียนเท่านั้น และนำค่าใช้จ่ายชั้นกลางมาหักออก ก็จะได้มูลค่าเพิ่มที่ต้องการ ส่วนที่เป็นเงินอุดหนุนนี้ ตามระบบบัญชีประชาชาติจะนำเงินอุดหนุนมาบวกเป็นรายได้ประชาชาติในขั้นตอนหลัง (ซึ่งดูได้จากตาราง GDP AT FACTOR COST ในหนังสือรายได้ประชาชาติ)

แต่กรณีที่รัฐบาลให้ครัวเรือนจ่ายค่ารักษาพยาบาลเพียง 30 บาท รักษาทุกโรค ระบบบัญชีประชาชาติให้บันทึกเป็นเงินโอนให้ครัวเรือน (Transfers to household) เนื่องจากว่าเป็นนโยบายของรัฐบาลที่เป็นการให้เปล่าโดยไม่หวังผลตอบแทนกลับมา โดยที่อัตราค่าบริการของโรงพยาบาลยังคงเท่าเดิม จึงเป็นการให้ทางเดียวและไม่ใช่เงินอุดหนุน (subsidy) ซึ่งในระบบบัญชีประชาชาติถือว่าเงินอุดหนุนเป็น Negative Tax ในกรณีนี้รัฐบาลเหมาะจ่ายเป็นรายหัวให้กับโรงพยาบาลที่เข้าโครงการ ฉะนั้นการคิด Gross Output ของโรงพยาบาลเอกชนต้องคิดรายได้เต็มจำนวนจากการให้บริการ เช่น ครัวเรือน จ่าย 30 บาท รัฐบาลจ่ายให้ 70 บาท ฉะนั้น

Gross Output ของโรงพยาบาล เท่ากับ 100 บาท (ส่วนที่รัฐบาลจ่ายให้ 70 บาท ให้บันทึกเป็น Transfers to household ซึ่งถ้าเป็นระบบ 1993 SNA รายการนี้จะบันทึกเป็นรายจ่ายในรายการ Social assistance benefit in kind และผลสุดท้ายไปบันทึกเป็นรายการ Social transfer in kind ในบัญชี Redistribution of income in kind account ซึ่งครัวเรือนได้รับผลประโยชน์และต้องนับเป็นรายจ่ายของครัวเรือน actual final consumption ด้วย)

[กลับ หน้าแรก](#)

การแยกค่าตอบแทนแรงงานระหว่างกิจกรรมการศึกษากับการบริหารราชการแผ่นดิน

- **ถาม** ไม่สามารถแยกข้อมูลค่าตอบแทนที่ได้จากสำนักงานเขตการศึกษาพื้นที่ ระหว่างบุคลากรในกิจกรรมบริหารราชการ ในสาขาบริหารราชการ กับข้อมูลค่าตอบแทนบุคลากรในกิจกรรมสถานศึกษา ในสาขาการศึกษา ออกจากกันได้
- **ตอบ** กรณีที่แยกข้อมูลได้ก็ควรแยกสาขาให้ถูกต้อง แต่ถ้าไม่สามารถแยกได้ก็ควรรวมไว้ที่สาขาการศึกษาทั้งหมด โดยหมายเหตุไว้ด้วยว่ารวมข้อมูลสำนักงานการศึกษาพื้นที่

[กลับ หน้าแรก](#)

การจำแนกกิจกรรมการศึกษาในกรณีสถานศึกษาที่สอนหลายระดับ

- **ถาม** กรณีที่สถานศึกษาทำการสอนหลายระดับ แต่ไม่สามารถแยกค่าตอบแทนตามรหัส TSIC ได้ จะทำอย่างไร
- **ตอบ** กรณีที่แยกข้อมูลได้ก็ควรแยกรายการให้ถูกต้อง แต่ถ้าไม่สามารถแยกได้ก็ให้บันทึกในรหัส 804 ซึ่งเป็นรหัสที่เพิ่มเติมขึ้นสำหรับกรณีนี้

[กลับ หน้าแรก](#)

การบันทึกข้อมูลเงินวิทยะฐานะของครูอาจารย์

- **ถาม** เงินวิทยะฐานะ ที่มีการเบิกจ่าย ณ เดือนกุมภาพันธ์ 2550 จะบันทึกอย่างไร
- **ตอบ** ให้บันทึกเป็นส่วนหนึ่งของค่าตอบแทนแรงงาน แต่บันทึกกระจายย้อนกลับไปถึงวันที่ได้รับอนุมัติให้ดำรงตำแหน่ง (เนื่องจากตามหลักบัญชีประชาชาติจะต้องบันทึกตามเกณฑ์สิทธิ์ (accrual basis))

[กลับ หน้าแรก](#)

การจำแนกประเภทกิจกรรมของสถานรับเลี้ยงเด็กตอนกลางวัน ที่มีการเสริมพัฒนาการของเด็ก

- **ถาม** กรณีที่มีสถานรับเลี้ยงเด็กตอนกลางวัน โดยมีการเสริมพัฒนาการของเด็ก ควรนับไว้ในสาขาการศึกษาหรือ สาขาบริการด้านสุขภาพ
- **ตอบ** กรณีศูนย์พัฒนาเด็กก่อนวัยเรียน (อายุเด็กประมาณ 2 ขวบครึ่งถึง 3 ขวบ) ปัจจุบันสังกัด อบต. ให้จัดอยู่ในสาขาการศึกษา เนื่องจากมีการให้ความรู้แก่เด็กรวมอยู่ด้วย
ส่วนสถานรับเลี้ยงเด็กตอนกลางวันของเอกชนหรือหน่วยงานอื่นๆ (อายุเด็กไม่เกิน 2 ขวบครึ่ง) ให้พิจารณาข้อเท็จจริง ทั้งนี้ให้ยึดหลักการว่าถ้ามีการให้การศึกษา หรือสอนให้มีพัฒนาการก็ควรอยู่ในสาขาการศึกษา แต่ถ้าเลี้ยงดูอย่างเดียวให้อยู่ในสาขาบริการด้านสุขภาพ

[กลับ หน้าแรก](#)

สถานศึกษาที่เป็นเอกชน แต่ดำเนินการแบบไม่แสวงหากำไร

- **ถาม** สาขาการศึกษากรณีที่เป็นหน่วยงานของเอกชน แต่เป็นกิจกรรมที่ไม่แสวงหากำไร ควรใช้รูปแบบการคำนวณเป็นแบบภาครัฐใช้หรือไม่?
- **ตอบ** ควรใช้แบบภาครัฐ อย่างไรก็ตาม ต้องตรวจสอบให้แน่ชัดก่อนว่าไม่มีรายได้จากค่าบริการ หรือมีแต่ต่ำกว่าต้นทุน และตอนที่ปรับเป็นราคาคงที่ ให้ใช้ดัชนีราคาผู้บริโภครวมของจังหวัดตนเอง deflate

[กลับ หน้าแรก](#)

N. สาขาบริการด้านสุขภาพ

การรักษาพยาบาลโดยหมอชาวบ้านหรือหมอแผนโบราณ

- **ถาม** การรักษาพยาบาลโดยหมอชาวบ้าน และไม่ได้รับอนุญาตจากทางราชการ ควรนับเป็นกิจกรรมในสาขาหรือไม่
- **ตอบ** หากมีนัยสำคัญทางเศรษฐกิจก็ควรนับไว้ด้วย

[กลับ หน้าแรก](#)

การจำแนกสาขากิจกรรมการผลิตของสถานเลี้ยงเด็กก่อนวัยเรียน

- **ถาม** สถานรับเลี้ยงเด็กก่อน และเด็กก่อนวัยเรียน จะจัดอยู่ในการคำนวณ GPP สาขาใด
- **ตอบ** จัดอยู่ในสาขาบริการด้านสุขภาพ

[กลับ หน้าแรก](#)

การจำแนกประเภทกิจกรรมการผลิตของคลินิกประเภทเสริมความงาม

- **ถาม** กรณีกlinikเสริมความงาม ควรนับรวมอยู่ในสาขาใด
- **ตอบ** หากมีแพทย์ประจำและจดทะเบียนกับสาธารณสุข จะอยู่ในสาขาบริการสุขภาพ แต่ถ้าไม่มีควรอยู่ในสาขาบริการชุมชน

[กลับ หน้าแรก](#)

O. สาขาบริการชุมชน สังคม และส่วนบุคคล

การจำแนกประเภทกิจกรรมกำจัดขยะและสิ่งปฏิกูล

- **ถาม** กิจกรรมการกำจัดขยะและสิ่งปฏิกูลต่างๆ ควรนับมูลค่าเพิ่มหน่วยงานเหล่านี้อย่างไร
- **ตอบ** ให้พิจารณาแยกออกเป็น 2 ส่วน คือ หากการเก็บขยะดำเนินการโดยเทศบาล หรือ อบต. เอง ถือเป็น Non market output ให้นับมูลค่าเพิ่มจากค่าตอบแทนแรงงานของลูกจ้างในงานกำจัดขยะ เป็นมูลค่าเพิ่ม แต่หากเป็นการจ้างเหมาให้เอกชนดำเนินการ ถือเป็น market output ให้ใช้ยอดการเหมาจ่ายเป็นรายได้จากการดำเนินงาน (GO) หักด้วยค่าใช้จ่ายขั้นกลางที่เอกชนรับผิดชอบจ่ายเอง เช่น ค่าน้ำมันเชื้อเพลิง ค่าซ่อมแซมรถ ค่าวัสดุฯ ในการดำเนินงาน เป็นต้น จะได้มูลค่าเพิ่มที่ต้องการ

[กลับ หน้าแรก](#)

การวัดมูลค่าเพิ่มขององค์กร การกุศลต่างๆ รวมทั้งสหภาพแรงงาน สมาคมทางวิชาชีพ และพรรคการเมือง

- **ถาม** หากจังหวัดมีองค์กร สมาคม หน่วยงานการกุศลต่างๆ รวมทั้งสหภาพแรงงาน สมาคมทางวิชาชีพ และพรรค

การเมือง ควรนับมูลค่าเพิ่มหน่วยงานเหล่านี้อย่างไร

- **ตอบ** ให้พิจารณาแยกดังนี้ หากหน่วยงานใดมีรายได้จากการผลิตสินค้าหรือมีรายได้จากการให้บริการที่คุ้มต้นทุนการผลิต ควรนับเป็นกิจกรรมที่เป็น Market output ให้หามูลค่าเพิ่มจากการนำรายได้หักด้วยค่าใช้จ่ายขั้นกลาง ส่วนหน่วยงานใดที่ตั้งขึ้นแต่มีรายได้ไม่คุ้มทุนหรือมีรายได้จากเงินบริจาค เป็นส่วนใหญ่ หน่วยงานเหล่านี้เป็นกิจกรรม Non market output ให้คิดมูลค่าเพิ่มจากค่าตอบแทนแรงงานของพนักงานในหน่วยงานเหล่านี้ แต่ถ้าไม่มีการจ้างแรงงานก็ไม่ต้องคิดมูลค่าเพิ่มแต่ประการใด

[กลับ หน้าแรก](#)

วิธีการวัดมูลค่าเพิ่มสลากกินแบ่งรัฐบาล สลากแบบเลขท้าย 3 ตัว และ 2 ตัว (ห่วยบนดิน)

- **ถาม** การจัดเก็บรายได้จากสลากกินแบ่งรัฐบาล ตามนโยบายจำหน่ายสลากแบบเลขท้าย 3 ตัว และ 2 ตัว (ห่วยบนดิน) คำนวณอย่างไร
- **ตอบ** รายการสลากกินแบ่งรัฐบาล สลากพิเศษ และสลากเลขท้าย 3 ตัว และ 2 ตัว จัดอยู่ในสาขาบริการชุมชน สังคม และส่วนบุคคลอื่นๆ การคำนวณ GPP คำนวณมูลค่าเพิ่ม (Value Added: VA) จากรายได้จากการจำหน่ายสลาก (Gross Output: GO) หักด้วยค่าใช้จ่ายขั้นกลาง (Intermediate Cost: IC) เช่น ค่าไฟฟ้า ประปา โทรศัพท์ ค่าเครื่องมือเครื่องใช้เบ็ดเตล็ด

[กลับ หน้าแรก](#)

GO ของกิจกรรมล็อตเตอรี่ และสลาก 2-3 ตัว ต้องนำเงินรางวัลมาหักออกจากยอดจำหน่ายหรือไม่

- **ถาม** ล็อตเตอรี่ และสลาก 2 - 3 ตัว ราคาที่จำหน่ายออกจากหน่วยงานของจังหวัดให้กับผู้ค้าปลีก เท่ากับ 36.4 หรือ 37.2 บาท และควรนำเงินรางวัลของผู้ที่ถูกรางวัลในจังหวัดมาหักออกจากรายได้จากการจำหน่ายสลากกินแบ่งหรือไม่ (ทั้งกรณี สลากกินแบ่งและ 2 ตัว 3 ตัว)
- **ตอบ** ใช้ 36.4 บาท เนื่องจากเป็นราคาต้นทุน (ไม่รวมค่าตอบแทนที่ให้กับหน่วยงานราชการที่เป็นตัวแทนจำหน่ายของจังหวัด) หากนับที่ 37.2 บาท จะทำให้มูลค่าการผลิตที่คำนวณจาก Margin ระหว่างราคาขายปลีกกับราคา ณ กองสลากฯ ต่ำกว่าความเป็นจริง ส่วนเงินรางวัลของผู้ที่ถูกรางวัลในจังหวัดไม่ต้องนำมาหัก เพราะคิด GO จาก Margin แล้ว

[กลับ หน้าแรก](#)

การวัดมูลค่าเพิ่มของกิจกรรมขององค์กรทางศาสนา

- **ถาม** กรณีกิจกรรมขององค์กรทางศาสนา เช่น วัด ศาลเจ้า โบสถ์คริสต์ ฯลฯ ควรสำรวจข้อมูลและคำนวณมูลค่าเพิ่มหรือไม่ ปัจจุบันให้เก็บข้อมูลเฉพาะการพาณิชย์ และเงินนิตยภัต
- **ตอบ** เงินนิตยภัต เงินเดือนของดาโต๊ะ และเงินเดือนของเจ้าหน้าที่ศาลเจ้าที่รับจากรัฐจัดอยู่ในสาขาบริหารราชการแผ่นดิน ยกเว้น
  1. อีหม่าม ที่ได้เงินเดือน ซึ่งได้จากกองทุนของมัสยิด ให้จัดไว้ในสาขาบริการชุมชน
  2. การสำรวจมูลค่าเพิ่มขององค์กรทางศาสนา ให้คิดจากค่าตอบแทนแรงงาน เจ้าหน้าที่ที่ทำงานในองค์กรดังกล่าว

[กลับ หน้าแรก](#)

หน่วยงานราชการที่ทำหน้าที่กิจกรรมห้องสมุด พิพิธภัณฑ์ การเก็บขยะ และอื่น ๆ จำแนกไว้ในสาขาใด

- **ถาม** กิจกรรมห้องสมุด พิพิธภัณฑ์ การเก็บขยะ และอื่น ๆ ที่ดำเนินการโดยภาครัฐ ควรแยกกิจกรรมออกจากสาขาบริหารราชการฯ หรือไม่
- **ตอบ** คำตอบแยกเป็นดังนี้
  1. กิจกรรมห้องสมุด นับรวมไว้ในสาขาการศึกษา
  2. พิพิธภัณฑ์ หากแยกข้อมูลคำตอบแทนแรงงานของบรรณารักษ์และเจ้าหน้าที่พิพิธภัณฑ์ได้ควรนับรวมในสาขาบริการชุมชนฯ แต่หากแยกข้อมูลไม่ได้ให้รวมไว้ในสาขาบริหารราชการ
  3. การเก็บขยะ และอื่น ๆ ที่ดำเนินการโดยภาครัฐ ไว้ในสาขาบริการชุมชนฯ

กลับ หน้าแรก

ร้านอินเทอร์เน็ต (Internet café) ควรนับไว้ในสาขาการผลิตใด

- **ถาม** ร้านอินเทอร์เน็ต (Internet café) ควรนับไว้ในสาขาการผลิตใด
- **ตอบ** กิจกรรม Internet หากใช้ในวัตถุประสงค์เพื่อการสื่อสารกันแล้ว จะต้องอยู่ในสาขาขนส่งฯ แต่เนื่องจากในประเทศไทยนั้นร้าน Internet ต่าง ๆ ส่วนใหญ่จะเป็นการให้บริการเล่นเกมส์ (รวมถึงเกมส์ on line) ซึ่งพิจารณาได้ว่าเป็นการ ให้บริการเพื่อความบันเทิง มิใช่การสื่อสาร ดังนั้นจึงให้จำแนกร้านอินเทอร์เน็ต (Internet café) ไว้ในสาขาบริการชุมชนฯ รหัส 92190 กิจกรรมความบันเทิงอื่น ๆ ซึ่งมีได้จัดประเภทไว้ในที่อื่น

กลับ หน้าแรก

วิทยุชุมชน ควรนับไว้ในสาขาการผลิตใด

- **ถาม** วิทยุชุมชน ควรนับไว้ในสาขาการผลิตใด
- **ตอบ** อยู่ในสาขาบริการชุมชนฯ รหัส 92130 บริการด้านวิทยุและโทรทัศน์

กลับ หน้าแรก

ตรวจสอบสภาพรถยนต์ (ตรอ.) ควรจัดอยู่ในสาขาการผลิตใด

- **ถาม** การตรวจสอบสภาพรถยนต์ (ตรอ.) ควรจัดอยู่ในสาขาการผลิตใด
- **ตอบ** อยู่ในสาขาบริการชุมชนฯ รหัส 93099 บริการอื่น ๆ ซึ่งมีได้จัดประเภทไว้ในที่อื่น

กลับ หน้าแรก

P. สาขาลูกจ้างในครัวเรือนส่วนบุคคล

ค่ารักษาพยาบาลที่นายจ้างออกให้แก่ลูกจ้างในครัวเรือนเป็นมูลค่าเพิ่มในสาขานี้หรือไม่

- **ถาม** ค่ารักษาพยาบาลที่นายจ้างจ่ายให้กับลูกจ้าง เป็นส่วนหนึ่งของคำตอบแทนแรงงานที่ลูกจ้างได้รับใช้หรือไม่
- **ตอบ** การคำนวณมูลค่าเพิ่ม (Value Added: VA) สาขาลูกจ้างในครัวเรือนส่วนบุคคล คำนวณจากคำตอบแทนแรงงาน (Compensation of Employees: CE) ทั้งที่เป็นตัวเงินและไม่ใช้ตัวเงิน เช่น อาหาร เครื่องนุ่งห่ม ค่ารักษาพยาบาลจึงเป็นส่วนหนึ่งของคำตอบแทนแรงงาน

กลับ [หน้าแรก](#)

ลูกจ้างทำงานทั้งงานบ้าน และช่วยงานธุรกิจ เช่น ชายของด้วย จะต้องแยกสาขาการผลิตหรือไม่

- **ถาม** ถ้าจ้างคนมาทำงานบ้าน เลี้ยงเด็ก และช่วยขายของด้วย จะจัดอยู่ในสาขาลูกจ้างในครัวเรือนส่วนบุคคล หรือไม่
- **ตอบ** สาขาลูกจ้างในครัวเรือนส่วนบุคคล นับรวมบุคคลที่เข้ามาทำงานทุกประเภทในครัวเรือนส่วนบุคคล เช่น คนรับใช้ คนซักผ้า คนขับรถ คนเลี้ยงเด็ก ครูสอนพิเศษ ดังนั้น จ้างคนมาทำงานบ้าน เลี้ยงเด็ก จึงอยู่ในสาขาลูกจ้างในครัวเรือนส่วนบุคคล แต่กรณีนี้นายจ้างมีร้านค้าอยู่ในบ้านเรือนด้วย จึงควรพิจารณาจากภารกิจหลักของลูกจ้างว่าได้รับมอบให้ทำงานด้านใดมากกว่า หากให้ทำงานบ้านมากกว่าช่วยขายสินค้าก็ควรนับไว้ในสาขาลูกจ้างในครัวเรือนส่วนบุคคล

กลับ [หน้าแรก](#)

ปัญหาข้อมูลจำนวนลูกจ้างและอัตราค่าจ้างจากการสำรวจภาวะการมีงานทำ

- **ถาม** ข้อมูลจำนวนลูกจ้างและค่าตอบแทนที่ได้จากการสำรวจภาวะการมีงานทำ ของ สสช. แก่ตัวสูง จะแก้ปัญหาอย่างไร
- **ตอบ** ในกรณีการจัดทำ GDP ของประเทศ มีการปรับข้อมูลโดยใช้วิธี Moving Average จาก LFS ของ สทศ. สถิติ ซึ่งในทางปฏิบัติ ควรนำข้อมูล LFS มาปรับตามงานประเทศ แล้วจึงปรับมาเป็นระดับภาค และกระทบยอดเป็นรายจังหวัด ซึ่งจะดำเนินการต่อไป แต่ในตอนนี้ขอให้ทางจังหวัดใช้ตาม LFS ที่มีไปก่อน

กลับ [หน้าแรก](#)